

ΕΠΙ

ΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

ΕΠΙ

ΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ • 31^ο ΤΕΥΧΟΣ / ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ '10 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ '11

www.eber.gr

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Το Επιμελητήριό μας στα πλαίσια της προσπάθειάς του για παροχή υπηρεσιών επιμόρφωσης και συνεχιζόμενης κατάρτισης στους επιχειρηματίες - μέλη του και στους εργαζομένους των επιχειρήσεών τους, διοργανώνει εντός του τρέχοντος έτους συγχρηματοδοτούμενα σεμινάρια σε συνεργασία με Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) που δραστηριοποιείται στο Ρέθυμνο.

Η κατάρτιση αφορά σε δέκα γνωστικά αντικείμενα και το Επιμελητήριο θα καταβάλει ποσοστό 50% του κόστους παρακολούθησης κάθε σεμιναρίου ανά εκπαιδευόμενο.

Το συνεργαζόμενο ΚΕΚ για την υλοποίηση των σεμιναρίων με το Επιμελητήριό μας είναι το εξής:

**ΑΝΤΡΙΑΝ ΑΝΔΡΕΑΣ & ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
Ο.Ε. (ΚΕΚ ΚΕΑ),**

Παπαναστασίου 3, Ρέθυμνο, τηλ. 2831050219,
fax: 28310 54995

Το ανωτέρω ΚΕΚ επιλέχθηκε, ύστερα από δημόσια πρόσκληση εκδήλωση ενδιαφέροντος και αποδοχή των όρων συνεργασίας με το Επιμελητήριο μας.

Τα θεματικά αντικείμενα των σεμιναρίων, η διάρκειά τους και το κόστος της ίδιας συμμετοχής εκπαιδευομένου ανά σεμινάριο έχει ως εξής:

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ	ΚΟΣΤΟΣ ΙΔΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥ
1	Εκπαίδευση εργοδωτών για θέματα άσκησης καθηκόντων τεχνικού ασφαλείας Γ' κατηγορίας.	(10 ώρες)	30,00
2	Εκπαίδευση εργοδωτών για θέματα άσκησης καθηκόντων τεχνικού ασφαλείας Β' κατηγορίας.	(35 ώρες)	100,00
3	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ - Εκπαίδευση σε ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ - ΧΡΗΣΗ Η/Υ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ για επιχειρήσεις.	(12 ώρες)	40,00
4	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ - Εκπαίδευση σε MS WORLD για επιχειρήσεις.	(12 ώρες)	40,00
5	Εκπαίδευση σε MS EXCEL- για επιχειρήσεις.	(12 ώρες)	40,00
6	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ - Εκπαίδευση στο ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ -ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ για επιχειρήσεις	(12 ώρες)	40,00
7	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ - Εκπαίδευση σε AUTOCAD 2D	(12 ώρες)	50,00
8	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ - Εκπαίδευση σε AUTOCAD 3D	(30 ώρες)	125,00
9	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ - Εκπαίδευση σε ARCHICAD	(30 ώρες)	125,00
10	Εκπαίδευση προσωπικού επιχειρήσεων τροφίμων σύμφωνα με ΕΦΕΤ	(10 ώρες)	35,00

Οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει υποχρεωτικά να είναι μέλη ή εργαζόμενοι των επιχειρήσεων - μελών του Επιμελητηρίου μας. Η ιδιότητα του μέλους θα αποδεικνύεται από πρόσφατο πιστοποιητικό εγγραφής τους Επιμελητηρίου, ενώ η ιδιότητα του εργαζομένου θα αποδεικνύεται από επικυρωμένο φωτοαντίγραφο της κατάστασης απασχολούμενου προσωπικού

που έχει κατατεθεί στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας. Οι εκπαιδευόμενοι δεν μπορούν να παρακολουθήσουν περισσότερα από δύο σεμινάρια που συγχρηματοδοτεί το Επιμελητήριό μας.

Περισσότερες πληροφορίες στο Επιμελητήριό μας, τηλ. 28310 22214 και στο συνεργαζόμενο ΚΕΚ.

“ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ”

ΑΡΘΡΟ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΕΡΕΥΝΑ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΣΤΟ ΠΑΛΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟ

ΡΕΤΡΟ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΘΕΜΑ

4-15

16-20

21-23

24-27

28-29

30-35

36-41

42-43

44-45

46-54

55-56

ΕΠΙ+ΕΠΙ
ΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

31° ΤΕΥΧΟΣ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ '10 -
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ '11

Τιμή: 0,01€

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ
ΔΕΛΤΙΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ
ΡΕΘΥΜΝΗΣ
ΚΩΔΙΚΟΣ: 7327

Ιδιοκτήτης έκδοσης
Επιμελητήριο Ρεθύμνης,
Εμμ. Πορτάλιου 23
Τηλ.: 28310.22214
Fax: 28310.55086
e-mail: manager@eber.gr
www.eber.gr

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο
Γεώργιος Γιακουμάκης
Πρόεδρος Επιμελητηρίου Ρεθύμνης

Συντακτική επιτροπή
Πρόεδρος:
Νίνος Νικόλαος

Μέλη:
Γκαλινομάκης Παναγιώτης
Προβιάς Δημήτριος
Χριστουλάκης Όθωνας
Κουμεντάκης Ευάγγελος

Συντονισμός έκδοσης
Νίνος Νικόλαος
Κουμεντάκης Ευάγγελος

Σχεδιασμός εντύπου -
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση
Νεκτάριος Δρουδάκης / www.pixelplus.info

Υπεύθυνος διαφημίσεων
Νίνος Νικόλαος
Τηλ.: 6932.25.25.06

Εκτύπωση
Καλαϊτζάκης - Εκδοτικές επιχειρήσεις Α.Ε.
5° χλμ. επαρχιακής οδού
Ρεθύμνου - Αμαρίου

Τα επώνυμα άρθρα εκφράζουν
απόψεις των συντακτών τους

Το περιοδικό εκδίδεται σε 7.000 αντίτυπα
και διανέμεται δωρεάν στα μέλη του
Επιμελητηρίου, σε οργανισμούς
και δημόσιες αρχές.

**ΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ**

Αιρετά Μέλη:

Πρόεδρος:

Γιακουμάκης Γεώργιος

Α΄ Αντιπρόεδρος:

Νίνος Νικόλαος

Β΄ Αντιπρόεδρος:

Μανιουδάκης Ευάγγελος

Γεν. Γραμματέας:

Προβιάς Δημήτριος

Οικ. Επόπτης:

Γκαλονομάκης Παναγιώτης

Μέλη:

Βαρδάκης Κων/νος

Βουρλάκης Κων/νος

Δαφνομήλης Ιωάννης

Κιαγιάς Δράκος

Κλάδος Εμμανουήλ

Κλάδος Ζαχαρίας

Νικολούδης Ιωάννης

Περάκης Εμμανουήλ

Σαριδάκης Κων/νος

Σταυριδάκης Νικόλαος

Τζανακάκης Εμμανουήλ

Τσουρλάκης Ευάγγελος

Χαμογεωργάκης Θεμιστοκλής

Χριστοδουλάκης Νικόλαος

Χριστουλάκης Όθωνας

Ψαρουδάκης Εμμανουήλ

Από το Νόμο Μέλη:

Μπιρλιράκης Εμμανουήλ

Ξυδάκης Ηρακλής

Αγγελιδάκη Μαριλένα

Αριστείδην Μέλη:

Χατζηκωνσταντίνου Ευάγγελος

Αλυγιζάκης Ιωσήφ

Δασκαλάκης Μάρκος

ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΣΕ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ Ν. ΡΕΘΥΜΝΗΣ

- Κων/νος Βαρδάκης, ως τακτικός
Πλακιάς Αγ. Βασιλείου, 74060 Πλακιάς, τηλ. 2832031851,
- Βουρλάκης Κων/νος, ως αναπληρωματικός
Β. Καλλέργη 15, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831024977

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

- Γεώργιος Γιακουμάκης
Νέα Σφαγεία, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831022737, fax 2831022573

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΦΙΛΙΚΟΥ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

- Ιωάννης Τσιρίτας, ως τακτικός
Αχλαδές Μυλοποτάμου, τηλ. 2834025031
- Ιωσήφ Αλυγιζάκης, ως αναπληρωματικός
Ν. Βαρδινογιάννη 3, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831024188

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ & ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

- Κωνσταντίνος Πολυχρονάκης, ως τακτικός
Κουντουριώτου 54, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831054448
- Κωνσταντίνος Σαριδάκης, ως αναπληρωματικός
Κουντουριώτου 160, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831052720

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΣΕΩΝ ΛΙΜΕΝΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

- Μανιουδάκης Ευάγγελος, ως τακτικός
Σταμαθιουδάκη 90, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831023806, fax 2831029590
- Γκαλονομάκης Παναγιώτης, ως αναπληρωματικός
Δημητρακάκη 111, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831023538

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΡΕΘΥΜΝΗΣ (Ο.Κ.Ε.)

- Μανιουδάκης Ευάγγελος, ως τακτικός
Σταμαθιουδάκη 90, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831023806, fax 2831029590
- Προβιάς Δημήτριος, ως αναπληρωματικός
Πανεπιστημίου Κρήτης 8, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831057070, fax 2831022029

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΥΠΑΙΘΡΙΟΥ ΣΤΑΣΙΜΟΥ ΚΑΙ ΠΛΑΝΟΔΙΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

- Στυλιανός Γαβαλάς, ως τακτικός
Ακαδημίας VIVI 16, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 6974997377
- Ιωάννης Καλαϊτζάκης, ως αναπληρωματικός
Γ. Παναγιωτάκη 1, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831022979

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΑΪΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

- Ευάγγελος Χατζηκωνσταντίνου, ως τακτικός
Σταυρωμένος Ρεθύμνης, τηλ. 2831072801
- Γεώργιος Μαμαλάκης, ως αναπληρωματικός
Εθν. Αντιστάσεως 53, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831023609

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

- Ηρακλής Ξυδάκης, ως τακτικός
3° χλμ. Εθνικής Οδού Ρεθύμνου - Χανίων, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831050595
- Γεώργιος Πολιουδάκης, ως αναπληρωματικός
Αγγ. Σικελιανού 9, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831072072

Η τοπική αυτοδιοίκηση πρέπει διαρκώς να βρίσκεται δίπλα στην επιχειρηματικότητα

Το προηγούμενο έτος, το 2010, χαρακτηρίστηκε από βαθιά οικονομική και δημοσιονομική ύφεση, μια ύφεση που έθεσε σε δοκιμασία τις αντοχές της ελληνικής κοινωνίας. Πολλές επιχειρήσεις αναγκάστηκαν να κλείσουν και χιλιάδες θέσεις εργασίας χάθηκαν.

Το 2011 είναι μια δύσκολη, αλλά συγχρόνως καθοριστική χρονιά στην προσπάθεια της Χώρας μας για έξοδο της από την κρίση.

Η ιδιωτική πρωτοβουλία, είναι σήμερα ο μόνος παράγοντας που μπορεί να δώσει ώθηση στην Ελληνική οικονομία, να στηρίξει την ανάπτυξη και την απασχόληση, να προσφέρει επανεκκίνηση και αναθέρμανση, να ξαναδώσει πνοή στην αγορά.

Για να μπορέσει, ωστόσο, η ιδιωτική πρωτοβουλία να παράγει καρπούς απαιτείται ένα γόνιμο περιβάλλον: με λιγότερους φόρους, με λιγότερη γραφειοκρατία, με απλούστερους και σαφείς κανόνες λειτουργίας. Απαιτείται, όμως, παράλληλα και από τις επιχειρήσεις συνένωση δυνάμεων και στρατηγικές κινήσεις, που θα οδηγήσουν σε μεγαλύτερα, υγιή και δυναμικά επιχειρηματικά σχήματα. Απαιτείται, πάνω απ' όλα, ρίσκο, καινοτομία και δημιουργικότητα.

Χρειάζεται συναίνεση, υπευθυνότητα και συμμετοχή από όλους Πολιτεία, τοπική αυτοδιοίκηση, φορείς και κοινωνία. Χρειάζονται ουσιαστικές πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη. Χρειάζεται διεύρυνση της φορολογικής βάσης, μικρότερος και πιο αποτελεσματικός δημόσιος τομέας.

Η τοπική αυτοδιοίκηση πρέπει διαρκώς να βρίσκεται δίπλα στην επιχειρηματικότητα, αρωγός, με νέες προτάσεις, αλλά και δράσεις ενίσχυσής της. Με τις νέες αυτοδιοικητικές δομές του Καλλικράτη πρέπει από κοινού και στοχευμένα, να διεκδικήσουμε ενισχύσεις για επενδύσεις στους τομείς των παραγωγικών υποδομών, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας. Η συγκράτηση του λειτουργικού κόστους των επιχειρήσεων, μέσω της καθήλωσης ή και μείωσης των διαφόρων δημοτικών τελών και επιβαρύνσεων αποτελεί ένα ακόμη επίκαιρο θέμα.

Χρειάζεται στενή και ουσιαστική συνεργασία των παραγωγικών τάξεων με την τοπική αυτοδιοίκηση. Το σχέδιο Καλλικράτη προβλέπει ένα νέο θεσμικό όργανο, τη δημοτική επιτροπή διαβούλευσης. Οι επιτροπές αυτές θα πρέπει να οργανωθούν σωστά, να λειτουργήσουν ουσιαστικά, να έχουν ουσιαστική συνεργασία με φορείς και δημότες και να συγκροτηθούν σε όλους τους δήμους, ακόμη και σε αυτούς που η συγκρότησή τους είναι προαιρετική. Απαραίτητη είναι, επίσης, η καθιέρωση συνεργασίας μεταξύ όλων των δημοτικών επιτροπών διαβούλευσης, αφού η αναγκαιότητα ανάπτυξης δεν περιορίζεται, μόνον, στην τυπική γεωγραφική ενότητα κάθε δήμου.

ΟΜΙΛΙΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ Κ. ΓΙΩΡΓΗ Χ. ΜΑΡΙΝΑΚΗ

Αισθάνομαι κι εγώ με τη σειρά μου την ανάγκη να ευχαριστήσω και να συγχαρώ τον Πρόεδρο γι' αυτήν την πολύ ωραία πρωτοβουλία να συνδυάσει την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Επιμελητηρίου μας με αυτή τη δυνατότητα διαλόγου που δίδει σε μας τους αιρετούς να μοιραστούμε τις σκέψεις μας.

Όπως ήδη ακούσατε από την κυρία Λιονή, πράγματι ο Καλλικράτης είναι ένα εγχείρημα που όχι μόνο καλώς έγινε αλλά είναι δυστύχημα, που δεν έγινε δέκα χρόνια νωρίτερα.

Όλοι εμείς που κυριολεκτικά ξεσκονίζουμε την περίοδο αυτή το σύστημα λειτουργίας των επιμέρους δήμων που συγχωνεύτηκαν με άλλους και μελετούμε τις οικονομίες κλίμακος που μπορούν να επιτευχθούν από την 1^η του Γενάρη μέχρι το τέλος του έτους, σας λέω ειλικρινά ότι το κόστος λειτουργίας του συστήματος θα μπορούσε να μειωθεί σε ποσοστό από 5 έως και 20 %, αναλόγως τη μορφή οργάνωσης και τυπικότητας που είχαν οι Δήμοι που παραλάβαμε.

Ο Καλλικράτης είναι μια σημαντική αυτοδιοικητική τομή και όχι απλώς ένα μέτρο εξοικονόμησης πόρων. Το αντίθετο θα έλεγα. Η επιτυχής εφαρμογή του απαιτεί χρήματα για να καταφέρει πραγματικά να απελευθερώσει τις τρομακτικές δυνατότητες που έχει το καλλικρατικό σύστημα ώστε να είναι αρωγός και συμπαραστάτης της τοπικής κοινωνίας.

Είναι στ' αλήθεια ατυχία που εφαρμόζεται σε αυτή την κακή οικονομική συγκυρία. Όμως είμαστε

υποχρεωμένοι να αγωνιζόμαστε κάθε φορά στις δεδομένες συνθήκες, αντίξοες μεν αλλά όχι εχθρικές για να γυρίσουμε στην μοιρολατρία κ στο μηδενισμό. Μάλλον είναι βέβαιο ότι θα κάνουμε λιγότερα απ' ότι θα κάναμε σε καλύτερες εποχές. Όμως σίγουρα θα κάνουμε περισσότερα απ' ότι κάναμε χτες.

Εμείς κύριε Πρόεδρε, θεωρούμε επίσης πολύ μεγάλη ευτυχία ότι συμπίπτει ο Καλλικράτης με αυτή τη μεγάλη τομή και στο δεύτερο βαθμό αυτοδιοίκησης κι αναφέρομαι φυσικά στη δημιουργία της αιρετής περιφέρειας. Το έλεγα και προεκλογικά σε κάθε μου εκδήλωση, το επαναλαμβάνω και τώρα και το εννοώ.

Είναι πάρα πολύ σημαντικό ότι εμείς ως Κρήτη θα βγούμε με μια φωνή και μια δύναμη. Αυτοί οι τοπικισμοί, οι μοιρολατρίες, οι τοπικές ιδιοτελίες και οι σωβινισμοί ακυρώνουν την προσπάθεια ανάπτυξης που πρέπει να γίνεται συνολικά στο νησί μας. Σε ένα νησί που δεν έχει λύσει ακόμα τα βασικά του θέματα. Δεν έχει λύσει το οδικό του δίκτυο, το οποίο είναι απαραίδεκτο και επικίνδυνο, το ενεργειακό του που τώρα γίνεται μια προσπάθεια με την πράσινη ενέργεια να αντιστρέψουμε το κλίμα, και με τη διαχείριση των απορριμμάτων μας. Είναι τρία μεγάλα θέματα για τα οποία, αγαπητοί φίλοι, δεν επιτρέπεται σε κανέναν να τα προσεγγίζει προσηλωμένος στα συμφέροντα του χωριού του και της γειτονιάς του. Είναι ένα συνολικό έλλειμμα της Κρήτης και αν θα βγούμε ποτέ προς τα έξω με απαιτήσεις, θα βγούμε γιατί θα έχουμε επενδύσει στο brand name που λέγεται Κρήτη. Δεν ξέρει κανείς το χωριό μας. Ξέρει όμως την Κρήτη, σαν μια ιστορική, πολιτισμική, και αν θέλετε, οικονομική δύναμη. Έτσι μας ξέρουν. Είμαστε λοιπόν υποχρεωμένοι να αποκτήσουμε όλοι μας μια περιφερειακή αντίληψη και να ακυρώνουμε αυτές τις νοοτροπίες που μας κράτησαν όμηρους επί χρόνια και δεν μας επέτρεψαν να πάμε μπροστά. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν έχουμε τον απεριόριστο χρόνο, αντιλαμβάνομαι επίσης ότι όλοι περιμένουν το μητροπολιτικό Δήμο να κάνει πολλά. Ο Καλλικράτης, πράγματι, μας έδωσε την προίκα να αναλάβουμε όλες εκείνες τις αρμοδιότητες που αδυνατούν προς το παρόν και ελπίζω όχι για πολύ, οι υπόλοιποι μικροί δήμοι να αναλάβουν.

Έχουμε λοιπόν υποχρέωση να οργανώσουμε ένα αξιόπιστο σύστημα που να παρέχει υπηρεσίες στους πολίτες. Ξέρετε, απευθύνομαι σε σας και στους συναδέλφους επιχειρηματίες για αν σας πω ότι ο Δήμος δεν είναι επιχειρηματίας. Εμείς, δεν αποβλέπουμε στο κέρδος. Το δικό μας όφελος είναι να υπάρχει κοινωνική ειρήνη, υψηλό επίπεδο διαβίωσης και να χουμε λύσει βασικά θέματα που βοηθούν στην ευημερία, στην ανάπτυξη και στην καλλιέργεια του κάθε συμπολίτη- συνδημότη μας και, γιατί όχι, ακόμη και του επισκέπτη μας.

Αυτή είναι η μέριμνα του Δήμου. Το μόνο που ζητάμε είναι όλοι μαζί να βοηθήσουμε όπως είπε, προσφυώς όπως πάντα, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας να αυξήσουμε την πίτα, να κάνουμε το θαύμα της Κανά. Και όχι ο καθένας να στοχοποιεί τον απέναντι και να αποδίδει ευθύνες που είναι και δικές του.

Αυτή η τακτική δεν οδηγεί πουθενά. Εδώ έχουμε συγκεκριμένα θέματα να λύσουμε. Και κυρίως θα πρέπει να ενημερώσουμε τον κόσμο για τις δικές μας δυνατότητες. Είμαι βέβαιος ότι αν γίνει μια δημοσκόπηση, αγαπητοί φίλοι, το 90%, και οφείλω να παραδεχτώ ότι ευθυνόμαστε κι εμείς γι' αυτό, δεν ξέρει τις δυνατότητες που έχουν οι Δήμοι μας, η Περιφέρειά μας, η επιχειρηματικότητά μας, η κοινωνία μας. Έχουμε αντιληφθεί ότι ζούμε σε ένα Δήμο που το Ψηφιακό του επίπεδο είναι στο υψηλότερο επίπεδο, σε επίπεδο χώρας; Ότι μπορούμε να κάνουμε χιλιάδες πράγματα και απευθύνομαι και σε σας, τους επιχειρηματίες, όποια επαγγελματική κατεύθυνση κι αν έχετε, χωρίς να χρειάζεται να ταλαιπωρείστε, συναλλασσόμενοι με το Δήμο σας; Από την απλή σας ενημέρωση μέχρι τη διεκπεραίωση όλων σας των υποθέσεων; Δεν το ξέρουμε. Είναι ευθύνη μας. Είμαστε υποχρεωμένοι να το επικοινωνήσουμε.

Με αυτό το πνεύμα και επειδή έχω ήδη δεσμευτεί, σας ενημερώνω πως έχω αναθέσει στην Υπηρεσία τη διοργάνωση σεμιναρίων σε όλες τις επαγγελματικές τάξεις και στα μέλη σας ώστε να σας δείξουμε επί χάρτου τις δυνατότητες συναλλαγής σας με το Δήμο που σας παρέχει η άρτια τεχνολογική του οργάνωση.

Αυτή την ψηφιακή δύναμη σας καλώ να τη μεταφέρετε και σαν δική σας επιχειρηματική δύναμη στην κοινωνία σας με τον υπόλοιπο κόσμο. Πρέπει να σπάσουμε τα σύνορα, πρέπει να απαλλαχτούμε από την αντίληψη ότι δεν μπορώ να επικοινωνήσω με το εξωτερικό ή δεν μπορώ να προωθήσω τις υποθέσεις που εκκρεμούν εκεί επειδή είμαι εδώ. Επίσης θα πρέπει

πλέον να αλλάξουμε νοοτροπία ώστε να μην εξαρτάμε πλέον την εξυπηρέτηση μας από τη θέση που θα πρέπει αναγκαστικά να έχει η κάθε υπηρεσία όπως ας πούμε η Πολεοδομία. Γιατί θα πρέπει να βρίσκεται στο κέντρο της πόλης; Για να επιβαρύνει ακόμη περισσότερο το κυκλοφοριακό και να δυσχεραίνει περισσότερο τη μετακίνηση και τη ζωή των ανθρώπων στην πόλη;

Αυτή είναι η φιλοσοφία μας στο Δήμο και επιδιώκουμε κάθε μέρα την αποκέντρωση των υπηρεσιών και την αποσυμφόρηση της πόλης. το έχουμε καταφέρει. Κάθε χρόνο προσθέτουμε και ένα καινούριο πρόγραμμα προς αυτή την κατεύθυνση. Θα σας ενημερώσουμε αναλυτικότερα δεν σας κουράζω τώρα, αλλά θα παρακαλούσα και για τη δική σας συμμετοχή γιατί θα ναι αμαρτία να καταβληθεί τόση προσπάθεια και μην έχει τελικά το προσδοκώμενο αντίκρισμα σε σας τους επιχειρηματίες.

Με βάση το νέο νόμο περί Καλλικράτη έγινε μια ακόμη σημαντική προσθήκη. Μέχρι τώρα ο Δήμαρχος ήταν το πρόσωπο που προάσπιζε τα τοπικά συμφέροντα και διασφάλιζε την κοινωνική συνοχή. Δεν το λέει ακριβώς έτσι, αλλά αυτό εννοεί ο νόμος. Τώρα προσέθεσε ο νομοθέτης και θα κατευθύνει τις δράσεις του Δήμου για την υλοποίηση του σχεδίου ανάπτυξης. Είμαστε υποχρεωμένοι όλοι μας να έχουμε πλέον ένα όχι επιχειρηματικό, αλλά ένα επιχειρησιακό σχέδιο ανάπτυξης.

Όπως για πρώτη φορά ο Καλλικράτης μας δίνει το δικαίωμα, αλλά προσέξτε τη λέξη, συμμετοχής και συγχρηματοδότησης δράσεων και ακόμα αν δεν είναι στη στενή δημοτική αρμοδιότητα δεν είναι στον πυρήνα των δημοτικών αρμοδιοτήτων, αρκεί αυτή η δράση να συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική πρόνοια και τη συνοχή, την περιβαλλοντική προστασία και τη γενική βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της τοπικής κοινωνίας. Άρα λοιπόν, απελευθερωθήκαμε από το βραχνά του Επιτρόπου και μπορούμε πλέον να συμμετέχουμε και να συγχρηματοδοτούμε δράσεις, έρευνες, προγράμματα, που έχουν σχέση με την τοπική ανάπτυξη.

Και αυτό να ξέρετε θα γίνει. Δεν είναι τυχαία η επιλογή μου να αναθέσω μια Αντιδημαρχία, την Αντιδημαρχία προγραμματισμού και ανάπτυξης σε ένα Αντιδήμαρχο, στον κ. Τιμπισκάκη, στον οποίο δεν ανέθεσα την ευθύνη καμιάς χωρικής ενότητας. Προτίμησα να πάρω εγώ το δύσκολο κομμάτι του Αρκαδίου παρά να χρεώσω τον Αντιδήμαρχο που έχει την ευθύνη του προγραμματισμού με περίσσειες σκοτούρες. Τον άφησα απερίσπαστο, να μπορεί πραγματικά να συνε-

ργαστεί με όλες τις παραγωγικές τάξεις, με όλες τις εξουσίες, με όλες τις αρχές και επιτέλους να καταρτίσουμε βιώσιμα σχέδια που να μπορούμε και να τα υλοποιούμε με τις δυνάμεις και τις δυνατότητες που διαθέτουμε. Ξέρετε, η θρησκεία μας, έχει τη μεταφυσική της. Πιστεύει στην άλλη ζωή και το πιστεύουμε κι εμείς, γιατί είμαστε Χριστιανοί αλλά στο επιχειρείν δεν μπορείς να βάζεις μεταφυσικές έννοιες, ούτε μπορείς να το αφήνεις στον αυτόματο πιλότο, ούτε μπορείς να στοχοποιείς τον άλλο για τις δικές σου ανεπάρκειες, ή τον κακό σου προγραμματισμό. Αυτά πρέπει να τελειώνουν.

Και νομίζω κύριε Πρόεδρε, το Επιμελητήριο είναι ένας χώρος που απέχει από την μικροπολιτική αντίληψη και μπορεί να λειτουργήσει ως ένα πολύ καλό ζυμωτήριο όλων των διεργασιών της κοινωνίας για το σύνολο των θεμάτων που την ταλανίζουν.

Ένα άλλο μεγάλο αν θέλετε ριζοσπαστικό μέτρο, το ανέφερε προηγουμένως ο Πρόεδρος, αλλά οφείλω να κάνω και εγώ την αναφορά μου, είναι ότι ο Καλλικράτης επιβάλλει τουλάχιστον στο Δήμο των 20.000 κατοίκων και πλέον, ουσιαστικά δηλαδή στο Μητροπολιτικό Δήμο, την Επιτροπή Διαβούλευσης. Πρόκειται για ένα πολυπληθές κι αποτελεσματικό ελπίζουμε θεσμικό όργανο με γνωμοδοτικό χαρακτήρα. Αύριο κιόλας θα δημοσιευτεί μια πρόσκληση με την οποία θα καλούνται όλα τα ενδιαφερόμενα μέλη των Επιμελητηρίων, των Εργοδοτικών οργανώσεων, οι εργαζόμενοι, οι επιστημονικοί σύλλογοι και φορείς, αλλά και όποιος δημότης να συμμετέχει στην Επιτροπή ώστε να φτιάξουμε μια μικρή βουλή στον τόπο μας. Αυτός είναι άλλωστε ο λόγος ύπαρξης της και εκεί να κουβεντιάζουμε όλα τα μεγάλα θέματα. Δε μπορούμε να ακυρώνουμε προσπάθειες ή να μηδενίζουμε οράματα στο όνομα της μικροπολιτικής. Εκεί ο καθένας, είτε λέγεται Εμπορικός Σύλλογος, είτε λέγεται Επιμελητήριο, είτε Δικηγορικός Σύλλογος, είτε λέγεται Εργατικό Κέντρο, θα καταθέσει την άποψη του για κάθε σημαντικό θέμα που αφορά το σύνολο της κοινωνίας. Δημόσια κι ελεύθερα.

Το θέμα της παραλίας: Είναι ένα θέμα έντονης επιχειρηματικότητας για το οποίο τίθενται διάφορα ερωτήματα στα οποία θα πρέπει ν'απαντήσουμε συνολικά ως κοινωνία. Η σημερινή κατάσταση θέτει ζήτημα αθέμιτου ανταγωνισμού, ζήτημα σεβασμού της νομιμότητας και του ελεύθερου χώρου, θέτει θέμα αν το κράτος πρέπει να επιβάλλει τους Νόμους και τις αποφάσεις και πολύ περισσότερο όταν είναι αποφάσεις Δικαστηρίων;

Θα καλέσουμε λοιπόν την κοινωνία να πάρει θέση και το ζήτημα αυτό. Είχαμε κάποτε μια τουριστική περίοδο 8 μηνών και συρρικνώθηκε στους 5 μήνες.

Θα την ξανακάνουμε διάρκειας 8 μηνών καταρχήν και μετά 12 ή θα την οδηγήσουμε στους 3, 2 και 1 μήνα όπως είναι σε άλλες περιοχές στην Ελλάδα; Θα ξαναλάβουμε μέρος στην τουριστική πίτα ή θα αρχίσουμε να μετράμε απώλειες; Διατυπώνονται διαμαρτυρίες για τα τέλη. Κι εμείς θα θέλαμε να τα μειώσουμε όλα τα τέλη ή και να τα ακυρώσουμε για να μην επιβαρύνονται οικονομικά οι επιχειρήσεις από το Δήμο.

Θα πρέπει όμως να αποφασίσουμε τι πραγματικά θέλουμε. Ένα Δήμο αποτυχημένο αφού εκεί θα οδηγήσει η οικονομική του αδυναμία μια και τα τέλη είναι μια σημαντική χρηματοδοτική πηγή του; Θα απαιτείτε, λοιπόν από ένα ανίσχυρο γίγαντα να αναλάβει ισχυρές πρωτοβουλίες και δράσεις. Νομίζω πως το πρόβλημα είναι αλλού. Το πρόβλημα και για τους φόρους και για τα τέλη και για καθετί στο οποίο συνεισφέρετε δεν είναι πόσα δώσαμε, είναι αν έπιασαν τόπο. Αν έγινε κάτι για την κοινωνία και για τους ανθρώπους. Αν έγινε έργο ουσιαστικό, παραγωγικό, αναπτυξιακό, που ανοίγει δρόμους. Όχι αν πληρώσαμε 1% περισσότερο ή 1% λιγότερο.

Δεν είναι νομίζω αυτό το αίτημα της κοινωνίας. Αυτές είναι μικρόψυχες λογικές και πολιτικές ανθρώπων που νομίζουν ότι παίζοντας αμυντικά ποντάρουν στο χάος και στην κατάρρευση του συστήματος. Είναι όμως αυτοί οι εκφραστές της επίσημης άποψης της πλειοψηφίας της κοινωνίας;

Το σύστημα σίγουρα έχει προβλήματα. Σίγουρα είναι στρεβλό. Όμως ας είμαστε ρεαλιστές. Έχουμε κάτι άλλο για να το αλλάξουμε; Έχουμε κάποιο άλλο πείραμα να το υποκαταστήσουμε; Έχουμε κάποια άλλη πραγματικότητα να ζηλέψουμε; Αυτό πρέπει να δούμε και εκεί να δουλέψουμε. Και νομίζω ότι είναι η ώρα που ο καθένας μας πρέπει να σκεφτεί πως από δω και στο εξής αφήνουμε πίσω μας το παρελθόν και ό,τι κάνουμε να το κάνουμε πολύ καλύτερα και με επίγνωση ότι είμαστε μέλη μιας κοινωνίας και όχι μια μονάδα που δουλεύει για τον εαυτό της.

Γι' αυτό και θεωρώ αυτή την Επιτροπή Διαβούλευσης πολύ σημαντική. Όπως πολύ σημαντική είναι, αγαπητοί φίλοι, και η υποχρεωτική θεσμοθέτηση της τουριστικής επιτροπής, ως τουριστικός Δήμος. Μην ξεχνάμε οι πυλώνες της οικονομίας μας είναι ο τουρισμός και ο πρωτογενής τομέας, τον οποίο τον εγκαταλείψαμε και διαπιστώνουμε σήμερα όλοι με πικρία το πώς κατάν-

τησε. Συρρικνώθηκε σχεδόν εκμηδενίστηκε και φοβάμαι πως στο τέλος θα το πληρώσουμε πολύ ακριβά. Γιατί καμία κρίση οικονομική εννοώ δεν έχει ξεπεραστεί χωρίς να γίνει αναστροφή του κλίματος στον πρωτογενή τομέα. Αυτό πρέπει να το κατανοήσουμε. Γι αυτό οι Δήμοι οργανώνουμε γραφεία αγροτικής ανάπτυξης. Σας υπόσχομαι ότι θα το εμπλουτίσω με ότι καλύτερο επιστημονικό προσωπικό υπάρχει, θα χρησιμοποιήσουμε και ειδικούς απέξω. Έχουμε το δικαίωμα πλέον με τις Επιτροπές που ανέφερε ο Πρόεδρος, ο οποίος πράγματι έχει μελετήσει το Νόμο και μπράβο του, για να μπορέσουμε να δώσουμε κατευθύνσεις και οδηγίες με τον επιστήμονα στο χωράφι και στη στάνη. Και όχι στο γραφείο για να πρωτοκολλεί και να διακινεί αλληλογραφία, όπως γινόταν μέχρι τώρα. Αυτό σας βεβαιώνουμε θα το κάνουμε. Στο άλλο κομμάτι που αφορά, τον αστικό ιστό του μητροπολιτικού Δήμου και όλο το βόρειο μέτωπο, τον τουρισμό και γιατί όχι και την ενδοχώρα, εκεί θα επιστρατεύσουμε όλους τους φορείς. Θα συμμετέχουν όσο μπορούμε περισσότεροι φορείς. Δεν έχει ακόμα αποφανθεί ο Νομοθέτης για τον αριθμό των Μελών που θα συμμετάσχουν σε αυτή την Επιτροπή. Αν μας επιτρέψει, θα τους βάλουμε όλους, όπως και τώρα λειτουργεί άτυπα αυτή η Επιτροπή με όλους τους τουριστικούς φορείς και έχει εξαιρετικά αποτελέσματα.

Σήμερα μάλιστα είχαμε μια πολύ μεγάλη συνεργασία στο Λιμενικό Ταμείο με συμμετοχές από όλη την Κρήτη για την κρουαζιέρα στο Ρέθυμνο. Αυτές είναι δράσεις που πρέπει να σκεφτούμε. Την κρουαζιέρα, το θεματικό τουρισμό, την προέκταση της τουριστικής περιόδου, να εκμεταλλευτούμε προτάσεις που ήδη μας έχουν κάνει με ειδικές κατηγορίες ανθρώπων που θέλουν να έρθουν στην πατρίδα μας. Σε μια πατρίδα προικισμένη με εξαιρετική φύση, με αρχαιολογικούς τόπους περιώνυμους. Η Ελεύθερα, να ξέρετε, στον επιστημονικό κόσμο είναι ισότιμη με την Κνωσό. Ας μην το γνωρίζουμε όσο θα έπρεπε εμείς. Το ξέρει ο επιστημονικός κόσμος. Και πρέπει να το αναδείξουμε. Και πρέπει να βοηθήσουμε όλοι μαζί να γίνει γρήγορα και το Αρχαιολογικό Μουσείο που είναι σε καλό δρόμο, αλλά και το αστυνομικό Μέγαρο που θα επιτρέψει της εισροή χρημάτων στην αγορά, αλλά και να αποκτήσει πλέον η πόλη μας ένα Μέγαρο και όχι αυτό το αίσχος που αμαυρώνει την εικόνα της Πλατείας Νομαρχίας όπως την αποκαλούσαμε μέχρι χθες, τη σημερινή πλατεία της αιρετής Περιφέρειας.

Υπάρχει σχέδιο στο Δήμο. Θα μπορούσα να σας πω

δεκάδες έργα, πολύ σημαντικά, πολλά, που γίνονται παντού. Σε λίγους μήνες, από το στρατόπεδο μέχρι τον Πλατανιά θα δημιουργηθεί πεζόδρομος. Είναι ένα έργο ήδη ενταγμένο. Σε ελάχιστες εβδομάδες δημοπρατούμε το σπίτι της Κοινωνικής Μέριμνας και την ανάπλαση του Μασταμπά, έργο κόστους 6 εκ. Ευρώ. Ξεκινάμε τώρα το έργο των λυμάτων των χωριών του Βρύσινα. Επίσης ένα πολύ σημαντικό έργο κόστους 6 εκ. Ευρώ.

Το παραλιακό μέτωπο, το μεγάλο έργο των ύφαλων μόλων, το προσωπικό μου όραμα το οποίο αν υλοποιηθεί θα αλλάξει κλίμακα η ανάπτυξη της περιοχής μας. Φανταστείτε το Ρέθυμνο με τρία με τέσσερα χιλιόμετρα παραλία. Ήρεμη στο μεγαλύτερο μελτέμι, χωρίς διαβρώσεις, με ισοκατανομή της αμμουδιάς.

Ποια άλλη πόλη στην Ευρώπη, στη Μεσόγειο, μες στο κέντρο της έχει αυτή την παραλία, αυτή την ευλογία; Το απαιτούμενο έργο δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλο και με αυτό δημιουργούμε πραγματικά ένα δυνατό όπλο με το οποίο μπορούμε να βγούμε στην παγκόσμια αγορά και να δηλώσουμε αξιοπρεπώς την παρουσία και ταυτότητα μας: Είμαστε το Ρέθυμνο που δεν είναι η πόλη που βρίσκεται μεταξύ του Ηρακλείου και των Χανίων, αλλά η πόλη που έχει στα δεξιά της τη μια πόλη και στ' αριστερά της την άλλη. Αυτό πρέπει να είναι το όραμά μας, αγαπητοί φίλοι. Και αυτό παλεύουμε να κάνουμε.

Οι θεσμοί μας, το Αναγεννησιακό Φεστιβάλ, η Γιορτή του Κρασιού, το Καρναβάλι, είναι συνδεδεμένο με την επιχειρηματικότητα αφού πέραν της πολιτιστικής και κοινωνικής τους διάστασης αξιοσημείωτη είναι και η οικονομική τους μια και προκαλούν την είσοδο χρήματος που δεν θα ερχόταν ποτέ στην πόλη μας. Είναι θεσμοί τους οποίους στηρίζει όλη η κοινωνία και απασχολείται επί μήνες με τη διοργάνωση τους. Δεν προλαβαίνει να τελειώσει το Καρναβάλι και να καεί ο Καρνάβαλος τη μια βραδιά και την επομένη ξεκινάνε 13.000 εθελοντές συμπολίτες μας να δουλεύουν. Αγοράζουν από την τοπική αγορά όλα αυτά τα υλικά που χρειάζονται. Με μια συνεισφορά του Δήμου θα 'λεγα αμελητέα συγκριτικά με το μέγεθος της προσφοράς των εθελοντών.

Έτσι θα πορευτούμε και έτσι έχουμε αποφασίσει να πορευτούμε και καλούμε τους πάντες να συνεργαστούν μαζί μας. Βήμα διαλόγου θα έχουν όλοι. Και μέσα από την Επιτροπή Δημοτικής Διαβούλευσης και μέσα από την Επιτροπή Τουρισμού και μέσα από το Δημοτικό Συμβούλιο και μέσα από τις Επιτροπές και όλοι μας που είμαστε ταγμένοι σε αυτό το σύστημα είτε πλειοψηφία, είτε μειοψηφία, είμαστε για να υπηρετούμε το τόπο μας

και τα συμφέροντά του. Ένα μεγάλο θέμα που αποτελεί και για μας φλέγον ζήτημα είναι η οδική και η ακτοπλοϊκή μας απομόνωση. Και εκεί πρέπει να βοηθήσουμε. Αλλά να δούμε το θέμα στα πλαίσια ενός συγκεκριμένου στρατηγικού πλάνου, με δεδομένα, με απαιτούμενα και προϋποθέσεις. Για να ξέρει ο καθένας τι μπορεί να κάνει και πόσο μπορεί να βοηθήσει.

Ευχетικά και διαισθητικά και μεταφυσικά προβλήματα δε μπορεί να λύνει μια τοπική εξουσία. Μπορεί να λύνει πραγματικά προβλήματα, αλλά θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ποιος έχει την πρωτοβουλία. Όποιος την αναλαμβάνει είμαστε πρόθυμοι ν' ανταποκριθούμε στην πρόσκληση του να μας ενημερώσει για το σχέδιασμό του, τις προτάσεις του, το όραμα του και να συνεργαστούμε. Είμαστε διατεθειμένοι να κάνουμε ότι χρειαστεί αρκεί να είναι στη σωστή κατεύθυνση γιατί είναι πραγματικά μεγάλο πρόβλημα για την πόλη μας αυτή η απομόνωση. Όποιος λέει το αντίθετο δεν ξέρει τι του γίνεται. Όμως, το πρόβλημα δε λύνεται δια του προβλήματος. Πρέπει να το προσεγγίσουμε με

τέτοιο τρόπο, ώστε να μη χάσουμε ευκαιρίες και να το «κάψουμε» ως θέμα.

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, πως το Επιμελητήριο μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο στην επίλυση αυτού του ζητήματος. Οι Δήμοι μπορούν να είναι αρωγοί, συμμετέχοντες και συγχρηματοδοτούντες. Υπάρχει στο Ρέθυμνο μια οργανωμένη ομάδα από ανθρώπους οι οποίοι είναι ανιδιοτελείς και θέλουν το καλό του τόπου, βοηθήστε οι επιχειρηματίες, να βοηθήσουμε όλοι να ζητήσουμε τη συνδρομή της κεντρικής εξουσίας διότι τέτοιας έκτασης προβλήματα στην παρούσα οικονομική συγκυρία δε λύνονται τοπικά. Απαιτείται βοήθεια από πολλούς και ειδικά από εκείνους που μπορούν να την παράσχουν.

Με αυτές τις επισημάνσεις και με την κατάθεση της συγνώμης μου αν σας κούρασα, παρασύρθηκα αλλά ξέρετε όποιος ασχολείται τόσο συστηματικά με τα προβλήματα, αποκτά ένα ένθερμο ζήλο, σας ευχαριστώ που με ακούσατε και ελπίζω με τη βοήθεια του Θεού και τη δική σας να πάμε όλοι καλά. ■

ΟΜΙΛΙΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ Κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΟΚΚΙΝΟΥ

Μέσα στο κλίμα οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, το οποίο βιώνει η χώρα μας, καλούμαστε όλοι μας, είτε ως απλοί πολίτες, είτε από θέση ευθύνης, να αντιμετωπίσουμε τις ραγδαίες εξελίξεις σε όλους τους τομείς της δημόσιας ζωής.

Καλούμαστε σε συνεχή ετοιμότητα για όσα πρέπει να προλάβουμε και κυρίως για όσες αλλαγές επιτελούνται και οφείλουμε να τις διαχειριστούμε με άμεσα και αποτελεσματικά αντανακλαστικά.

Μέσα σε αυτήν την περιρρέουσα ατμόσφαιρα, εφαρμόζεται το πρόγραμμα «Καλλικράτης», το οποίο είναι ένα εγχείρημα, που στόχο έχει να καλύψει όσα καθυστέρησαν να εφαρμοστούν στο χώρο της αυτοδιοίκησης και της δημόσιας διοίκησης εν γένει.

Είναι μια μεγάλη αλλαγή, που φιλοδοξεί να διαμορφώσει γενικά μια νέα σελίδα στην διοικητική δομή και στη λειτουργία της χώρας, γεγονός, που σημαίνει, ότι δίδει τη δυνατότητα παρέμβασης σε όλους τους τομείς του δημόσιου βίου. Η τοπική οικονομία και η επιχειρηματική ανάπτυξη, είναι λοιπόν τομείς, στους οποίους μπορούμε πλέον να παρέμβουμε μέσα από συγκεκριμένες αρμοδιότητες αλλά κυρίως είναι τομείς, στους οποίους οφείλουμε να πάρουμε πρωτοβουλίες.

Όμως, θα πρέπει να τονίσουμε, ότι επί της ουσίας, πάντα, η τοπική αυτοδιοίκηση, ήταν ο φορέας εκείνος που μπορούσε να ευνοήσει την τοπική οικονομία και την επιχειρηματικότητα.

Διότι οι μεγάλες υποδομές, που σχεδιάζει ή διεκδικεί ένας δήμος, δεν αποτελούν έργα, τα οποία μόνο αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής των δημοτών μας, αλλά πάντα αποτελούν και υποδομές ενίσχυσης της οικονομικής ζωής του τόπου.

Όταν εμείς στην επαρχία ακολουθούμε πολιτικές για την συγκράτηση του πληθυσμού στα χωριά μας με έργα προστασίας και ανάδειξης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων μας, αυτό και μόνο δημιουργεί νέα προοπτική προόδου μιας τοπικής οικονομίας.

Εξασφαλίζοντας δηλαδή, και επιζητώντας συνεχώς βελτιούμενες συνθήκες καθημερινότητας των δημοτών μας, είναι δεδομένο, ότι διαμορφώνουμε ευνοϊκές συνθήκες ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας.

Άρα, αυτό θα πρέπει να είναι και τώρα το μεγάλο ζητούμενο και το πρώτο μας μέλημα.

Ο στρατηγικός σχεδιασμός ανάπτυξης, που θα ακολουθήσουμε όλοι, θα πρέπει να στοχεύει στη συνοχή της κοινωνίας και στην οικονομική της άνθιση.

Η κάθε δημοτική Αρχή, πρέπει σχεδόν διορατικά, να προσεγγίσει τις ανάγκες της σε όλους τους τομείς, να τις ιεραρχήσει και να προχωρήσει στην υλοποίηση του σχεδίου της.

Τα μεγάλα έργα υποδομών, είναι λοιπόν το πρώτο και το βασικό ζήτημα, που οι νέες αιρετές διοικήσεις, θα πρέπει να στοχεύουν για να στηρίξουν την τοπική ανάπτυξη. Μάλιστα, οργανώνοντας και θεσμοθετώντας χρήσεις γης, ώστε με ευταξία και σεβασμό στο περιβάλλον, στην αρχιτεκτονική και στις όποιες χωρικές ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής, να επιτυγχάνεται το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Ειδικά στις περιπτώσεις του πρωτογενή τομέα και του τουρισμού, που αποτελούν τους βασικούς πυλώνες της οικονομίας της Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου, νομίζω, ότι κυρίως τα τοπικά χωροταξικά σχέδια και οι σύγχρονες υποδομές είναι εκείνες, που μπορούν να ανοίξουν νέους ορίζοντες για τους αγρότες, τους κτηνοτρόφους και τους επιχειρηματίες του τουρισμού.

Παράλληλα όμως πρέπει να αναπτυχθούν μηχανισμοί και δράσεις, που θα συνεισφέρουν ουσιαστικά στην

προσπάθεια αυτή. Για την επιχειρηματική ανάπτυξη θεωρούμε, ότι πρέπει να συσταθεί ειδική επιτροπή του Δημοτικού Συμβουλίου, που θα διαχειρίζεται ζητήματα ενίσχυσης του επιχειρηματία με συνεχή ενημέρωση, με αξιοποίηση προγραμμάτων, με εκπαίδευση και κατάρτιση, με συμβολή στη άμεση διεκπεραίωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών και βέβαια με διαμόρφωση περιβάλλοντος ίσων ευκαιριών για όλους. Παράλληλα η επιτροπή αυτή θα διαχειρίζεται ζητήματα στήριξης της απασχόλησης καθώς η ανεργία αποτελεί πλέον μάστιγα για κάθε γωνιά της χώρας μας. Θεωρούμε, ότι ένα γραφείο έρευνας εργασίας που θα λειτουργεί ως μεσάζον μεταξύ επιχείρησης και εργαζομένου, είναι πλέον απαραίτητο.

Αντίστοιχα θα πρέπει να δημιουργήσουμε προϋποθέσεις στήριξης του τουρισμού και του πρωτογενούς τομέα της οικονομίας, με επιτροπές και γραφεία συνεχούς δράσης και δουλειάς.

Πρέπει δηλαδή να εξασφαλίσουμε την σωστή ενημέρωση κάθε ενδιαφερόμενου για κάθε τομέα και βέβαια να τον κατευθύνουμε σωστά, δίδοντας βάση στην διαβίου κατάρτιση και στην εφαρμογή της νομιμότητας.

Πιστεύουμε και στη βιομηχανία, και στην βιοτεχνία, και στη σύγχρονη τεχνολογία, και στις παραδοσιακές τέχνες και στην προώθηση των τοπικών προϊόντων και σε κάθε είδους αναπτυξιακή δράση.

Και μέσα από το σωστό σχεδιασμό, μπορούμε να κερδίσουμε το στοίχημα του μέλλοντος. Αν επιτύχουμε τον τρίπτυχο συνδυασμό, δηλαδή, χωροταξική οργάνωση, σύγχρονες υποδομές σε όλους τους τομείς και ανάπτυξη δικτύων στήριξης για τον επιχειρηματία, τον επαγγελματία, τον άνεργο, τον αγροτοκτηνοτρόφο και άλλους επιμέρους τομείς, θεωρώ, ότι η αυτοδιοίκηση θα καταφέρει να ανταποκριθεί στον ουσιαστικό της ρόλο.

Έτσι το Πρόγραμμα του «Καλλικράτη» θα έχει επιφέρει την ουσιαστική μεταρρύθμιση στη λειτουργία του κράτους και η κοινωνία μας θα έχει κερδίσει αυτά, που προσδοκά μέσα από την συγκεκριμένη θεσμική αλλαγή.

Με τις σκέψεις αυτές, θέλω να συγχαρώ το Επιμελητήριο Ρεθύμνου, το οποίο πήρε την πρωτοβουλία να οργανώσει αυτή την εκδήλωση και να σας ευχαριστήσω, που με ακούσατε.

Καλή και δημιουργική χρονιά για όλους. ■

ΟΜΙΛΙΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΑΜΑΡΙΟΥ Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΗΜΑΝΤΗΡΑ

Αφού σας συγχαρώ για την πρωτοβουλία σας αυτή, θα συμφωνήσω με τους προλαλήσαντες ότι πραγματικά ο ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ δίδει περισσότερες ευκαιρίες για την ανάπτυξη και την επίλυση ένα σωρό θεμάτων και βέβαια, να προσφέρει περισσότερα η τοπική αυτοδιοίκηση και στον τομέα της επιχειρηματικότητας. Βέβαια, συμφωνούμε επίσης όλοι στο ότι ατυχώς αυτή η μεταρρύθμιση, η ξεχωριστή, η μοναδική και λοιπά, γιατί εφαρμόζεται στη δυσκολότερη ίσως στιγμή, στη δυσκολότερη ίσως περίοδο που θα μπορούσε να ξεκινήσει και ας μην κρυβόμαστε, όταν υπάρχει αυτή η οικονομική στενότητα, για την οποία μιλάμε και την οποία όλοι ζούμε, αντιλαμβάνεστε ότι αντικειμενικά και όχι προσχηματικά για να δικαιολογηθούμε, επικαλούμαστε αυτήν την πραγματικότητα. Για την επιχειρηματικότητα ο Δήμαρχος Αμαρίου έχει περισσότερες δυσκολίες να μιλήσει, απ' ότι έχει ο φίλος μου ο Γιώργης, ο Δήμαρχος Ρεθύμνου, ο Δήμαρχος του αστικού κέντρου, του αστικού ιστού ολόκληρου του νομού. Σε περιοχές όπως είναι το Αμάρι, γενικά η ανάπτυξη πρέπει να αντιμετωπισθεί στις σημερινές συνθήκες και όπως βρισκόμαστε σήμερα στην περιοχή, κάτω από ιδιαίτερο πρίσμα με ιδιαίτερους χειρισμούς, για να βοηθήσει την περιοχή και να μην καταντήσει όπως άλλες περιοχές. Ο πρωτογενής τομέας και η ήπια τουριστική ανάπτυξη, μπορεί να είναι οι μοχλοί ανάπτυξης και στήριξης αυτής της περιοχής. Συμφωνούμε νομίζω με τον Γιώργη, τον Δήμαρχο Ρεθύμνου, όταν λέει ότι δεν είναι δυνατόν να έχουμε οικονομική ανάκαμψη, αν δεν έχουμε ανάκαμψη του πρωτογενούς τομέα. Πιστεύω ότι όλοι ξέρουμε την

κατάσταση στην οποία βρίσκεται σήμερα ο πρωτογενής τομέας και η γεωργία και η κτηνοτροφία, και από άποψη παραγωγής, αλλά κυρίως από άποψη διάθεσης και τιμών, αν θέλετε, των προϊόντων. Σε περιοχές λοιπόν όπως την ενδοχώρα του νομού Ρεθύμνου, που σήμερα κυρίως η δράση της και η ζωή της και η οικονομική της επιφάνεια στηρίζεται στον πρωτογενή τομέα, αντιλαμβάνεστε πόσο μεγάλα και δύσκολα είναι τα προβλήματα και πόσο δύσκολο είναι να πείσεις κάποιον να επενδύσει σ' αυτούς τους τομείς. Όμως δυστυχώς αυτό είναι μονόδρομος, είναι μονόδρομος. Ευτυχώς την τελευταία περίοδο βλέπουμε κάποιες κινήσεις προς αυτήν την κατεύθυνση. Και λέω ότι είναι μονόδρομος γιατί; Έχουμε το πλεονέκτημα μέσα στην υπανάπτυξη των περιοχών μας, να μπορούμε να σχεδιάσουμε μία ανάπτυξη ήπιας μορφής, χωρίς τα αρνητικά που θα είχε σε άλλες εποχές. Χρειαζόμαστε λοιπόν και είμαστε αποφασισμένοι ως τοπική αυτοδιοίκηση σ' αυτήν την κατεύθυνση να οδεύσουμε, οργάνωση ... το γραφείο γεωργικής ανάπτυξης και λοιπά, ώστε να βοηθήσουμε πρώτα απ' όλα τους μικροεπιχειρηματίες της τοπικής γεωργίας και κτηνοτροφίας και βέβαια, επειδή ο τόπος μας έχει πέρα από τις φυσικές ομορφιές, πέρα από την ιστορία και την αρχαιολογία του, πέρα από το καλό όνομα που έχει τουλάχιστον σε επίπεδο Κρήτης, την τοπική του παράδοση στην διατροφή, είμαστε λοιπόν υποχρεωμένοι να βοηθήσουμε να προβληθούν αυτά και ν' αλλάξει η νοοτροπία των ανθρώπων που θα μπορούσαν να ασχοληθούν. Η τοπική αυτοδιοίκηση σε περιοχές σαν το Αμάρι, πρώτα απ' όλα πρέπει να εξασφαλίσει όσο γίνεται καλύτερες υποδομές. Δεν μπορούν να εξασφαλισθούν από άλλο φορέα ή με άλλον τρόπο. Υποδομές από το οδικό δίκτυο μέχρι την άμηση, μέσα στους οικισμούς, μέχρι την αντιμετώπιση προβλημάτων μέσω πιέσεων, από ύδρευση, άρδευση, ηλεκτρισμό, τηλεπικοινωνίες κ.λπ., κ.λπ. Είναι κρίμα να στερείται η επαρχία σε τέτοια πράγματα και να μην έχει την στήριξη φορέων. Γιατί; Πάνω στο δεύτερο πυλώνα που βλέπουμε την επιχειρηματικότητα σε περιοχές τέτοιες, όπως είναι η ήπιας μορφής τουριστική ανάπτυξη, πώς να επενδύσει κάποιος, όταν οι υποδομές του ΟΤΕ είναι τέτοιες, που σε πολλά χωριά λόγω αδυναμίας του συστήματος, δεν φτάνει το ίντερνετ. Και έχουμε καταλύματα και έρχονται οι επισκέπτες και φεύγουν, όσο κι αν σας φαίνεται παράξενο,

διότι δεν λειτουργεί το ίντερνετ στο τουριστικό κατάλυμα. Δεν μπορεί λοιπόν να υπάρξει ανάπτυξη, δεν μπορεί να επενδύσει ο επιχειρηματίας, όταν από την κεντρική εξουσία δεν γίνουν σημαντικές προσπάθειες, στους τομείς που τις αναλογούν, στους τομείς που αναφέρεται. Πρέπει οι φορείς και των περιοχών αυτών, του δήμου Αμαρίου, αλλά κυρίως οι φορείς του αστικού κέντρου να στραφούν προς την ενδοχώρα, όχι μόνο, όχι τόσο για να επενδύσουν σ' αυτήν, όσο για να ενισχύσουν προσπάθειες ντόπιων για επένδυση στον τόπο. Πιστεύω προσωπικά ότι, ιδιαίτερα αν συνεχιστεί η κρίση που μαστίζει σήμερα την Ελλάδα, την κοινωνία μας, δεν θα είναι δύσκολη ή δεν θα αργήσει να φανεί μία τάση επιστροφής στην επαρχία, επιστροφής στην ενδοχώρα. Εκεί λοιπόν η τοπική αυτοδιοίκηση πρέπει να είναι προετοιμασμένη, να έχει προχωρήσει τις δράσεις και τις ενέργειές της, ώστε να έχει εξασφαλίσει τουλάχιστον υποδομές και συνθήκες τέτοιες, ώστε να μην υστερεί ή να μην υστερεί τουλάχιστον σημαντικά από τα μεγάλα αστικά κέντρα, από τις μεγάλες αστικές περιοχές. Βέβαια, ως τοπική αυτοδιοίκηση σε σχέση με την επιχειρηματικότητα, βάζουμε και κάποιες κόκκινες γραμμές, όπως είναι ο σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον ή αν θέλετε στο ανθρωπογεωγραφικό περιβάλλον, ο σεβασμός στον πολιτισμό του τόπου και στην καθημερινότητά του, για την οποία υπερηφανευόμαστε και την οποία θέλουμε να καλλιεργήσουμε, να μεταδώσουμε και να αξιοποιήσουμε, όχι να εμπορευματοποιήσουμε. Έτσι λοιπόν υπάρχουν προοπτικές ανάπτυξης, υπάρχουν δεδομένα επιχειρηματικής δραστηριότητας σε πάρα πολλούς τομείς μέσα από την ανάπτυξη των ορεινών όγκων, μέσα από την αξιοποίηση υδάτινων πόρων, παραδείγματος χάριν το φράγμα των ποταμών. Ήδη έχει ολοκληρωθεί μία μελέτη για τους δρόμους του νερού, εντός των ημερών θα παρουσιασθεί κ.λπ, κ.λπ., μέσα από θεματικό τουρισμού και ούτω καθεξής. Υπάρχουν λοιπόν δυνατότητες, ευκαιρίες επιχειρηματικής δραστηριότητας, επενδύσεων ήπιας μορφής ξανατονίζω και λέω και στην περιοχή του Αμαρίου. Δεν είμαστε από τις περιοχές που έχουμε μπόλικο και νεάζων πληθυσμό, εργατικό δυναμικό, όμως αυτό που έχουμε είναι και ικανό και σημαντικό και εν πάση περιπτώσει, μπορούμε να προσελκύσουμε κι άλλο. Ως τοπική αυτοδιοίκηση, ως Δήμος Αμαρίου να μην επαναλάβω αυτά που είπε και ο Γιώργης και ο Δημήτρης, ισχύουν όλα μέσα από τις επιτροπές, μέσα από τις διαβουλεύσεις, μέσα από την συνεργασία με τους φορείς και ούτω καθεξής. Είμαστε υποχρεωμένοι, το κάνουμε μέχρι τώρα και θα το συνεχίσουμε πιο εντατικά και πιο οργανωμένα να στηρίξουμε τους επιχειρηματίες, να στηρίξουμε την ντόπια επιχειρηματικό-

τητα. Θέλουμε μέσα από τη στήριξη τη δική μας, την ενημέρωση και την βοήθεια να ενημερωθούν, να ενταχθούν, να προχωρήσουν ιδιαίτερα προγράμματα για ξεχωριστές περιοχές όπως το Αμάρι και επιδιώκουμε να έχουμε να στηρίζουμε, να προωθούμε, να βοηθούμε επιχειρηματίες, οι οποίοι αγαπούν πρώτα απ' όλα την περιοχή, ενδιαφέρονται για το κέρδος, αλλά δεν θυσιάζουν τα πάντα στο όνομά του, δεν είναι ούτε σουλατσαδόροι, ούτε σαλταδόροι της ημέρας ή του μήνα. Είμαστε υποχρεωμένοι να τους οργανώσουμε, να σταθούμε δίπλα τους, να τους βοηθήσουμε, όμως χρειάζεται και η βοήθεια, ξαναλέω, φορέων και της κεντρικής διοίκησης, αλλά και του κέντρου του νομού. Παίζει μεγάλη σημασία. Πολλές φορές και οι επιχειρηματίες που υπάρχουν τώρα και που κυρίως περιορίζονται στον πρωτογενή τομέα και σε κάποιας μορφής ήπιας ανάπτυξης είτε τουριστικής, δηλαδή είτε με ξενώνες, είτε με χώρους εστίασης. Πολλές φορές αυτοί οι άνθρωποι αισθάνονται απομονωμένοι, αποξενωμένοι κ.λπ., κ.λπ. και θα το έχετε διαπιστώσει ούτε καν συμμετέχουν σε δραστηριότητες φορέων, όπως το Επιμελητήριο και ούτω καθεξής. Πρέπει λοιπόν, στεκούμενοι εμείς δίπλα τους να στηριχθούν, να βοηθηθούν και από εσάς σ' αυτόν τον, την προσπάθεια που κάνουν, σ' αυτόν τον τομέα. Οι γνωστότεροι «επιχειρηματίες» της επαρχίας, όχι μόνο της δικής μας, ολόκληρης της ενδοχώρας των νομών, περνούν σήμερα την μεγαλύτερη κρίση, οι καφετζήδες, τα καφενεία ήταν οι πρώτες επιχειρήσεις στα χωριά των χρόνων εκείνων, την μεγαλύτερη κρίση την περνούν και με κοινωνικές επιπτώσεις, διότι κλείνοντας το καφενείο σ' ένα χωριό και οι ελάχιστοι θαμώνες που πηγαίνανε εκεί και κουβεντιάζουνε, αναγκάζονται και κάθονται στο σπίτι τους και βλέπουνε τηλεόραση και αποβλακώνονται, συγνώμη για την έκφραση, μαζί με τους άλλους. Ένα απλό παράδειγμα, μια παμπάλαια «επιχειρηματική δραστηριότητα» (ή εκτός εισαγωγικών) που πραγματικά πρέπει και αξίζει να την δούμε. Εν πάση περιπτώσει, δεν θέλω να σας ταλαιπωρήσω, εμείς στην επαρχία οι δήμοι και οι δήμαρχοι, δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι άλλο από το να στηρίξουμε με κάθε τρόπο, με κάθε τρόπο που έχουμε τη δυνατότητα, αυτούς που θέλουνε να επιχειρήσουν, αυτούς που θέλουνε να επενδύσουν. Μόνο έτσι θα έχουμε ανάπτυξη στην περιοχή στην οποία πιστεύουμε, και στην περιοχή και στην ανάπτυξη, και με δεδομένο ότι ο δήμος μπορεί, έχει τη δυνατότητα να βοηθήσει και βέβαια δεν μπορεί να μετατραπεί ο ίδιος σε επιχειρηματία. Ευχαριστώ, συγχαρητήρια για την προσπάθεια. ■

ΟΜΙΛΙΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Κ. ΙΩΑΝΝΗ ΠΙΠΕΡΑΚΗ

Αναλάβαμε την ευθύνη διοίκησης του Δήμου Αγίου Βασιλείου σε μια δύσκολη οικονομική συγκυρία για τη χώρα μας. Ο πολίτης δοκιμάζεται από μια πρωτοφανή οικονομική κρίση και για αυτό και το στοίχημα της θητείας μας είναι πολύπλευρο.

Πρέπει να κερδίσουμε το μεγάλο στοίχημα του νέου αυτού θεσμού, του Καλλικράτη, ο οποίος αποτελεί μια βαθιά και ριζοσπαστική μεταρρύθμιση στη διοικητική δομή της χώρας. Η τοπική Αυτοδιοίκηση έχει την δυνατότητα να ανοίξει τους ορίζοντες που θα υπερβαίνουν όλα αυτά που μέχρι σήμερα γνωρίζουμε. Ήταν ένα αναγκαίο και καθοριστικό βήμα για την ίδια τη χώρα, στην προσπάθεια για σύγχρονο κράτος που θα απελευθερώνει τις δημιουργικές δυνάμεις των ανθρώπων.

Η τοπική Αυτοδιοίκηση πραγματικά χρειάζονταν ανασυγκρότηση στην διοικητική δομή της και την δυνατότητα να ακολουθήσει πολιτικές ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της. Πραγματικά χρειάζονταν ένα σύγχρονο προγραμματικό και πρόσφορο εξοπλισμό για να μπορέσει να ανταποκριθεί στη νέα δυναμική και πολύπλευρη αποστολή της.

Πρέπει όμως επιπροσθέτως να σταθούμε δίπλα στο δημόσιο ο οποίος χρειάζεται να νιώθει ισχυρή τη παρουσία της τοπικής αυτοδιοίκησης. Να αισθάνεται ασφάλεια μέσα στο Δήμο ο οποίος θα αντιμετωπίζει με επιτυχία τη καθημερινότητα του αλλά και θα του δίνει προοπτική για το μέλλον.

Παράλληλα με τη λειτουργία του Δήμου για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής του δημότη βρίσκεται και

το στοίχημα της ανάπτυξης.

Οι απαιτήσεις του νόμου είναι πολλές και οι αρμοδιότητες που μας δίνει η πολιτεία είναι ικανές για να μπορέσει και η νότια πλευρά του νομού μας να καλύψει το αναπτυξιακό έλλειμμα έναντι του Βορρά και αξιοποιώντας τις δυνατότητες της να μπει επιτέλους σε αναπτυξιακή τροχιά.

Η νέα Δημοτική Αρχή του Δήμου Αγίου Βασιλείου έχει και όραμα και σχέδιο. Στρατηγική μας είναι να αναπτυχθούν όλοι οι τομείς της τοπικής οικονομίας που είναι ο πρωτογενής τομέας, ο τουρισμός, η επιχειρηματικότητα, η παροχή υπηρεσιών αλλά και οι επενδύσεις στη πράσινη ανάπτυξη.

Σε ότι αφορά την γεωργία – κτηνοτροφία οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις και οι βοσκότοποι του Δήμου βρίσκονται σε αναντιστοιχία με τη σημερινή αξιοποίηση τους ενώ παρά το γεγονός ότι η περιοχή του Αγίου Βασιλείου είναι μια από τις πλουσιότερες της Κρήτης σε υδάτινο δυναμικό, η αρδευσιμότητα είναι πολύ μικρή. Αυτό συμβαίνει διότι μια σειρά από αρδευτικά μικρά έργα και γεωτρήσεις δεν είναι ικανά να αυξήσουν ιδιαίτερα τις αρδευσιμες εκτάσεις. Η πραγματικότητα αυτή δείχνει τη δυσκολία των νέων να ασχοληθούν αποκλειστικά με την γεωργία.

Ο νέος θεσμός του Καλλικράτη δίνει τη δυνατότητα στον Δήμο να βοηθήσει στην ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα με τη δημιουργία ισχυρού Γραφείου Γεωργικής Ανάπτυξης με αυξημένες αρμοδιότητες (69 νέες αρμοδιότητες).

Το γραφείο Αγροτικής ανάπτυξης θα έχει την ευθύνη για την καταγραφή και επεξεργασία των στοιχείων που παρουσιάζουν την πραγματική αγροτική κατάσταση του Δήμου, θα εισηγείται σχετικά με την ανάπτυξη του αγροτουρισμού, την προστασία του περιβάλλοντος από πυρκαγιές και ρύπανση και θα αναλάβει την υποχρέωση για προώθηση αναδάσμου για την ανασυγκρότηση της γεωργίας και κτηνοτροφίας. Θα επιληφθεί της οργάνωσης για συνεταιρισμούς σύμφωνα με το νομοσχέδιο που θα κατατεθεί την άνοιξη που θα εξυπηρετούν τις ανάγκες μιας σύγχρονης γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής, σε επίπεδο Δήμου.

Επιπλέον θα ασχολείται με ζητήματα που αφορούν τη βελτίωση της αγροτικής οδοποιίας, της αξιοποίησης του

υδάτινου δυναμικού, του αγροτουρισμού, της αλιείας, των θεμάτων οργάνωσης και διαχείρισης των εκμεταλλεύσεων αγροτών και κτηνοτρόφων στα πλαίσια της πράσινης ανάπτυξης, καθώς και τα προγράμματα της ΕΕ που σχετίζονται με την ανάπτυξη τους.

Οι αντίξοες αυτές συνθήκες στην αγροτική υποδομή της περιοχής μπορούν να ξεπεραστούν με την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας. Είναι πλέον ανάγκη να υπάρξει στροφή σε ποιοτικές βιολογικές καλλιέργειες, στην αναζήτηση τρόπων αύξησης της αρδευσιμότητας, όπως και στη στήριξη λειτουργίας συνεταιρισμών και ομάδων παραγωγών θα βοηθήσουν στην τυποποίηση των προϊόντων.

Όσον αφορά την τουριστική υποδομή, είναι γνωστό ότι ο τόπος μας αποτελεί πόλο έλξης χιλιάδων επισκεπτών. Οι μαγευτικές παραλίες του Νότιου Ρεθύμνου μπορούν να αποτελέσουν κύριο προορισμό, όπου ο επισκέπτης θα μπορεί να απολαύσει αυτή την σπάνια φυσική ομορφιά.

Ο τουρισμός μπορεί να λειτουργήσει ως ο μοχλός ανάπτυξης ολόκληρης της περιοχής του Αγίου Βασιλείου, μιας και μπορεί να παρασύρει την ανάπτυξη όλων των παραγωγικών τομέων του Δήμου.

Γι' αυτό τον λόγο είναι αναγκαία η δημιουργία έργων υποδομής, τα οποία θα διασφαλίζουν την περιβαλλοντική προστασία και θα καθιστούν άνετη και ευχάριστη την διαμονή των επισκεπτών.

Θα προχωρήσουμε στην εκπόνηση μελέτης που θα καταγράφει με ακριβή τρόπο τα χαρακτηριστικά του τουρισμού στο Δήμο μας, θα έχει σαν στόχο μια ήπια μορφή τουριστικής ανάπτυξης και θα βοηθήσει στην ανταγωνιστικότητα των υπηρεσιών του τουρισμού.

Τα περιθώρια ανάπτυξης της επισκεψιμότητας του Δήμου μας είναι μεγάλα. Θα εστιάσουμε στις δυνατότητες αξιοποίησης του παραλιακού μετώπου, της ενδοχώρας και βέβαια του εναλλακτικού τουρισμού.

Κυρίαρχο μέλημα μας είναι να δημιουργηθούν νέες επισκέψιμες περιοχές όπως το παλιό Μυξόρουμα και να πρωτοπορήσουμε δημιουργώντας το πρώτα Δασικά χωριά στη Κρήτη τον Κισσό και τον Αη Γιάννη τα οποία θα αποτελούν εναλλακτικούς προορισμούς.

Η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου όλο το χρόνο αποτελεί για μας στρατηγικό στόχο.

Και σε αυτόν το τομέα ο θεσμός του Καλλικράτη με νέο θεσμικό πλαίσιο συμβάλει προς αυτή τη κατεύθυνση αφού προβλέπει αδειοδότηση αλλά και τον έλεγχο των επιχειρήσεων ενώ δίδει πολλές αρμοδιότητες οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν από τη Δημοτική Αρχή για

να δοθεί βάρος και στην ποιότητα των υπηρεσιών του τουριστικού προϊόντος, μέσω της εκπαίδευσης προσωπικού τουριστικών και Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων

Σύντομα, θα αναλάβουμε πρωτοβουλία για τη θεωρητική κατάρτιση του προσωπικού τουριστικών επιχειρήσεων της περιοχής, μέσω διημερίδων, από εξειδικευμένους στο αντικείμενο εκπαιδευτές ή μέσω συνεργασίας με το κέντρο εκπαίδευσης ενηλίκων (ΚΕΕ) της Γ.Γ. Δια Βίου Μάθησης.

Σε ένα δύσκολο οικονομικό περιβάλλον η νέα Δημοτική Αρχή του Δήμου Αγίου Βασιλείου στρέφεται σε άλλες πηγές χρηματοδότησης αξιοποιώντας τη δημοτική περιουσία και τις εναλλακτικές μορφές ενέργειας. Μετά το αιολικό πάρκο στη περιοχή των Ακουμίων το οποίο σε λίγο διάστημα θα ολοκληρωθεί, οι συνεργάτες μου και εγώ επιδοθήκαμε σε ένα αγώνα δρόμου για την έγκαιρη υποβολή έντεκα αιτήσεων για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων στις στέγες δημοτικών κτιρίων.

Μία επένδυση 25ετίας με ελάχιστο ετήσιο όφελος για το Δήμο 85.000 ευρώ και απόσβεση σε βάθος 7ετίας. Στα πλαίσια της νέα αυτής πολιτικής, οι αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου ερευνούν τις δυνατότητες χρηματοδότησης δράσης με τίτλο «Διαλειτουργικές ψηφιακές υπηρεσίες ευφυούς διαχείρισης οδικού φωτισμού με χρήση νέων τεχνολογιών».

Η στροφή στις εναλλακτικές μορφές ενέργειας και επενδύσεις στη Πράσινη Ανάπτυξη είναι πλέον απαραίτητη προϋπόθεση ώστε να μπορέσει ο Δήμος Αγίου Βασιλείου να αποφύγει το οικονομικό αδιέξοδο.

Για να υλοποιηθεί το σχέδιο μας όμως θα πρέπει να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις εκείνες που θα αφορούν την ενθάρρυνση των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών από τους δημότες αλλά και την προσέλκυση επενδυτών.

Οι προϋποθέσεις αυτές αφορούν τον τρόπο λειτουργίας του Δήμου. Ένας Δήμος χωρίς γραφειοκρατία που λειτουργεί αξιοκρατικά, σέβεται την αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα του κάθε Δημότη, με αναβαθμισμένη ποιότητα των διοικητικών υπηρεσιών και δημιουργία έργων υποδομής είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη του τόπου.

Για όλους αυτούς τους λόγους ένα από τα πρώτα μέλημά μας είναι η ανάληψη πρωτοβουλίας για την αυτοχρηματοδότηση και τη λειτουργία προγραμμάτων, ανάλογα με τις ανάγκες της εποχής μας και τις απαιτήσεις στην αγορά εργασίας. Τις ανάγκες αυτές θα τις εξυπηρετήσει το γραφείο Προγραμματισμού,

Ανάπτυξης και Οργάνωσης που θα δημιουργήσουμε. Το κύριο συστατικό όμως του αναπτυξιακού σχεδίου μας και το κλειδί της επιτυχίας μας είναι το ανθρώπινο δυναμικό του Αη Βασίλη. Πιστεύουμε στους δημότες μας και στις δυνατότητες τους. Η περιοχή μας όμως μαστίζεται από αφαιμάξη νέων ανθρώπων. Τα χωριά μας γερνούν. Είμαστε υποχρεωμένοι αν θέλουμε να πετύχουμε να σταματήσουμε την ερημοποίηση της υπαίθρου με τη συγκράτηση και επιστρο-

φή των νέων στην περιοχή τους. Αυτό θα επιτευχθεί μόνο αν υπάρξουν οι προϋποθέσεις για τη δημιουργία σταθερής οικονομικής σχέσης με τον τόπο τους.

Παρακολούθησα με μεγάλη προσοχή τις ομιλίες των συναδέλφων και συνειδητοποίησα ότι μας συνδέουν κοινά προβλήματα και κοινές αγωνίες. Μακάρι να μας δίνετε η ευκαιρία να ανταλλάσουμε συχνά απόψεις και να έχουμε ένα κοινό διεκδικητικό πλαίσιο για τα θέματα του νομού μας. ■

ΟΜΙΛΙΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΑΝΩΓΕΙΩΝ Κ. ΣΩΚΡΑΤΗ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

Από την αρχή του έτους η αυτοδιοίκηση α' και β' βαθμού λειτουργεί πάνω στο νέο θεσμικό πλαίσιο όπως ορίζει ο νόμος 3852/10 για την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση, δηλαδή ο «Καλλικράτης».

Είναι γνωστό σε όλους μας ότι το σχέδιο «Καλλικράτης» εντάσσεται σε ένα γενικότερο πλαίσιο αλλαγής του τρόπου λειτουργίας του Κράτους. Μεμονωμένη λοιπόν αξιολόγηση των νέων συνθηκών ίσως είναι άκαιρη. Στόχος όλων μας είναι η αυτοδιοίκηση να αποτελέσει ένα ανεξάρτητο και αδέσμευτο εργαλείο στα χέρια του πολίτη – δημότη.

Ένα εργαλείο συλλογικού και συμμετοχικού σχεδιασμού, τόσο σε θέματα κοινωνικής μέριμνας όσο και σε θέματα τοπικής ανάπτυξης στα οποία συμπεριλαμβάνεται και η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας..

Η φιλοσοφία του «Καλλικράτη» για μια πλήρως αυτοδιοικούμενη και ανεξάρτητη τοπική αυτοδιοίκηση, έχει ακόμα δρόμο.

Επιμένοντας όμως στην ουσία οι δημοτικές αρχές σε απόλυτη συνεργασία με τους υπηρεσιακούς παράγοντες έχουν μια σημαντικότερη υποχρέωση, έναντι και του Επιχειρηματικού κλάδου, να συμβάλλουν στη λύση όλων των διαδικαστικών θεμάτων που αποτελούν τροχοπέδη για τον πολίτη και κατ' επέκταση για τον επιχειρηματία.

Σίγουρα μετά την παρέλευση του διαστήματος προσαρμογής ο πολίτης – επιχειρηματίας θα μπορεί να λαμβάνει ένα σύνολο δικαιολογητικών από τον ίδιο φορέα δηλαδή το Δήμο. Με αυτό τον τρόπο ο φάκελος του λογικά θα διεκπεριώνεται συντομότερα.

Ζητούμενο όμως παραμένει να μειωθεί η γραφειοκρατία σε όλα τα επίπεδα σε ότι αφορά την ίδρυση μιας νέας επιχείρησης.

Αφού οριστεί η νέα διαδικασία έκδοσης αδειών ένας Δήμος θα μπορεί να βοηθήσει με την λειτουργία ενός γραφείου Γρήγορης Εξυπηρέτησης. One stop shop.

Αυτό όμως μπορεί να γίνει και τώρα.

Τολμώ να πω ότι η αμφίδρομη σχέση - συνεργασία, Δήμων και τοπικής επιχειρηματικότητας με τον Καλλικράτη απλώς ξαναέρχεται στην επικαιρότητα και γι' αυτό αξίζουν συγχαρητηρίων στους διοργανωτές.

Η ανάπτυξη της τοπικής επιχειρηματικότητας είναι ζωτικής σημασίας και συστατικό στοιχείο οργάνωσης και ανάπτυξης ενός Δήμου. Και όταν μιλάμε για την Κρήτη αυτό είναι σε μεγαλύτερο βαθμό.

Πώς όμως μπορεί να δομηθεί ένα πλαίσιο ανάπτυξης

της τοπικής επιχειρηματικότητας; Ποιος είναι ο ρόλος των Δήμων; Θα προσπαθήσω να διατυπώσω κάποιες σημαντικές λειτουργίες – στοχεύσεις ενός Δήμου που αποτελούν κύρια στοιχεία ανάπτυξης του, καθώς και εργαλεία ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας.

- Πρώτα απ' όλα να οριστούν οι χρήσεις γης στη χωρική του περιφέρεια καθώς και το σχέδια πόλης.. Και τα δύο παραπάνω από μόνα τους αλλά και από κοινού αποτελούν τις κύριες βάσεις σχεδιασμού της τοπικής ανάπτυξης και πάνω σε αυτό θα έρθει να εφαρμοστεί κάθε επιχειρηματική δραστηριότητα.
- Να καθορίσει τη στρατηγική ανάπτυξης μέσω μιας εκτεταμένης έρευνας και μελέτης, σε οικονομικά, πολιτιστικά, ιστορικά και περιβαλλοντικά στοιχεία, όπου θα καθορίζεται το σχέδιο δράσης και ανάπτυξης για την επόμενη δεκαετία. Μέσα από αυτό το σχέδιο θα δοθούν και στοιχεία τα οποία θα προσανατολίζουν την επενδυτική κατεύθυνση στην περιοχή και θα δίνεται το μοντέλο ανάπτυξης που επιθυμεί ο κάθε Δήμος να ακολουθήσει για την περιοχή του.
- Βασικό στοιχεία ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας αποτελεί επίσης η σταδιακή δημιουργία όλων των απαραίτητων υποδομών (Δρόμοι, κοινόχρηστοι χώροι, ύδρευση, βιολογικοί, ΒΙΟΠΑ, μονοπάτια, μουσεία κ.α.) για να μπορεί ο πολίτης να σχεδιάσει επενδύσει με εγγύηση και βεβαιότητα. Στην συνέχεια ο Δήμος πρέπει συγκροτημένα να προχωρήσει σε δύο κατευθύνσεις.
- Από την μία η σωστή και άρτια προβολή του τόπου - προορισμού
- Και από την άλλη Η συνεργασία με άλλους Δήμους και φορείς για κοινές δράσεις.

Η προβολή ενός τόπου - προορισμού πρέπει να γίνεται σε απόλυτη συνεργασία με τον επιχειρηματικό κόσμο της περιοχής όχι λειτουργώντας ως επικεφαλής ο δήμος αλλά ως ο απόλυτος συνεργάτης και με σημαντική παράμετρο όφελος προς τον πολίτη. Η σχεδίαση ακόμα και λεπτομερειών στην εμφάνιση ενός Δήμου, π.χ. η σήμανση και ενημέρωση, μπορεί να αποτελέσει στοιχείο επιχειρηματικής κουλτούρας ενός τόπου. Η προβολή όμως ενός τόπου- προορισμού δεν τελειώνει με τη διαφήμιση. Θα έλεγα ότι ξεκινάει από εκεί. Ο Δήμος θα πρέπει σε απόλυτη συνεργασία με τους πολίτες, πόσο δε με τους επιχειρηματίες, να ορίσουν κανόνες καλής λειτουργίας και επαγγελματικής κουλτούρας. Ο πολίτης και ο επισκέπτης την αξιολόγηση ενός τόπου - προορισμού την κάνει συνολικά. Δεν θα πει καλός ο χώρος στάθμευσης αλλά οι

επιχειρηματίες δεν σε προσέχουν. Δεν θα πει όμορφο το μουσείο αλλά έξω έχει σκουπίδια. Η συνολική εικόνα είναι αυτό που μετράει. Και αυτό κατακτιέται μέσα από τον διάλογο την συνεννόηση και την επιμόρφωση που αυτά μπορεί να τα οργανώσει και να τα συντονίσει ο Δήμος με συνέπεια και συνέχεια.

Η δεύτερη κατεύθυνση έχει να κάνει με τις συνέργειες των Δήμων, της Περιφέρειας και των Φορέων. Ένας Δήμος αποτελεί μέρος ενός συνόλου όπως και ένας φορέας μέρος μιας κοινωνίας. Σε αυτόν τον τομέα θα έλεγα ότι στην περιοχή μας υπάρχει πολύ καλή εμπειρία και μια σταθερή βάση σχεδιασμού και ανάπτυξης. Το ΑΚΟΜΜ Ψηλορείτης Α.Ε. όπου χρησιμοποιεί την από κάτω προς τα πάνω σχεδίαση για την τοπική ανάπτυξη και οικονομία και όλα τα προγράμματα που υλοποιεί όπως το Leader βασίζονται σε αυτή την φιλοσοφία. Τέλος η ανάπτυξη επιχειρηματικών πεδίων σε οριζόντια δράση χρειάζεται τη συνεννόηση και συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων.

Όμως όλα αυτά λειτουργούν σε ένα ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, το οποίο έχει πολλές ανάγκες και αποτελεί στην ουσία το όλο περιβάλλον ανάπτυξης και λειτουργίας της επιχειρηματικότητας. Γι' αυτό όχι τυχαία πολλές επιχειρήσεις έχουν αναπτύξει ειδικά προγράμματα κοινωνικής εταιρικής ευθύνης. Αυτά σαν πρακτική και μόνο αποτελούν διάθεση για καλή συνεργασία με τους πολίτες. Για παράδειγμα φαντάζεστε οι επιχειρηματίες να χρηματοδοτούσαν προγράμματα ανακύκλωσης στον Δήμο τους και την εμπέδωση της απαραίτητης συνείδησης – κουλτούρας στους συνδημότες τους.

Αγαπητοί φίλοι

Η κοινή πορεία ενός Δήμου με την τοπική επιχειρηματικότητα είναι απαραίτητη, θα έλεγα «κράθιμαι να σε κρατώ».

Η ανάγκη αξιοποίησης του συνόλου των πηγών πλούτου και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων κάθε τόπου, πλέον είναι επιτακτική ανάγκη.

Η ανάγκη αξιοποίησης όλων των υποδομών σε μια παραγωγική βάση, αποτελεί απαίτηση των καιρών.

Η δημιουργία ενός επιχειρηματικού περιβάλλοντος με την συνύπαρξη νέων, κοινωνικών επιχειρήσεων βασική προτεραιότητα των Δήμων. Σημαντικός συνομιλητής όλης αυτής της προσπάθειας απαραίτητα πρέπει να είναι ο δημότης, άρα και ο επιχειρηματίας, αλλά και οι θεσμικοί φορείς για την ανταλλαγή των απόψεων και προτάσεων όπως κάνουμε απόψε εδώ και την συνδιαμόρφωση αποτελεσματικών δράσεων. ■

ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ ΠΟΙΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Του Κ. **Μανώλη Γ. Ψαρουδάκη**
Μέλους Δ.Σ. Επιμελήτηριού μας, Μέλους Δ.Σ. ΕΣΕΕ
Γεν. Γραμμ. Ομοσπονδίας Εμπορικών
Συλλόγων Κρήτης

Από την αρχή του χρόνου άρχισε να παράγει τα αποτελέσματά του το νέο πλαίσιο του ν. 3852/2010 «*Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης*», το οποίο επέφερε πρωτόγνωρες μεταβολές στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η σημαντικότερη αλλαγή που έφερε ο νέος νόμος, ήταν η κατάργηση των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, που κατέστησε αναγκαία την μεταφορά των αρμοδιοτήτων τους είτε στους διευρυμένους Δήμους, είτε στις αιρετές Περιφέρειες. Εκτός αυτού όμως, υπάρχουν επίσης αρμοδιότητες και όργανα, που εισάγονται για πρώτη φορά με τον Καλλικράτη.

Βάσει των παραπάνω δεδομένων, οι σημαντικότερες μεταβολές που αφορούν στο εμπόριο είναι συνοπτικά οι εξής:

Ίδρυση και Λειτουργία Καταστημάτων

- Παραμένει στους Δήμους η άδεια ίδρυσης καταστημάτων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η διαδικασία μεταβάλλεται: πριν την εισαγωγή του θέματος στο Δημοτικό Συμβούλιο για τελική έγκριση, πρέπει πρώτα να εξασφαλιστεί η προέγκριση της **Επιτροπής Ποιότητας Ζωής** (νέο όργανο) και κατόπιν η έγκριση του **Συμβουλίου Δημοτικής Κοινότητας** (νέο όργανο). Ως γνωστών, άδεια ίδρυσης και λειτουργίας προ-

βλέπεται κυρίως για τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος. (super markets, ταβέρνες, καφενεία)

- Σύμφωνα με το νόμο, η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής είναι αποκλειστικά αρμόδια για την ανάκληση της λειτουργίας καταστήματος. Εισάγεται μία σημαντική διάταξη, η οποία μπορεί να αποτελέσει λύση για την αναστολή της λειτουργίας των παράνομων κινέζικων καταστημάτων: Δυνητικά, η Επιτροπή αποτελεί όργανο στο οποίο μπορούν να προσφύγουν οι Εμπορικοί Σύλλογοι για το παραπάνω θέμα.

- Η αποφασιστική αρμοδιότητα χορήγησης αδειών, ανανέωσης, ανάκλησης και μεταβίβασης λειτουργίας καταστημάτων λιανικής πώλησης κτηνιατρικών και αγροτικών φαρμακευτικών προϊόντων περνάει στο Δημοτικό Συμβούλιο.

- Η αποφασιστική αρμοδιότητα χορήγησης αδειών, ανανέωσης, ανάκλησης και μεταβίβασης λειτουργίας καταστημάτων λιανικής πώλησης κτηνιατρικών και αγροτικών φαρμακευτικών προϊόντων περνάει στο Δημοτικό Συμβούλιο.

- Η χορήγηση αδειών ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας αρτοποιείων περνάει στο Περιφερειακό Συμβούλιο.

- Η αρμοδιότητα για την ίδρυση, λειτουργία και εποπτεία των πρατηρίων καυσίμων περνάει στο Περιφερειακό Συμβούλιο.

Ωράριο

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Καλλικράτη:

- Στο Δημοτικό Συμβούλιο περνάει ο καθορισμός των χρονικών ορίων λειτουργίας καταστημάτων και επιχειρήσεων.

- Στο Περιφερειακό Συμβούλιο περνάει η παράταση του πλαισίου λειτουργίας των καταστημάτων.

- Στο Περιφερειακό Συμβούλιο περνάει η εξαίρεση επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων ή εργασιών από τις διατάξεις περί ανάπαυσης κατά την Κυριακή και τις ημέρες αργίας. (sic !!!)

Εδώ δημιουργούνται ασάφειες, καθώς οι παραπάνω διατάξεις αλληλοσυγκρούονται ξεκάθαρα. Για το θέμα της Κυριακής, η μόνη αναφορά που γίνεται είναι ως προς το Περιφερειακό Συμβούλιο. Ωστόσο, η διατύ-

πωση της συγκεκριμένης αρμοδιότητας δείχνει «εργασιακό» και όχι «εμπορικό» προσανατολισμό. Επιπλέον, με δεδομένο ότι ο Δήμος δεν αποφασίζει την παράταση του ωραρίου μετά τις 21.00 (ακόμη και για τις επιχειρήσεις του Δήμου), δεν είναι δυνατόν να αποκοπεί και από την λειτουργία των καταστημάτων του την Κυριακή, αλλιώς η προβλεπόμενη από το νόμο αρμοδιότητά του για καθορισμό της χρονικής λειτουργίας των καταστημάτων δεν θα είχε κανένα νόημα. Με βάση τα παραπάνω, η πιο πιθανή ή λογική ερμηνεία είναι η εξής:

• **Το Δημοτικό Συμβούλιο εισηγείται και το Περιφερειακό Συμβούλιο αποφασίζει οποιαδήποτε παρέκταση του καθημερινού ωραρίου (δηλαδή μετά τις 21.00).**

• **Για την Κυριακή, την εξαίρεση σε τοπικό (δημοτικό) επίπεδο καθορίζει ο Δήμαρχος με βάση τις αρμοδιότητες του Νομάρχη, όπως προκύπτουν από το ν. 2224/1994 (ανακήρυξη τουριστικών περιοχών, σύμφωνη γνώμη εργοδοτών και εργαζομένων). Αν δεν συμφωνούν οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι, η τελική απόφαση ανήκει στο Περιφερειακό Συμβούλιο.**

• Δεν είναι ξεκάθαρο ποιος αναλαμβάνει την αρμοδιότητα του Νομάρχη για καθορισμό πρόσθετων ημερών αργίας. Το πιο πιθανό είναι ότι η αρμοδιότητα αυτή καταργείται.

Υπερκαταστήματα (ευκαιρία η Δημοτική Αρχή να ελέγξει την νομιμότητα της υπάρχουσας κατάστασης)

• Η αρμοδιότητες των νομαρχιακών συμβουλίων ασκούνται πλέον από τα Δημοτικά Συμβούλια.

Χρήσεις γης

- Αποφασίζει το Δημοτικό Συμβούλιο.
- Στο Δημοτικό Συμβούλιο εισηγείται η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής.

Λαϊκές Αγορές

- Στο Δημοτικό Συμβούλιο εισηγείται η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής.
- Για την τοποθέτηση των πωλητών στις λαϊκές αγορές αποφασίζει το Περιφερειακό Συμβούλιο.
- Για την διαμόρφωση της εισήγησης λαμβάνονται υπόψη οι γνώμες του Συμβουλίου της Τοπικής Κοινότητας και του Συμβουλίου της Δημοτικής Κοινότητας, που αποστέλλονται στην Επιτροπή Ποιότητας Ζωής.
- Εισάγεται μία νέα δυνατότητα του Δημοτικού Συμβουλίου να συγκροτεί Επιτροπές για τον έλεγχο των Λαϊκών Αγορών. Σύμφωνα με το γράμμα του νόμου, δεν περιορίζεται η σύνθεσή τους, οπότε μπορεί

να συμμετέχουν σε αυτές και εκπρόσωποι των τοπικών Εμπορικών Συλλόγων.

• Για την ίδρυση, μετακίνηση, διάλυση και γενικότερη λειτουργία, καθώς και για τις άδειες αποφασίζει το Δημοτικό Συμβούλιο.

• Οι Επιτροπές των φορέων του ν. 2323/1995 συγκροτούνται πλέον με απόφαση του Δήμαρχου.

Πλανόδιο και Στάσιμο Εμπόριο, Εμποροπανηγύρεις, Χριστουγεννιάτικες αγορές

- Αποφασίζει το Δημοτικό Συμβούλιο.
- Στο Δημοτικό Συμβούλιο εισηγείται η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής.
- Για την διαμόρφωση της εισήγησης λαμβάνονται υπόψη οι γνώμες του Συμβουλίου της Τοπικής Κοινότητας και του Συμβουλίου της Δημοτικής Κοινότητας, που αποστέλλονται στην Επιτροπή Ποιότητας Ζωής.
- Οι Επιτροπές των φορέων του ν. 2323/1995 συγκροτούνται πλέον με απόφαση του Δήμαρχου.

Κυριακάτικες Αγορές

• Η δημιουργία Κυριακάτικης αγοράς και η έκδοση των αδειών περνάει πλέον στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Περίπτερα

• Η αρμοδιότητα έκδοσης των αδειών περνάει στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Εκθέσεις

- Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι πλέον αρμόδιο για την αδειοδότηση, την λειτουργία και την εποπτεία των εκθέσεων. Το ίδιο αποφασίζει επίσης για την χορήγηση άδειας και λειτουργίας έκθεσης βιβλίου.
- Το Δημοτικό Συμβούλιο πιστοποιεί επίσης την καταλληλότητα των γενικών εκθεσιακών χώρων.

Δημιουργία Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης

- Για τους Δήμους με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων, προβλέπεται η δημιουργία Επιτροπής Διαβούλευσης, στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι Εμπορικών, Επαγγελματικών, επιστημονικών, Αθλητικών, Πολιτιστικών και άλλων Συλλόγων και φορέων.
- **Η Επιτροπή γνωμοδοτεί για θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος του Δήμου, εξετάζει τις αναπτυξιακές δυνατότητες και εισηγείται σχετικά.**

Δημιουργία Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης

- Σε κάθε Περιφέρεια προβλέπεται η δημιουργία Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης, στην οποία προβλέπεται η συμμετοχή των οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων. Στην Επιτροπή, που γνωμο-

δοτεί για γενικότερα θέματα της Περιφέρειας, μπορούν να συμμετέχουν οι Ομοσπονδίες μας ή μέλη τριτοβάθμιων εργοδοτικών οργανώσεων.

ΜΜΕ

Στις αρμοδιότητες της Περιφέρειας περνούν:

- Η διατύπωση προτάσεων πολιτικής και μέτρων για την ανάπτυξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων προς το Υπουργείο Ανταγωνιστικότητας και Περιφερειακής Ανάπτυξης.
- Η πληροφόρηση και υποβοήθηση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε κλαδικό ή άλλο επίπεδο, με σκοπό την ανάπτυξη της επιχειρηματικής ικανότητας και ανταγωνιστικότητάς τους.

(Αρμοδιότητες στο νέο θεματικό Αντιπεριφερειάρχη Κώστα Λαμπρινό:)

Εργασιακά Θέματα

Στις αρμοδιότητες της Περιφέρειας περνούν:

- Η συμμετοχή και η υλοποίηση σε προγράμματα προώθησης της απασχόλησης και καταπολέμησης της ανεργίας.
- Η έγκριση ή απόρριψη των ομαδικών απολύσεων.
- Η επιβολή προστίμων στους εργοδότες.
- Η συγκρότηση συμβουλίων και επιτροπών αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (όπως οι Τοπικές Διοικητικές Επιτροπές ΙΚΑ και ΟΑΕΕ).

Εταιρείες

- Η άσκηση αρμοδιοτήτων σχετικά με την ίδρυση, λειτουργία, λύση και εποπτεία των Ανωνύμων Εταιρειών περνάει στην Περιφέρεια.

Εκπτώσεις - Προσφορές

- Η διενέργεια ελέγχων και η επιβολή προστίμων για ανακριβείς ή παραπλανητικές εκπτώσεις ή προσφορές και η συγκρότηση της Επιτροπής Επιβολής προστίμων περνούν στην Περιφέρεια.

Εμπορευματικά Κέντρα

- Πριν την ίδρυση εμπορευματικού κέντρου, απαιτείται η παροχή γνώμης της αρμόδιας Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας.

Αγορανομικά Θέματα

Στις αρμοδιότητες της Περιφέρειας περνούν:

- Η έρευνα και ο προσδιορισμός του κόστους παραγωγής, εισαγωγής και διακίνησης αγαθών.
- Ο έλεγχος τιμών, η επάρκεια και ομαλή λειτουργία της αγοράς, καθώς και ο έλεγχος της κανονικότητας των τιμών παρεχόμενων υπηρεσιών.

Ελπίζουμε οι αρμοδιότητες να γίνουν κτήμα πολύ γρή-

γορα του πολιτικού προσωπικού αλλά και των εργαζομένων σε δήμους και περιφέρεια, μα το σπουδαιότερο θα είναι να αναλάβουν πολύ γρήγορα χωρίς «φόβο και πάθος» όλες τις ευθύνες που τους αναλογούν με ιεράρχηση και στόχευση σε ότι αφορά λαμβάνοντας υπ' όψιν και την συγκυρία τις μικρομεσαίες εμπορικές και άλλες επιχειρήσεις.

Η περιφέρεια με τον ορισμό θεματικού Αντιπεριφερειάρχη για θέματα επιχειρηματικότητας, τον Κώστα Λαμπρινό, σηματοδοτεί το ενδιαφέρον της και την προτεραιότητά της.

Αντίστοιχα όλοι οι δήμοι από τους μεγαλύτερους μέχρι τους μικρότερους και από τους ορεινούς μέχρι και τους πεδινούς, πρέπει να ορίσουν την επιχειρηματικότητα ως αρμοδιότητα σε αντιδημάρχους τους, πράγμα που δεν φάνηκε στους μέχρι τώρα ορισμούς παρά ελάχιστων εξαιρέσεων.

Δηλ. δεν είναι δυνατόν να μεταφέρεται η αρμοδιότητα αλλαγής λαμπτήρων του δημοτικού φωτισμού σε Αντιδήμαρχο και να μην έχει ορισθεί η επιχειρηματικότητα!!!

Πρόταση:

Προτείνω ότι σε κάθε Δήμο, με προτεραιότητα τους περιφερειακούς, να δημιουργηθεί γραφείο ενημέρωσης επιχειρηματιών με υπεύθυνο Αντιδήμαρχο και υπάλληλο, που θα συνεργάζονται με τα Επιμελητήρια με σκοπό την καλύτερη ενημέρωση για την παροχή πληροφόρησης (νόμοι, εγκύκλιοι, προγράμματα κ.α.). Τα δε Επιμελητήρια να αναλάβουν επίσης ότι τουλάχιστον μία φορά κάθε μήνα θα παρέχουν επιτόπου εξειδικευμένη πληροφόρηση ανά επαγγελματική ομάδα ή ακόμα και τοπικό διαμέρισμα.

Σ' αυτή την προσπάθεια μπορούν να συμβάλλουν οι Ομοσπονδία Εμπορικών Συλλόγων Κρήτης, άλλες ομοσπονδίες αλλά και τα πρωτοβάθμια επαγγελματικά σωματεία και σύλλογοι.

Σ' αυτή την προσπάθεια πρέπει να δηλώσουν παρόν και διάφορα Κ.Ε.Κ. , αναπτυξιακές εταιρείες κ.α. π.χ. το δικό μας Κ.Α.ΕΛ.Ε. (Κέντρο Ανάπτυξης Ελληνικού Εμπορίου) πρέπει να αναλάβει και να επανασχεδιάσει τις δράσεις του και εκτός της πόλης του Ηρακλείου. Όσο πιο γρήγορα καταλάβουμε την ανάγκη της συνέργειας των εργοδοτικών φορέων και της αυτοδιοίκησης και αντίστροφα, τόσο γρηγορότερα βήματα ανάπτυξης θα έχουμε.

«Γιατί όταν οι άνθρωποι επιχειρούν οι κοινωνίες ευημερούν». ■

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

του Κ. Όθωνα Χριστουλάκη
μέλους Διοικητικού Συμβουλίου
Επιμελήτηριού μας, Προέδρου Δημοτικής
Κοινότητας Ρεθύμνου

Καλλικράτης, στην πράξη, σημαίνει διαφάνεια, λογοδοσία, λειτουργικότητα, αποτελεσματικότητα και καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη. Ο Καλλικράτης προάγει τον εκδημοκρατισμό και ενθαρρύνει την συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών στη λήψη αποφάσεων που τις αφορούν.

Με τον Καλλικράτη θεμελιώνεται μια νέα αρχιτεκτονική για την αυτοδιοίκηση και το κράτος που συνιστά άλμα στο μέλλον, μια μεγάλη δομική αλλαγή συνδεδεμένη με την Ελλάδα της ανάπτυξης, της ευνομίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Ο Καλλικράτης ήρθε για να ικανοποιήσει το αίτημα των πολιτών για την αναμόρφωση της λειτουργίας της αυτοδιοίκησης, αλλά και του κράτους. Ένα αίτημα που ήταν πολυετές και ολόπλευρο, προερχόμενο και από την ίδια την αυτοδιοίκηση. Δεν μπορούσε να συνεχιστεί άλλο το ίδιο μοντέλο λειτουργίας της αυτοδιοίκησης, ούτε η αδράνεια και η στασιμότητα της πολιτείας. Στη δημόσια διοίκηση και την αυτοδιοίκηση της χώρας μας έπρεπε να παταχθούν σοβαρά προβλήματα κακοδιοίκησης και αναποτελεσματικότητας, σπατάλης και κακοδιαχείρισης, ανορθολογικής κατανομής και διοίκησης προσωπικού, οργανωτικού κατακερματισμού και λειτουργικής συμφόρησης. Η αδιαφάνεια και η αδυναμία λογοδοσίας, τα φαινόμενα διαφθοράς και η ουσιαστική ατροφία των μηχανισμών

εποπτείας εξέθεταν την χώρα μας διεθνώς, απογοήτευαν τους νομοταγείς πολίτες και αποθάρρυναν την ανάπτυξη και τις επενδύσεις. Οι Δήμοι ήταν χωρίς διαχειριστική επάρκεια, χωρίς αναπτυξιακές δυνατότητες και ανθρώπινους πόρους, χωρίς αποτελεσματικούς ελέγχους, που, σε τελική ανάλυση, αδικούσαν την προσπάθεια και το έργο τόσων ανθρώπων της αυτοδιοίκησης. Ταυτόχρονα, το συγκεντρωτικό κράτος έπρεπε να δώσει τη θέση του σε ένα σύγχρονο, αποτελεσματικό και επιτελικό κράτος, ένα καλό κράτος στην υπηρεσία του πολίτη.

Γι' αυτό, λοιπόν, ήταν απαραίτητο ένα νέο πρότυπο διακυβέρνησης, ένα μοντέλο οικονομικής διαχείρισης για την χώρα μας και ο Καλλικράτης αποτελεί θεμέλιό της. Ο Καλλικράτης εισάγει νέα δεδομένα, δηλαδή σημαντικά όργανα, όπως η οικονομική επιτροπή και επιτροπή ποιότητας ζωής, οι δημοτικές κοινότητες, η δημοτική επιτροπή διαβούλευσης, η επιτροπή τουριστικής ανάπτυξης και προβολής, η επιλογή συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης κλπ.

1. Η δημοτική κοινότητα και το συμβούλιο αυτής ασκεί σημαντικές αρμοδιότητες στα όρια της δημοτικής κοινότητας.

Α) Αποφασίζει για την προέγκριση ίδρυσης ή εγκατάστασης καταστημάτων επιχειρήσεων και λοιπών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Β) Αποφασίζει για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας μουσικής.

Γ) Προτείνει τους χώρους λειτουργίας των λαϊκών αγορών, τις θέσεις όπου επιτρέπεται η άσκηση υπαιθρίου στάσιμου εμπορίου, η λειτουργία εμποροπανηγύρεων, Χριστουγεννιάτικων αγορών. Οι αποφάσεις του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας για τις πιο πάνω περιπτώσεις αποστέλλονται στην επιτροπή ποιότητας ζωής για να διαμορφώσει τις εισηγήσεις της προς το δημοτικό συμβούλιο.

2. Το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας εκφράζει γνώμες και διατυπώνει προτάσεις είτε με δική του πρωτοβουλία, είτε κατόπιν παραπομπής, από τα αρμόδια όργανα του δήμου, όπως οι υπηρεσιακές μονάδες του δήμου, για την καλύτερο εξυπηρέτηση των δημοτών, την αξιοποίηση των ακινήτων του δήμου που βρίσκονται στην περιοχή της δημοτικής κοινότητας, την πολεοδομική ανάπτυξη και ανάπλαση της περιοχής, τη συντήρηση των δημοτικών οδών, την καθαριότητα αυτών, των χώρων αναψυχής, των κοινόχρηστων και των κοινωφελών χώρων, την

κυκλοφορία και συγκοινωνία της περιοχής, την προστασία της δημόσιας υγείας και την προστασία των κατοίκων από την ηχορύπανση, τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων, την προώθηση του εθελοντισμού κλπ.

Όλα τα πιο πάνω προϋποθέτουν καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη, προσδίδουν χαρακτηριστικά υγιούς ανάπτυξης, που είναι και το ζητούμενο στις μέρες μας, δίνουν την ουσιαστική συμμετοχή του πολίτη στη λήψη αποφάσεων. ■

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

*Του Δρ. Δημήτριου Τερζάκη
Επιστημονικού υπευθύνου
Καθηγητή Τ.Ε.Ι. Κρήτης*

Ο πολιτιστικός τουρισμός ορίζεται ως η κυκλοφορία των ατόμων στα πολιτιστικά αξιοθέατα μακριά από τον τόπο κανονικής διαμονής, με την πρόθεση να συλλέξουν νέες πληροφορίες και εμπειρίες για να ικανοποιήσουν τις πολιτιστικές τους ανάγκες. Αυτή η μορφή τουρισμού είναι όλο και πιο δημοφιλής σε ολόκληρο τον κόσμο και επιβεβαιώνεται από μια έκθεση του ΟΟΣΑ το 2009, η οποία αναφέρεται στο ρόλο του πολιτιστικού τουρισμού για την περιφερειακή ανάπτυξη διαφόρων περιοχών του κόσμου.

Η ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού δεν δημιουργεί μόνο μια αίσθηση γνώσης και υπερηφάνειας για την τοπική ιστορία και ταυτότητα αλλά βοηθά στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, στην οικονομικά ανάπτυξη και στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Πρόσφατα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε και στέλνει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για έγκριση την Πρόταση: ότι το Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς θα απονέμεται σε μνημεία και φυσικούς, αρχαιολογικούς, αστικούς ή πολιτιστικούς χώρους, οι οποίοι έχουν διαδραματίσει ένα σημαντικό ρόλο στην ευρωπαϊκή ιστορία, στον ευρωπαϊκό πολιτισμό και στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Το Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς θα μπορεί να απονέμεται και σε τόπους μνήμης, καθώς και στην άυλη κληρονομιά ως συνδεδεμένη με ένα τόπο, συμπεριλαμβανομένης της σύγχρονης πολιτιστικής κληρονομιάς. Μεταξύ των στόχων αυτής της νομοθετικής πρότασης είναι η ενίσχυση των γνώσεων των νέων για την κοινή πολιτιστική τους κληρονομιά και η τόνωση της συνείδησης της ευρωπαϊκής τους ταυτότητας, καθώς και η προβολή των χώρων ως τουριστικών προορισμών, περιορίζοντας ταυτόχρονα τις δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις εις βάρος των χώρων ή της περιοχής η οποία τους περιβάλλει.

Στη πρωτοβουλία αυτή θα συμμετάσχουν μόνο τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη δυνατότητα να προεπιλέξουν το πολύ δύο χώρους ανά διετία και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα επιλέγει ένα χώρο ανά κράτος και επί πλέον δίνεται η δυνατότητα στα κράτη μέλη να μπορούν να επιλέγουν χώρους από κοινού (διεθνικοί χώροι) στους οποίους θα δίνεται ιδιαίτερη προσοχή.

Για την Ελλάδα το Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς πρέπει να αποτελέσει τον καταλύτη για τη δημιουργία ενός Δικτύου Περιοχών Πολιτιστικής Κληρονομιάς το οποίο εμπλουτιζόμενο με ειδικές μορφές τουρισμού, όπως ο Αθλητικός Τουρισμός, θα μπορέσει να αναπτύξει ένα καινοτόμο τουριστικό προϊόν, το οποίο θα συμβάλλει άμεσα στην Οικονομική Ανάπτυξη της Κρήτης. ■

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥΣ ΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΙΕΡΩΝΥΜΑΚΗΣ (1988 - 1993)

ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΓΙΑΝΝΑ ΚΑΡΙΝΙΩΤΑΚΗ

Ο Μιχαήλ Ιερωνυμάκης εκλέγεται για πρώτη φορά μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Επιμελητηρίου Ρεθύμνου στις εκλογές που πραγματοποιούνται το Δεκέμβριο του έτους 1982. Με τη συγκρότηση του νέου Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα, στις 21-1-1983, εκλέγεται στο αξίωμα του Α' Αντιπροέδρου της Διοικητικής Επιτροπής με Πρόεδρο τον Γεώργιο Φραγάκη.

Οι επόμενες εκλογές ανάδειξης νέου Διοικητικού Συμβουλίου του Επιμελητηρίου πραγματοποιούνται τον Δεκέμβριο του 1987. Τον Ιανουάριο του 1988 πραγματοποιούνται αρχαιρεσίες, μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, για την εκλογή της νέας

Διοικητικής Επιτροπής. Μοναδική υποψηφιότητα για το αξίωμα του Προέδρου είναι αυτή του Μιχαήλ Ιερωνυμάκη, ο οποίος και εκλέγεται. Η νέα Διοικητική Επιτροπή συγκροτείται ως εξής: **α)** Πρόεδρος: Μιχαήλ Ιερωνυμάκης, **β)** Α' Αντιπρόεδρος: Νικόλαος Νίνος, **γ)** Β' Αντιπρόεδρος: Ελευθέριος Καλλέργης, **δ)** Γενικός Γραμματέας: Ιωάννης Μιχελουδάκης, **ε)** Οικονομικός Επόπτης: Στυλιανός Τσουπάκης.

Η θητεία του Μιχαήλ Ιερωνυμάκη, του 4^{ου} Προέδρου του Επιμελητηρίου Ρεθύμνου, είναι η πιο σύντομη σε διάρκεια σε σύγκριση με τους προκατόχους του, μόλις 6 χρόνια, ωστόσο η προσφορά του δεν είναι λιγότερο σημαντική.

Από τη θέση του Προέδρου του Επιμελητηρίου ο Λάκης (όπως τον γνώριζαν όλοι) Ιερωνυμάκης παίρνει τη σκυτάλη από τους προκατόχους του και συνεχίζει τις προσπάθειες για την επίτευξη μιας μακρόπνοης αναπτυξιακής δυναμικής για τον επιχειρηματικό κόσμο του Ρεθύμνου, αλλά και την τοπική οικονομία γενικότερα. Το διαχρονικό αίτημα της δημιουργίας Βιομηχανικής Περιοχής (ΒΙ.ΠΕ.) στο Ρέθυμνο αποτελεί την πρώτη προτεραιότητα για μια ακόμη φορά. Από τον πρώτο κιόλας μήνα ανάληψης της νέας διοίκησης,

Εγκαίνια Παγκρήτιας έκθεσης χειροτεχνίας EOMMEX στο Ρέθυμνο.

Γενική Συνέλευση Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων (1991).

θεωρείται άμεση και επιτακτική η ανάγκη δημιουργίας ΒΙ.ΠΕ., καθώς κρίνεται ότι η δημιουργία της θα συμβάλει στην ανάπτυξη της μεταποίησης και στην προσέλκυση νέων παραγωγικών επενδύσεων. Η δημιουργία της ΒΙ.ΠΕ., επίσης, θα αποσυμφορήσει την πόλη από τις διεσπαρμένες εντός του οικιστικού τομέα βιοτεχνίες και θα συμβάλει στην ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη του Νομού, που μέχρι τώρα στηρίζεται κύρια στον Τουρισμό και τη Γεωργία.

Παρόλο που υπάρχουν διαφωνίες σχετικά με την καταλληλότερη περιοχή, στη θέση Λατζιμά ή στη θέση Καστελλοχαλέπα, ωστόσο η προσπάθεια είναι σοβαρή. Απόδειξη γι' αυτό αποτελεί η ανάθεση σε θυγατρική εταιρεία της ΕΤΒΑ της εκπόνησης μελέτης σκοπιμότητας ίδρυσης ΒΙ.ΠΕ. στο Νομό. Η μελέτη αυτή, σε αντίθεση με προηγούμενη που είχε εκπονηθεί από ντόπιους μηχανικούς, δεν αντιμετωπίζει το θέμα ως «τεχνικό έργο» αλλά ως επιχειρηματική δραστηριότητα της Τράπεζας που μπορεί να αλλάξει ριζικά τη φυσιογνωμία της ευρύτερης περιοχής. Έτσι χρησιμοποιούνται οι πιο σύγχρονες μέθοδοι και το θέμα προσεγγίζεται από μια διαφορετική σκοπιά που αφορά όλους τους παραγωγικούς τομείς του Νομού.

Μερικά, εξίσου ζωτικά θέματα για την ανάπτυξη της πόλης μας, συμπεριλαμβάνονται στη διατύπωση προτάσεων του Επιμελητηρίου Ρεθύμνης για τη σύνταξη

του 5ετούς Προγράμματος Κοινωνικής και Οικονομικής Ανάπτυξης στις αρχές του 1988. Μεταξύ των προτάσεων που κατέθεσε το Επιμελητήριο περιλαμβάνονται: Η ολοκλήρωση των λιμενικών έργων, που θα βοηθήσει στην ανάπτυξη του εμπορίου, της μεταποίησης και του τουρισμού. Η επίσπευση έργων, όπως η παρακαμπτήριο της εθνικής οδού και η ανέγερση μόνιμων Πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων στο Γάλλο, με προτεραιότητα την ταχεία ανέγερση αιθουσών διδασκαλίας, που θα αλλάξουν τη μορφή της πόλης. Η άμεση υδροδότηση της πόλης από τις πηγές της Αργυρούπολης, τα έργα στα δίκτυα ύδρευσης - αποχέτευσης και η κατασκευή του βιολογικού καθαρισμού που θα βελτιώσουν τη ζωή των κατοίκων. Η κατασκευή αεροδρομίου και γηπέδου γκολφ στο Ρέθυμνο που θα μπορούσαν να αναβαθμίσουν σημαντικά τις τουριστικές υπηρεσίες που προσφέρει ο Νομός.

Την ίδια περίοδο της Προεδρίας του ο Μιχαήλ Ιερωνυμάκης διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΜΜΕΧ, ως εκπρόσωπος των επιχειρηματικών φορέων, με Πρόεδρο του Οργανισμού, τον επίσης Ρεθυμνιώτη, Νίκο Αναστασάκη. Με την ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΜΜΕΧ ο Μιχαήλ Ιερωνυμάκης εργάστηκε για την αναβάθμιση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με γνώμονα το τρίπτυχο «βιωσιμότητα, παραγωγικότητα, ανταγωνιστικότητα». Με πρωτοβουλία του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΜΜΕΧ, εκείνης της περιόδου, καταβλήθηκε προσπάθεια ίδρυσης Κέντρων Καινοτομιών και κλαδικών Ινστιτούτων σε πολλές πόλεις της χώρας ανάμεσά τους και τα Χανιά, στα οποία συμμετείχε και το Επιμελητήριο Ρεθύμνης.

Επίσης, δεδομένη ήταν η συμμετοχή του Επιμελητηρίου Ρεθύμνης σε διάφορες πρωτοβουλίες που λάμβανε εκείνη την περίοδο ο ΕΟΜΜΕΧ, όπως για παράδειγμα η ίδρυση της Αναπτυξιακής Εταιρείας Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων Κρήτης, αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία με έδρα το Ηράκλειο και σκοπό την παροχή υπηρεσιών στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τη διαμεσολάβηση για την απορρόφηση κοινοτικών πόρων κ.ά. Γενικότερα, η εμπειρία από τη συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΜΜΕΧ, ανέπτυξε την ικανότητα ευρύτητας του Μιχαήλ Ιερωνυμάκη στην συνολικότερη αντιμετώπιση θεμάτων του επιχειρηματικού κλάδου και μάλιστα τον οδήγησε στην προσπάθεια δημιουργίας από τον ΕΟΜΜΕΧ ενός εκθεσιακού και συνεδριακού Κέντρου στο Ρέθυμνο, στην περιοχή της γέφυρας Ζουρίδας (εγκαταστάσεις πρώην

Εκλογές Δήμου Ρεθύμνης 1978

ΒΙΟΔΕΡΜ), προσπάθεια που τελικά δεν ευδοχώθηκε, λόγω της πτώσης της Κυβέρνησης Μητσοτάκη και της, επακόλουθης, αντικατάστασης του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΜΜΕΧ.

Από το 1988 έως το 1992 ο Μιχαήλ Ιερωνυμάκης διετέλεσε Πρόεδρος της Περιφερειακής Ένωσης Επιμελητηρίων Κρήτης, δευτεροβαθμίου Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου με μέλη τα τέσσερα Επιμελητήρια της Κρήτης.

Παράλληλα, επί της Προεδρίας του, το Επιμελητήριο Ρεθύμνης υπήρξε ιδρυτικό μέλος του Επιμελητηριακού Ομίλου Ανάπτυξης Ελληνικών Νησιών (Ε.Ο.Α.Ε.Ν.), αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία που σκοπό έχει την άσκηση πίεσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση για καθιέρωση ειδικών πολιτικών για τις νησιώτικες περιοχές, με στόχο να αμβλυνθούν οι ανισότητες στις ευκαιρίες ανάπτυξης μεταξύ νησιώτικων και ηπειρωτικών περιοχών της Ευρώπης. Αίτημα του Ε.Ο.Α.Ε.Ν είναι η θεσμοθέτηση ειδικών παρεμβάσεων που θα εξισορροπούν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι επιχειρηματίες των νησιωτικών περιοχών (κόστος μεταφοράς πρώτων υλών και ετοιμών προϊόντων κ.ά.)

Γενικότερα, Μιχαήλ Ιερωνυμάκης υπήρξε άνθρωπος με πλούσια κοινωνική προσφορά στον τόπο του. Το 1978 εκλέχθηκε Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Ρεθύμνης, επί Δημαρχίας Δημήτριου Αρχοντάκη. Συμμετείχε ενεργά στην Επιτροπή Ρεθυμνιωτών με στόχο τη διεκδίκηση της λειτουργίας του Πανεπιστημίου Κρήτης με έδρα το Ρέθυμνο. Ασχολήθηκε ενεργά και με τον αθλητισμό, ως παράγοντας, καθώς διε-

τέλεσε πρόεδρος ποδοσφαιρικών σωματείων για αρκετό διάστημα. Υπήρξε μέλος, Πρόεδρος του ROTARY Ρεθύμνου και εκπρόσωπος του διοικητή για την Περιφέρεια Κρήτης.

Στις 22-11-1993 πραγματοποιούνται εκλογές στο Επιμελητήριο Ρεθύμνης. Στις εκλογές αυτές ο συνδυασμός του δεν κέρδισε, ο ίδιος όμως εκλέχθηκε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Υπηρέτησε το Επιμελητήριο Ρεθύμνης και με την ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού του Συμβουλίου μέχρι τις 16-10-1996 οπότε αποχώρησε προκειμένου να συνταξιοδοτηθεί.

Βράβευση διατελεσάντων Προέδρων Επιμελητηρίου μας (2004).

Επιχειρηματικά, ο Μιχαήλ Ιερωνυμάκης διατηρούσε κατάστημα εμπορίας ειδών κιγκαλερίας, σιδηρικών, χρωμάτων, από το 1957, ενώ παράλληλα ασχολήθηκε και με τις ασφάλειες. Ο πατέρας του ήταν στρατηγός. Ο παππούς και ο θείος του διατηρούσαν στο Ρέθυμνο κατάστημα με είδη κιγκαλερίας - εμπόριο ξυλείας. Το κατάστημα πωλούσε πιατικά, πορσελάνες, γεωργικά φάρμακα μέχρι και ξυλεία. Όταν ο παππούς του συνταξιοδοτήθηκε, άνοιξε εκείνος το δικό του κατάστημα στο Ρέθυμνο, στην οδό Βοσπόρου, στην Μεγάλη Πόρτα. Ο Μιχαήλ Ιερωνυμάκης ήταν παντρεμένος με τη Μαρία κι έχουν τρεις κόρες. Έφυγε από τη ζωή τον Απρίλιο του 2006 σε ηλικία 79 ετών. ■

(Ευχαριστούμε θερμά την κα Μαρία Ιερωνυμάκη για τη βοήθειά της).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΗΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2010

Το Επιμελητήριό μας, στην προσπάθεια καταγραφής των προβλημάτων της επιχειρηματικότητας του Νομού, πραγματοποίησε στο διάστημα από 7 μέχρι 31 Οκτωβρίου τρέχ. έτους ηλεκτρονική δημοσκόπηση για τον απολογισμό της τουριστικής περιόδου 2010.

Η αναλυτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων σε κάθε μια από τις ερωτήσεις που υποβλήθηκαν, έχουν ως εξής:

1^η ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ο τουρισμός θεωρείται από πολλούς η βαριά βιομηχανία του Νομού μας. Ήδη βρισκόμαστε στο τέλος της φετινής τουριστικής περιόδου. Τα έσοδά σας από τον τουρισμό φέτος, σε σύγκριση με πέρυσι, ήταν:

Τα ίδια	18.8%
Περισσότερα, περίπου κατά 10%	10.4%
Περισσότερα, περίπου πάνω από 20%	6.3%
Λιγότερα, περίπου κατά 10%	22.9%
Λιγότερα, περίπου πάνω από 20%	41.7%

Το πλέον σημαντικό εύρημα των απαντήσεων στην ερώτηση αυτή είναι ότι περισσότερες από έξι στις δέκα επιχειρήσεις κατέγραψαν μείωση, μικρή ή μεγάλη των εσόδων τους κατά την τουριστική περίοδο που μόλις διανύσαμε. Σε ένα ποσοστό περίπου 19% των

επιχειρήσεων τα έσοδα παρέμεναν τα ίδια με τα περσινά επίπεδα. Υπήρξε πάντως ένα αξιοσημείωτο ποσοστό επιχειρήσεων οι οποίες παρουσίασαν αύξηση των εσόδων τους.

2^η ΕΡΩΤΗΣΗ:

Αν έχετε απαντήσει στην προηγούμενη ερώτηση ότι τα έσοδα της επιχείρησής σας από τον τουρισμό αυξήθηκαν φέτος, που αποδίδετε κυρίως τη αύξηση των εσόδων σας;

Στον εκσυγχρονισμό της επιχείρησής μου	61.5%
Στην συμπίεση των τιμών των προσφερομένων προϊόντων και υπηρεσιών μου	15.4%
Στη διαφήμιση και προβολή της επιχείρησής μου	7.7%
Άλλο:	15.4%

Με τις απαντήσεις τους στην ερώτηση αυτή, οι επιχειρηματίες αποδίδουν την αύξηση των εσόδων τους στις δικές τους δυνάμεις. Συγκεκριμένα, περίπου το

62% αποδίδει την αύξηση των εσόδων του στον εκσυγχρονισμό της επιχείρησής τους.

3^η ΕΡΩΤΗΣΗ:

Αν έχετε απαντήσει στην πρώτη ερώτηση ότι τα έσοδα της επιχείρησής σας μειώθηκαν φέτος, σε ποιες αιτίες αποδίδετε κυρίως τη μείωση των εσόδων σας; (Επιλέξτε μέχρι δυο απαντήσεις).

Στη έλλειψη ανταγωνιστικότητας της επιχείρησής μου	3.1%
Στον υπερεπαγγελματισμό	18.8%
Στην αύξηση των συντελεστών Φ.Π.Α.	40.6%
Στην ελλιπή τουριστική προβολή της χώρας μας από τον ΕΟΤ	28.1%
Στην ελλιπή τουριστική προβολή του Νομού μας	31.3%
Στην έλλειψη βασικών υποδομών του Νομού μας	40.6%
Στις απεργίες	25.0%
Στη διεθνή οικονομική κρίση	53.1%
Στη δυσφήμιση της χώρας μας λόγω των δημοσιονομικών της προβλημάτων	40.6%
Στη μείωση του εσωτερικού τουρισμού λόγω της οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης	31.3%
Στην έλλειψη καθημερινής ακτοπλοϊκής σύνδεσης με το λιμάνι του Πειραιά	53.1%
Άλλο (προσδιορίστε):	3.1%

Σύμφωνα με τις απαντήσεις που δόθηκαν, η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων αποδίδει τη μείωση των εσόδων της στη διεθνή οικονομική κρίση

(ποσοστό 53,1%) και ελάχιστα (ποσοστό 3,1%) στη έλλειψη ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων του.

4^η ΕΡΩΤΗΣΗ:

Με βάση τα φετινά σας έσοδα από τον τουρισμό, η επιχείρησή σας παρουσιάζει πρόβλημα βιωσιμότητας;

Όχι, δεν παρουσιάζει κανένα πρόβλημα	12.5%
Όχι, απλά δεν πραγματοποίησε τα αναμενόμενα έσοδα	18.8%
Ναι, αλλά πολύ μικρό πρόβλημα	33.3%
Ναι, μεγάλο πρόβλημα	18.8%
Ναι, πάρα πολύ μεγάλο πρόβλημα με ενδεχόμενο τη διακοπή της λειτουργίας της	16.7%

Οι απαντήσεις που δόθηκαν είναι σχεδόν ισομερώς μοιρασμένες μεταξύ των επιχειρήσεων που δεν αντιμετωπίζουν πρόβλημα βιωσιμότητας και εκείνων που αντιμετωπίζουν μικρό πρόβλημα ή και σοβαρό πρόβλημα βιωσιμότητας που θα μπορούσε να τις οδηγήσει ακόμη και σε διακοπή λειτουργίας τους. Είναι πά-

ντως ανησυχητικό το γεγονός ότι περίπου μία στις τρεις τουριστικές επιχειρήσεις που συμμετείχαν θεωρούν ότι τα φετινά τους οικονομικά αποτελέσματα είναι δυνατόν να τις οδηγήσουν ακόμα και σε ενδεχόμενη διακοπή της λειτουργίας της.

5^η ΕΡΩΤΗΣΗ:

Πιστεύετε ότι η διαφημιστική προβολή του Νομού μας που πραγματοποιείται από τη Νομαρχιακή Επιτροπή Τουριστικής Προβολής ήταν:

Ικανοποιητική, σε σύγκριση με τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους	18.2%
Καλή, σε σύγκριση με τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους	15.9%
Πολύ καλή, σε σύγκριση με τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους	4.5%
Ελλιπής, σε σύγκριση με τους διαθέσιμους πόρους	28.6%
Απαράδεκτη, σε σύγκριση με τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους	22.7%

Σύμφωνα με τις απαντήσεις που δόθηκαν, η διαφημιστική προβολή του Νομού μας, που πραγματοποιείται από

τη Νομαρχιακή Επιτροπή Τουριστικής Προβολής του Ν. Ρεθύμνης αξιολογείται γενικά με αρνητικό πρόσημο.

6^η ΕΡΩΤΗΣΗ:

Που πιστεύετε ότι θα πρέπει να εστιαστεί κυρίως η διαφημιστική προβολή του Νομού μας που πραγματοποιεί η Νομαρχιακή Επιτροπή Τουριστικής Προβολής;

Στις αγορές του εξωτερικού	58.3%
Στον εσωτερικό τουρισμό	12.5%
Στο μαθητικό τουρισμό	0.0%
Στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού	22.9%
Άλλο	6.3%

Περίπου έξι στους δέκα επιχειρηματίες πιστεύουν ότι οι δράσεις προβολής θα πρέπει να εστιαστούν πρώτιστα στις αγορές του εξωτερικού. Άξιο προσοχής είναι επίσης

και το γεγονός ότι η εστίαση της διαφημιστικής προσβολής στον μαθητικό τουρισμό συγκεντρώνει ποσοστό 0%.

7^η ΕΡΩΤΗΣΗ:

Για την καλύτερη προβολή του Νομού μας, πιστεύετε ότι είναι δίκαιο η επιχείρησή σας να συμμετέχει στα έξοδα τουριστικής προβολής του;

Όχι	34.8%
Ναι, αλλά με συμβολικό ποσό	45.7%
Ναι, με αναλογικό ποσό επί του τζίρου της	19.6%

Ένα σημαντικό ποσοστό των επιχειρήσεων είναι διατεθειμένο να συμμετάσχει στα έξοδα τουριστικής προβολής του Ρεθύμνου, έστω και με κάποιο συμβολικό ποσό

(65%), ενώ αντίθετα αρνητικό σε οποιαδήποτε σχετική επιβάρυνσή του εμφανίζεται ποσοστό 35% των ερωτηθέντων.

8^η ΕΡΩΤΗΣΗ:

Εφόσον υπάρξει δυνατότητα επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου σε δωδεκάμηνη βάση με την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, η επιχείρησή σας θα θέλετε να λειτουργεί όλο το έτος;

Βεβαίως, εφόσον στους χειμερινούς μήνες υπήρχε ικανοποιητικό εισόδημα	97.9%
Όχι, οι έντονοι ρυθμοί εργασίας, λόγω του αντικείμενου της δραστηριότητάς μας δεν επιτρέπουν τη λειτουργία της δε δωδεκάμηνη βάση	2.1%
Όχι, υπάρχει έλλειψη προθυμίας του προσωπικού μας να εργαστεί σε δωδεκάμηνη βάση	0.0%

Οι επιχειρηματίες του τουρισμού στο Ν. Ρεθύμνης είναι πρόθυμοι να λειτουργήσουν τις επιχειρήσεις τους σε

δωδεκάμηνη βάση (ποσοστό της τάξης του 98%), εφόσον βέβαια θα πρέκυπτε ικανοποιητικό εισόδημα.

9^η ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ποιες είναι οι προβλέψεις σας για την επόμενη τουριστική περίοδο;

Θα είναι καλύτερη, τα δύσκολα έχουν περάσει	10.6%
Θα είναι στα ίδια επίπεδα	55.3%
Θα είναι χειρότερη	34.00%

Η πλειοψηφία των επιχειρηματιών (ποσοστό 55,3%) προβλέπει ότι η επόμενη τουριστική περίοδος θα κυμα-

νθεί στα ίδια φετινά.

10^η ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ποια μέτρα προτείνετε για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της χώρας μας ως τουριστικός προορισμός; (Επιλέξτε μέχρι δυο απαντήσεις)

Παροχή κινήτρων για τον εκσυγχρονισμό των τουριστικών επιχειρήσεων	35.4%
Συμπίεση περιθωρίων κέρδους τουριστικών επιχειρήσεων	4.2%
Μείωση των συντελεστών Φ.Π.Α., φορολογίας εισοδήματος, δημοτικών και άλλων τελών	58.3%
Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού	41.7%
Αποτελεσματικότερη και πληρέστερη διαφημιστική προβολή του Ν. Ρεθύμνης	52.1%
Δημιουργία Υπουργείου Τουρισμού	27.1%

Η μείωση των συντελεστών του Φ.Π.Α., της φορολογίας εισοδήματος, αλλά και των δημοτικών και άλλων τελών βρίσκονται πρώτα στην ιεράρχηση σπουδαιότητας για

την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της χώρας μας ως τουριστικός προορισμός.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το περίγραμμα της μέσης Ρεθεμνιώτικης τουριστικής επιχείρησης, σύμφωνα με τις απαντήσεις που δόθηκαν στη παρούσα δημοσκόπηση, μπορούμε να πούμε ότι, σε γενικές γραμμές, είναι το εξής:

I. Τα έσοδα της επιχείρησης, στην πλειονότητα του δείγματος, έχουν επηρεαστεί σαφώς αρνητικά στη διάρκεια της φετινής τουριστικής περιόδου. Όμως, η μείωση των εσόδων, στην πλειονότητα πάντα του δείγματος, δεν είναι τέτοιου μεγέθους, ώστε να απειλεί τη βιωσιμότητα της επιχείρησης.

II. Ο μέσος επιχειρηματίας πιστεύει ότι η παρούσα δυσχερής κατάσταση του Ρεθεμνιώτικου τουρισμού οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη δυσμενή διεθνή οικονομική συγκυρία, σε στρεβλώσεις που προκαλούνται από κεντρικές πολιτικές επιλογές, αλλά και την έλλειψη καθημερινής ακτοπλοϊκής σύνδεσης του Ρεθύμνου με το λιμάνι του Πειραιά.

III. Παράλληλα, όμως, ένα αρκετά σημαντικό ποσοστό επιχειρήσεων είτε έχει διατηρήσει, είτε ακόμα και αυξήσει τα έσοδά του σε σύγκριση με την περσινή τουριστική περίοδο.

IV. Οι επιχειρηματίες που είτε διατήρησαν είτε αύξησαν τα έσοδά τους αποδίδουν το γεγονός αυτό σε δικές τους ενέργειες, όπως στον εκσυγχρονισμό της επιχείρησης ή τη συμπίεση τιμών προσφερομένων προϊόντων και υπηρεσιών.

V. Ο επιχειρηματίας ανησυχεί για την πορεία του τουρισμού στο Νομό μας.

VI. Ο επιχειρηματίας ενδιαφέρεται σε πολύ μεγάλο βαθμό τόσο για την ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όσο και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.

VII. Ο επιχειρηματίας αναμένει αποτελεσματικότερους τρόπους τουριστικής προβολής του Νομού μας από τη Νομαρχιακή Επιτροπή Τουριστικής Προβολής.

VIII. Ο επιχειρηματίας πιστεύει ότι το κέντρο βάρους της τουριστικής προβολής του Νομού θα πρέπει να εστιαστεί κυρίως στις αγορές του εξωτερικού, δευτερευόντως στον εναλλακτικό ή στον εσωτερικό τουρισμό. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η προσέλκυση μαθητικού τουρισμού συγκεντρώνει ποσοστό 0%.

IX. Ο επιχειρηματίας θεωρεί ως απόλυτα αναγκαία μέτρα βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος της χώρας μας τη μείωση των συντελεστών Φ.Π.Α., φορολογίας εισοδήματος, δημοτικών και άλλων τελών.

Τελειώνοντας, διευκρινίζουμε ότι οι ηλεκτρονικές δημοσκοπήσεις του Επιμελητηρίου Ρεθύμνης σε καμιά περίπτωση δεν αποτελούν επιστημονικές έρευνες. Αποτελούν απλά βήμα κατάθεσης απόψεων της επιχειρηματικής κοινότητας για μια σειρά από σημαντικά θέματα με στόχο την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για τη Ρεθεμνιώτικη επιχειρηματικότητα και τα προβλήματα που αυτή αντιμετωπίζει. ■

Η ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΜΑΣ

ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΜΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΟΙ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ:

Α. Στο 1° ΕΠΑΛ Ρεθύμνου

Δ/ση: Δασκαλάκη 3, Περιβόλια 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 28310 29048, 27934 λειτουργούν η **Α΄ τάξη με τους κύκλους μαθημάτων: α. τεχνολογικό και β. υπηρεσιών** και η **Β΄ τάξη** με τους παρακάτω τομείς που περιλαμβάνουν τις αντίστοιχες ειδικότητες οι οποίες λειτουργούν στην **Γ΄ τάξη**.

1. Μηχανολογίας

- Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Κατασκευών
- Ψυκτικών Εγκαταστάσεων και Κλιματισμού

2. Οχημάτων

- Μηχανικών και Ηλεκτρολογικών Συστημάτων Αυτοκινήτου

3. Ηλεκτρολογίας

- Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων

4. Δομικών Έργων

- Σχεδιαστών Δομικών Έργων

5. Ηλεκτρονικής

- Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων και Δικτύων
- Ηλεκτρονικών Συστημάτων Επικοινωνιών

6. Εφαρμοσμένων Τεχνών

- Γραφικών Τεχνών

7. Πληροφορικής

- Υποστήριξης Συστημάτων Εφαρμογών και Δικτύων Η/Υ

8. Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών

- Υπαλλήλων Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών
- Υπαλλήλων Τουριστικών Επιχειρήσεων

9. Υγείας και Προνοίας

- Βοηθών Νοσηλευτών
- Βοηθών Βρεφονηπιοκόμων

Στο Εσπερινό ΕΠΑ.Λ. Ρεθύμνου

Δ/ση: Δασκαλάκη 3, Περιβόλια 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 28310 22248 λειτουργούν η **Α΄ τάξη με τους κύκλους**

μαθημάτων: α. τεχνολογικό και β. υπηρεσιών και η **Β΄ τάξη** με τους παρακάτω τομείς που περιλαμβάνουν τις αντίστοιχες ειδικότητες οι οποίες λειτουργούν στην **Γ΄ και Δ΄ τάξη**.

1. Μηχανολογίας

- Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Κατασκευών
- Ψυκτικών Εγκαταστάσεων και Κλιματισμού

2. Ηλεκτρολογίας

- Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων

3. Δομικών Έργων

- Σχεδιαστών Δομικών Έργων

4. Πληροφορικής

- Υποστήριξης Συστημάτων Εφαρμογών και Δικτύων Η/Υ

8. Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών (Β΄ τάξη)

- Υπαλλήλων Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών
- Υπαλλήλων Τουριστικών Επιχειρήσεων

Στο ΕΠΑ.Λ. Γαράζου

Δ/ση: 74054 Γαράζο Δήμου Κουλούκωνα, τηλ. 28340 41047 λειτουργούν η **Α΄ τάξη με τους κύκλους μαθημάτων: α. τεχνολογικό και β. υπηρεσιών** και η **Β΄ τάξη** με τους παρακάτω τομείς που περιλαμβάνουν τις αντίστοιχες ειδικότητες οι οποίες λειτουργούν στην **Γ΄ τάξη**.

1. Γεωπονίας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος

- Έργων Τοπίου και Περιβάλλοντος
- Σύγχρονης Επιχειρηματικής Γεωργίας

2. Ηλεκτρολογίας

- Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων

3. Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών

- Υπαλλήλων Τουριστικών Επιχειρήσεων

4. Υγείας και Προνοίας

- Βοηθών Νοσηλευτών

Β. Στην ΕΠΑ.Σ. Ρεθύμνου (Απογευματινός κύκλος λειτουργίας)

Δ/ση: Δασκαλάκη 3, Περιβόλια 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 28310 24375, 27309 λειτουργούν η **Α΄** και η **Β΄ τάξη**

με τις παρακάτω ειδικότητες:

1. Θερμοϋδραυλικών Εγκαταστάσεων και Συντηρητών Κεντρικής Θέρμανσης
2. Τεχνίτες Ηλεκτρολογικών Εργασιών
3. Κτιριακών Έργων (Α΄ τάξη)
4. Σχεδιασμού Εσωτερικών Χώρων (Α΄ τάξη)
5. Αισθητικής Τέχνης
6. Κομμωτικής Τέχνης
7. Αμαξωμάτων (Α΄ τάξη)

8. Βοηθών Φυσιοθεραπευτών (Α΄ τάξη)

Στο ΕΠΑ.Σ. Γαράζου

Δ/νση: 74054 Γαράζο Δήμου Κουλούκωνα, τηλ. 28340 41047 λειτουργούν η Α΄ και η Β΄ τάξη με τις παρακάτω ειδικότητες:

1. Θερμοϋδραυλικών Εγκαταστάσεων και Συντηρητών Κεντρικής Θέρμανσης
2. Κομμωτικής Τέχνης (Α΄ τάξη) ■

ΑΥΞΗΣΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΟΑΕΕ

Η παρατηρούμενη ελάχιστη αύξηση στο ποσό των εισπραττομένων εισφορών του ΟΑΕΕ αφορά:

1. Τη σύσταση στον ΟΑΕΔ λογαριασμού με τίτλο «Ειδικός Λογαριασμός Επαγγελματιών (ΕΛΕ)» με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια και σκοπό την κάλυψη δαπανών ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής

περίθαλψης των Ελεύθερων Επαγγελματιών μετά την ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥΣ (παρ. 1 του άρθρου 69 του Ασφαλιστικού Νόμου 3863/10).

2. Τη σύσταση στον Οργανισμό Εργατικής Εστίας λογαριασμού με τίτλο «Ειδικός Λογαριασμός Εργατικής Εστίας (ΕΛΕΕ) με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια και σκοπό την οργάνωση και εφαρμογή προγραμμάτων Κοινωνικού Τουρισμού Διακοπών και Εκδρομών (παρ. 2 του άρθρου 69 του Ν.3863/10).

Για την κάλυψη των παραπάνω παροχών θεσπίστηκε Ατομική Μηνιαία Εισφορά Ασφαλισμένων του ΟΑΕΕ ύψους 5 ευρώ, η οποία συνεισπράττεται με τις τακτικές εισφορές και κατανέμεται σε ποσοστά 60% υπέρ ΕΛΕ και 40% υπέρ ΕΛΕΕ.

Σημειώνεται ότι η χρέωση γίνεται αναδρομικά από την ισχύ του Νόμου (4 μήνες). ■

ΙΔΡΥΣΕΙΣ - ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΡΙΜΗΝΟ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ,

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2010 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2011

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Μητρώου του Επιμελητηρίου μας, ο αριθμός των επιχειρήσεων του Νομού Ρεθύμνης που ξεκίνησαν ή που διέκοψαν τη λειτουργία τους στο τρίμηνο Νοεμβρίου, Δεκεμβρίου 2010 - Ιανουαρίου 2011, ανά μήνα έχει ως εξής:

ΜΗΝΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΙΔΡΥΘΗΚΑΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΔΙΕΚΟΨΑΝ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2010	23	23
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2010	29	40
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2011	18	11
ΣΥΝΟΛΑ:	70	74

(Στοιχεία 1/2/2011)

ΕΝΕΡΓΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

I. ΕΝΕΡΓΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΝΕΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

(ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ,
ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΥΝΟΧΗ)

Ψηφίστηκε πρόσφατα από τη Βουλή, στα τέλη Ιανουαρίου 2011, ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος. Επιγραμματικά, ο νέος νόμος προβλέπει 3 γενικές και 4 ειδικές κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων και αντίστοιχα καθεστώτα επενδύσεων.

Τα γενικά καθεστώτα επενδύσεων και τα ειδικά καθεστώτα επενδύσεων, που αφορούν τη νεανική επιχειρηματικότητα, τα μεγάλα επενδυτικά σχέδια, τα ολο-

κληρωμένα πολυετή επιχειρηματικά σχέδια για τον τεχνολογικό και οργανωτικό εκσυγχρονισμό επιχειρηματικών μονάδων και τις επενδύσεις συνέργειας και δικτύωσης (clusters). Τα παραπάνω καθεστώτα συνδυάζουν μια σειρά από μέσα ενίσχυσης όπως φοροαπαλλαγές, επιχορηγήσεις κεφαλαίου και επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, ανάλογα με την αναπτυξιακή στόχευση του καθενός. **Οι αιτήσεις για την υπαγωγή των επενδυτικών σχεδίων στις διατάξεις του νόμου θα υποβάλλονται κάθε Απρίλιο και Οκτώβριο (με εξαίρεση τα μεγάλα επενδυτικά σχέδια που μπορούν να υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους).**

Αναλυτική παρουσίαση του νέου αναπτυξιακού νόμου θα πραγματοποιήσουμε στο επόμενο τεύχος του περιοδικού μας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΟΑΕΔ

1. Ειδικό τετραετές πρόγραμμα προώθησης της απασχόλησης με επιχορήγηση των ασφαλιστικών εισφορών, για την πρόσληψη 40.000 ανέργων.

Αποδέκτες: Επιχειρήσεις μικρού μεγέθους μέσω της παροχής κινήτρων για την πρόσληψη συνολικά **40.000 ανέργων**, για πλήρη απασχόληση, με έμφαση στους νέους έως 30 ετών και στις ειδικές ομάδες ανέργων.

Αφορά: Επιχορήγηση που υπολογίζεται σε ποσοστό επί των ασφαλιστικών εισφορών (εργοδοτών και εργαζομένων), για ακαθάριστες αποδοχές μέχρι του ύψους του κατώτατου βασικού μισθού, για ένα διάστημα 4 ετών.

Συγκεκριμένα: **α)** Για τους «κοινούς» άνεργους, 100% για το πρώτο έτος, 75% για το δεύτερο έτος, 50% για το τρίτο και 25% το τέταρτο έτος.

β) Για ειδικές κατηγορίες ανέργων (πχ τους νέους έως 30 ετών, γυναίκες μακροχρόνια άνεργες κλπ), τα ποσοστά επιχορήγησης αυξάνονται σε 100% για το πρώτο και το δεύτερο έτος και 50% για το τρίτο και το τέταρτο έτος.

Προθεσμία Υποβολής Αιτήσεων: Από 9/4/2010. Η ημερομηνία λήξης της υποβολής των αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος για συμμετοχή στο πρόγραμμα, θα καθορισθεί με σχετική απόφαση του Διοικητή του ΟΑΕΔ.

Περισσότερες πληροφορίες: ΟΑΕΔ:

http://www.oaed.gr/Pages/SN_928.

2. Ειδικό διετές πρόγραμμα προώθησης της

απασχόλησης με επιχορήγηση των ασφαλιστικών εισφορών για την πρόσληψη 25.000 ανέργων.

Αποδέκτες: Επιχειρήσεις μικρού μεγέθους μέσω της παροχής κινήτρων για την πρόσληψη συνολικά **25.000 ανέργων**, για πλήρη απασχόληση, με έμφαση στους νέους έως 30 ετών και στις ειδικές ομάδες ανέργων.

Αφορά: Επιχορήγηση που υπολογίζεται σε ποσοστό επί των ασφαλιστικών εισφορών (εργοδοτών και εργαζομένων), για ακαθάριστες αποδοχές μέχρι του ύψους του κατώτατου βασικού μισθού, για ένα διάστημα 2 ετών. Συγκεκριμένα: **α)** Για τους «κοινούς» άνεργους, 80% για το πρώτο έτος και 60% για το δεύτερο έτος.

β) Για τους νέους έως 30 ετών και τις λοιπές ειδικές ομάδες (όπως παραπάνω), τα ποσοστά επιχορήγησης αυξάνονται σε 80% για το πρώτο έτος και 80% για το δεύτερο έτος. Και στα δύο προγράμματα δίνεται προτεραιότητα σε μικρές επιχειρήσεις που απασχολούν έως 50 άτομα, και στους τομείς της πράσινης οικονομίας. Επιβάλλεται ένα πρόσθετο έτος υποχρεωτικής απασχόλησης, ενώ οι επιχειρήσεις δεν πρέπει να έχουν μειώσει το προσωπικό τους λόγω απόλυσης τους τελευταίους 6 μήνες.

Προθεσμία Υποβολής Αιτήσεων: Από 9/4/2010. Η ημερομηνία λήξης της υποβολής των αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος για συμμετοχή στο πρόγραμμα, θα καθοριστεί με σχετική απόφαση του Διοικητή του ΟΑΕΔ.

Περισσότερες πληροφορίες: ΟΑΕΔ:
http://www.oaed.gr/Pages/SN_926.pg

3. Επιχορήγηση Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων για τη διατήρηση θέσεων εργασίας, για τα έτη 2010-2011

Φορέας: ΟΑΕΔ (www.oaed.gr)

Αφορά: Το πρόγραμμα αφορά στην επιχορήγηση Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων που είναι εποχικές (δηλαδή διακόπτουν την λειτουργία τους για το διάστημα από 1ης Νοεμβρίου έως 28ης Φεβρουαρίου) προκειμένου να συνεχίσουν την λειτουργία τους για το διάστημα αυτό και να συνεχίσουν να απασχολούν προσωπικό, που διαφορετικά θα εντασσόταν στο Ταμείο Ανεργίας. Το ύψος της επιχορήγησης καθορίζεται ίσο με το ημερήσιο επίδομα ανεργίας που ισχύει κατά τη διάρκεια της επιμήκυνσης και δικαιούται ο ξενοδοχοϋπάλληλος, για κάθε ημέρα εργασίας του στην επιμήκυνση, με ανώτερο όριο τις 25 ημέρες κατά μήνα και τις 100 ημέρες για όλη τη διάρκεια της επιμήκυνσης. Η επιχο-

ρηγούμενη επιμήκυνση αρχίζει από την 1^η Νοεμβρίου 2010, δεν μπορεί όμως να υπερβαίνει τους τέσσερις μήνες από την έναρξη της και ολοκληρώνεται έως την 28^η Φεβρουαρίου 2011.

Ως ημερομηνία λήξης της υποβολής των ηλεκτρονικών αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος για υπαγωγή στο πρόγραμμα, των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων εποχικής λειτουργίας έχει οριστεί η 11/2/2011 σύμφωνα με την με αριθμ. Απόφαση Β101834/14.1.2011 του Διοικητή του ΟΑΕΔ.

4. Πρόγραμμα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας για νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας, ηλικίας 16-24 ετών

Φορέας: ΟΑΕΔ (www.oaed.gr)

Αποδέκτες: Επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα μέσω της παροχής κινήτρων (επιχορήγηση του 100% των εργοδοτικών εισφορών) για την πρόσληψη συνολικά 10.000 ανέργων, ηλικίας 16 έως 24 ετών, νεοεισερχομένων στην αγορά εργασίας, για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας. Έχει προϋπολογισμό 53.940.400 ευρώ για τα έτη 2010-2012.

Αφορά: Οι εργοδότες συνάπτουν με άνεργους ηλικίας 16 έως 24 ετών συμβάσεις απόκτησης εργασιακής εμπειρίας οι οποίες δεν μπορεί να είναι διάρκειας μικρότερης των έξι μηνών και μεγαλύτερης των 12 μηνών στη διάρκεια των οποίων καταβάλλουν στους προσλαμβανόμενους μισθό ίσο με το 80% του κατώτατου βασικού μισθού ή ημερομισθίου, όπως αυτό ορίζεται από την ΕΓΣΣΕ. Παράλληλα, οι εργοδότες υποχρεούνται να διατηρήσουν τις θέσεις εργασίας (παλαιές και νέες) καθ' όλη τη διάρκεια του β' σταδίου του προγράμματος, που ανέρχεται συνολικά στους 18 μήνες (12 μήνες επιχορήγηση και 6 μήνες δέσμευση).

Προθεσμία Υποβολής Αιτήσεων: Από 29/10/2010 και μέχρι την πλήρη απορρόφηση των σχετικών κονδυλίων.

Περισσότερες πληροφορίες: ΟΑΕΔ:
http://www.oaed.gr/Pages/SN_1186.pg

5. «Διαρθρωτική προσαρμογή εργαζομένων και επιχειρήσεων εντός της οικονομικής κρίσης»

Στόχος του προγράμματος

Το Πρόγραμμα αφορά στην ενίσχυση επιχειρήσεων για την εκπόνηση και εφαρμογή «Ολοκληρωμένων Σχεδίων Διαρθρωτικής Προσαρμογής Επιχειρήσεων και εργαζομένων», με στόχο την ανταπόκρισή τους στις νέες συνθήκες.

Δικαιούχοι, ωφελούμενοι και προϋποθέσεις συμμετοχής: Δικαίωμα συμμετοχής έχουν Κλαδικοί Συλλογικοί Φορείς που οφείλουν να συντάξουν και να υποβάλλουν Κλαδικά Σχέδια Διαρθρωτικής Προσαρμογής σε επίπεδο Νομού, τα οποία θα εξειδικεύονται σε προτάσεις για τις Πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις (1-49 ατόμων), (**ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ Α**) ή 20 - 49 και (**ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ Β**) σύμφωνα με την τελευταία ΑΠΔ και να έχουν κάνει έναρξη δραστηριότητας πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2008 και να μην ήταν προβληματικές την 1^η Ιουλίου 2008. Στην **Πρόσκληση Γ** θα κληθούν από τον ΕΦΔ-ΕΚΑΕ οι Επιχειρήσεις 20-49 ατόμων, που δεν επιθυμούν να ενταχθούν στο Σχέδιο Διαρθρωτικής Προσαρμογής του Κλαδικού τους Φορέα (Πρόσκληση Β) και επιθυμούν να υποβάλλουν το Σχέδιο Διαρθρωτικής Προσαρμογής αυτοτελώς. Συνεπώς, οι επιχειρήσεις με προσωπικό 1-19 άτομα θα συμμετέχουν μέσω του Κλαδικού τους Φορέα υποχρεωτικά, ενώ οι επιχειρήσεις με προσωπικό 20-49 άτομα θα έχουν τη δυνατότητα επιλογής, είτε μέσω του Κλαδικού τους Φορέα, είτε αυτοτελώς με την Πρόσκληση Γ

Επιλέξιμες Ενέργειες: Συμβουλευτικές Υπηρεσίες, οι οποίες περιλαμβάνουν υπηρεσίες συμβούλου προσαρμογής, παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στην επιχείρηση για θέματα επιχειρηματικής λειτουργίας ή προσωπικού, και δράσεις κατάρτισης του προσωπικού σε θεματικά πεδία που συνάδουν με τους στόχους του Σχεδίου Προσαρμογής. Η κατάρτιση θα γίνεται σε πιστοποιημένες δομές ΚΕΚ.

6. Πρόγραμμα επιχορήγησης 200.000 θέσεων πλήρους απασχόλησης με επιδότηση των εργοδοτικών εισφορών, για τη διατήρηση τουλάχιστον 400.000 θέσεων εργασίας, σε επιχειρήσεις και γενικά εργοδότες του ιδιωτικού τομέα

Σκοπός του προγράμματος είναι η επιχορήγηση 200.000 θέσεων πλήρους απασχόλησης, σε επιχειρήσεις και γενικά εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, με την επιχορήγηση του μη μισθολογικού κόστους που αντιστοιχεί στις μηνιαίες εργοδοτικές εισφορές, ως κίνητρο για τη διατήρηση τουλάχιστον 400.000 θέσεων εργασίας για χρονικό διάστημα δεκαοκτώ (18) μηνών. Οι ενταγμένες επιχειρήσεις θα επιχορηγηθούν για το 50% των εργαζομένων που απασχολούν κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης τους και ειδικότερα για έναν (1) έως και ογδόντα (80) εργαζόμενους κατ' ανώτατο όριο, με την προϋπόθεση να διατηρήσουν, ίσο

αριθμό τουλάχιστον μη επιχορηγούμενων εργαζομένων με τον αριθμό των επιχορηγούμενων καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος.

Το ανωτέρω πρόγραμμα θα συνεχιστεί στις αρχές του 2011, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ως προς το καθεστώς ενίσχυσης, ως προς τον ανώτατο αριθμό επιχορηγούμενων θέσεων, καθώς και ως προς την κατηγορία των επιχειρήσεων με βάση τον αριθμό του απασχολούμενου προσωπικού.

Περισσότερες πληροφορίες: ΟΑΕΔ:
http://www.oaed.gr/Pages/SN_1183.gr

ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 2010

Φορέας: Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού και για την Κρήτη η Εταιρεία Στήριξης & Ανάπτυξης των Επιχειρήσεων Κρήτης **ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ** ως εταίρος του Ενδιάμεσου Φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος **ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ 2007-2013(ΕΠΑΝ II)**

Αποδέκτες: Επιλέξιμες επιχειρήσεις είναι όλα τα Τουριστικά Καταλύματα με Έναρξη πριν την 01/01/2008, και ΚΑΔ: 55.1, 55.2 (εκτός του 55.20.19), 55.30.11

Ποσοστό - Προϋπολογισμός: Η Πράξη χρηματοδοτείται με το συνολικό ποσό των **€ 30.000.000,00** (Δημόσια Δαπάνη). Ενισχύονται έργα ύψους επένδυσης από **15.000 έως 400.000€**. **Σημείωση:** το μέγιστο ύψος του Προϋπολογισμού δεν δύναται να υπερβαίνει το μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών της επιχείρησης κατά την τελευταία διετία 2008-2009. Το ποσοστό επιδότησης ορίζεται στο **40%**. **Ημερομηνίες Υποβολής Αιτήσεων:** Η ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής των προτάσεων είναι η 20/12/2010, ενώ η καταληκτική ημερομηνία είναι η 25/02/2011.

Περισσότερες πληροφορίες: Αναπτυξιακή Κρήτης - **Κα Χαρά Εφεντάκη τηλ. 2810302426 – Fax: 2810344107 E-mail: xaraefendaki@ank.gr**

ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

Το πρόγραμμα στοχεύει όχι μόνο στην **εξοικονόμηση ενέργειας** μέσω παρεμβάσεων στα κτήρια αλλά και στην ευαισθητοποίηση του κοινού όσον αφορά στην ορθολογική χρήση ενέργειας με την καλλιέργεια ενεργειακής συνείδησης στους πολίτες.

Το πρόγραμμα θα κινητοποιήσει κατά την περίοδο 2010 - 2012 επενδύσεις συνολικού ύψους 1 δισ. ευρώ. Το αρχικό συνολικό κεφάλαιο για το 2010 ανέρχεται σε 396 εκατ. ευρώ.

Τα κτήρια που μπορούν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα είναι αυτά που έχουν κατασκευαστεί πριν την εφαρμογή του κανονισμού θερμομόνωσης του 1979, ως εκ τούτου παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη κατανάλωση ενέργειας, ενώ παράλληλα λαμβάνεται υπόψη και το εισόδημα των ιδιοκτητών. Για τις κατοικίες που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα θα διενεργηθεί ενεργειακή επιθεώρηση πριν και μετά τις παρεμβάσεις.

Συνολικό Προϋπολογισμός Προγράμματος: 396.000.000 €. **Έναρξη Ενεργειακών Επιθεωρήσεων:** κατά τη διάρκεια του Ιανουαρίου. **Έναρξη Υποβολής Αιτήσεων:** Αρχές Φεβρουαρίου. **Διάρκεια Υποβολής Αιτήσεων:** 2 μήνες Το Ταμείο θα συγχρηματοδοτεί άτοκα ή χαμηλότοκα δάνεια μέχρι 15.000 ευρώ ανά δικαιούχο, με πρόσθετο κίνητρο την επιχορήγηση έως και 30% μέσω της απομείωσης του δανειακού κεφαλαίου, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση και πιστοποίηση των εργασιών

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΕΜΠΜΕ

Το Πρόγραμμα εγγύησης δανείων για την κάλυψη δαπανών αγοράς πρώτων υλών, εμπορευμάτων, υπηρεσιών και άλλων άυλων αγαθών των υφιστάμενων μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων βρίσκεται σε ισχύ και λήγει την **31/12/2011**. Το πρόγραμμα αφορά σε οφειλές οι οποίες έχουν καθυστερήσει να αποπληρωθούν από τους μικρομεσαίους στους προμηθευτές τους. Το ύψος του δανείου είναι 5.000-300.000 ευρώ. Δικαιούχοι είναι όλοι οι κλάδοι των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με προσωπικό έως 50 άτομα και κύκλο εργασιών έως 10 εκατ. ευρώ. Εξαιρούνται όσες συμμετείχαν στα προηγούμενα προγράμματα του ΤΕΜΠΜΕ (κεφάλαια κίνησης) και όσες βάσει των κοινοτικών κανονισμών είναι προβληματικές

Σημειώνουμε ότι, σε ισχύ εξακολουθεί να βρίσκεται και το πρόγραμμα του ΤΕΜΠΜΕ που αφορά στην εγγυοδοσία δανείων κάλυψης κεφαλαίου κίνησης, που αφορά λήψη δανείων έως και το 30% του μέσου όρου του κύκλου εργασιών των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων των επιχειρήσεων, με μέγιστο ποσό τα **125.000 €** και ελάχιστο ποσό τα 5.000 €. Το ποσό του δανείου είναι **εγγυημένο κατά 80%** από την ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε., και η διάρκεια του είναι **3 έτη**, ενώ η αποπληρωμή του θα γίνεται σε έξι εξαμηνιαίες δόσεις.

E-SECURITY

ΣΤΟΧΟΣ ΔΡΑΣΗΣ: Στόχος της Δράσης είναι να επιχορηγήσει επιχειρήσεις για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων με αντικείμενο την ψηφιακή ασφάλεια. **ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ:** Προτάσεις μπορούν να υποβάλλουν επιχειρήσεις που έχουν ξεκινήσει τη δραστηριότητά τους πριν την 1/1 / 2009, απασχολούν κατ' ελάχιστον έναν (1) εργαζόμενο με σχέση εξαρτημένης εργασίας και διαθέτουν υποδομές σε Τεχνολογίες της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών των οποίων η αξία κτήσης υπερβαίνει τα 10.000€. **ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΠΟΣΟΣΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ:** Το ελάχιστο επιχορηγούμενο ποσό είναι 5.000,00 € και το ανώτατο

ύψος του προϋπολογισμού δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 70.000,00 €. Το ποσοστό της επιχορήγησης ανέρχεται στο 70%.

ΚΟΥΠΟΝΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Φορέας: Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

Αφορά: Ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω της αγοράς καινοτόμων συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών γνώσης/εμπειρογνωμοσύνης από φορείς καινοτομίας. Το πρόγραμμα αφορά στη χορήγηση κουπονιού καινοτομίας μέγιστης ονομαστικής αξίας 7.000 ευρώ σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις που παρουσιάζουν κάποιο συγκεκριμένο θέμα/πρόβλημα, του οποίου η αντιμετώπιση απαιτεί την τεχνογνωσία / εμπειρογνωμοσύνη που διαθέτει κάποιος φορέας καινοτομίας. Οι φορείς καινοτομίας αναγράφονται στον οδηγό εφαρμογής της παρούσας δράσης.

Προθεσμία αιτήσεων: Η πρόσκληση παραμένει ενεργή από 26 Μαρτίου 2009, μέχρι να εξαντληθεί η διαθέσιμη δημόσια δαπάνη.

Περισσότερες πληροφορίες: <http://voucher.gsrt.gr/>

ΜΕΤΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 2009

Φορέας: Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

Αποδέκτες: Υφιστάμενες κερδοφόρες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, που λειτουργούν τουλάχιστον μία τριετία στον Ελληνικό χώρο.

Αφορά: Μετεγκατάσταση των επιχειρήσεων υποχρεωτικά σε Βιομηχανικές Περιοχές, Βιομηχανικά Πάρκα, Βιοτεχνικά Πάρκα, Τεχνοπόλεις ή σε άλλες μορφές βιομηχανικών και επιχειρηματικών περιοχών.

Ποσοστό - Προϋπολογισμός: Επιχορηγούνται έργα συνολικού προϋπολογισμού από 30.000 ευρώ έως 300.000 ευρώ με ποσοστό ενίσχυσης 50% του επιλέξιμου προϋπολογισμού

Προθεσμία Αιτήσεων: Οι αξιολογήσεις των προτάσεων και οι αντίστοιχες υπαγωγές θα πραγματοποιούνται δύο φορές κάθε έτος: από **02/05 έως 30/06** και από **23/09 έως μέχρι 31/12/2013**.

Περισσότερες πληροφορίες: <http://www.ggb.gr/>

ΔΡΑΣΗ «DIGI-RETAIL»

Η δράση «**digit-retail**» αφορά στην ψηφιακή ενίσχυση επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου με στόχο: **α)** τη βελτίωση της εσωτερικής τους διαχείρισης και τη μείωση του κόστους λειτουργίας τους, με αυτοματοποίηση των διαδικασιών διαχείρισης αποθήκης, πωλήσεων, αγορών κλπ. **β)** την ψηφιακή ενίσχυση της εξωστρέφειας και την πρόσβαση σε νέα καταναλωτικά κοινά, αξιοποιώντας τις δυνατότητες της τεχνολογίας. Το ποσοστό δημόσιας επιχορήγησης **φθάνει έως και το 60%** για τις μικρότερες επιχειρήσεις. Η ηλεκτρονική υποβολή επενδυτικών σχεδίων στη δράση «**digit-retail**» θα διαρκέσει από την **14^η Ιανουαρίου 2011 έως την 15^η Φεβρουαρίου 2011**.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Φορέας: Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. Το Πρόγραμμα “**Εναλλακτικός Τουρισμός**” αφορά στην υλοποίηση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού από επιχειρήσεις που παρέχουν ή δύνανται να παρέχουν εναλλακτικά προϊόντα και υπηρεσίες τουριστικού ενδιαφέροντος και που λειτουργούν νόμιμα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, εντός της Ελληνικής Επικράτειας.

Ποσοστό - Προϋπολογισμός: Ενισχύονται, με προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης ύψους 28.000.000 ευρώ, έργα ύψους επένδυσης από **15.000 έως 400.000€**. Επιλέξιμα θεωρούνται επενδυτικά σχέδια υφιστάμενων επιχειρήσεων με φυσικό αντικείμενο την ανάπτυξη των εναλλακτικών τουριστικών δραστηριοτήτων. Το ποσοστό επιδότησης ορίζεται στο **40%**. Το ύψος του προϋπολογισμού του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου δεν πρέπει να υπερβαίνει τον κύκλο εργασιών/ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης κατά το τελευταίο έτος 2010 (1/1/2010 - 31/12/2010).

Ημερομηνίες Υποβολής Αιτήσεων: Ως εναρκτήρια ημερομηνία υποβολής προτάσεων έχει οριστεί η 01/02/2011

II. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Το πρόγραμμα στοχεύει στη δημιουργία των αναγκαίων προϋποθέσεων για την ενίσχυση της εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας, σαν βασική επιλογή για την αναβάθμιση της παραγωγικής βάσης της χώρας προς αγαθά και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας. **Αναθέτουσα Αρχή:** Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας -ΥΠΑΑΝ. **Συνολικός προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης:** 30 εκ. ευρώ. **Ποσοστό δημόσιας χρηματοδότησης:** 40-50% και θα οριστικοποιηθεί με την προκήρυξη του προγράμματος. Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετάσχουν Μεμονωμένες Υφιστάμενες και Νέες Πολύ Μικρές, Μικρές και Μεσαίες αλλά και Υφιστάμενες Μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ελληνικό χώρο σε επιλέξιμους ΚΑΔ στους τομείς της **Μεταποίησης**, των **Κατασκευών** και των **Υπηρεσιών** και έχουν ιδρυθεί και αρχίσει την επιλέξιμη δραστηριότητα τους πριν την 01-01-2010. Στο πλαίσιο του προγράμματος ενισχύονται έργα προϋπολογισμού ύψους επένδυσης από **€30.000,00** έως **€250.000,00**. Η διάρκεια υλοποίησης των εγκεκριμένων έργων ορίζεται σε 18 μήνες. Περισσότερες πληροφορίες: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (εταίρος του ΕΦΕΠΑΕ με χωρική αρμοδιότητα την περιφέρεια Κρήτης):

Υπεύθυνος Προγράμματος κ. Λευτέρης Νικολακάκης τηλ. 2810302402 fax 2810344107 E-mail: nikolalakakis@ank.gr

ΕΘΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Ε.Τ.Ε.ΑΝ.)

Το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (Ε.Τ.Ε.ΑΝ.), το οποίο αποτελεί τη μετεξέλιξη του ΤΕΜΠΜΕ, θα παρέχει ρευστότητα στις υγιείς επιχειρήσεις μέσω ανακυκλούμενων δανείων, εγγυήσεων και αντεγγυήσεων, συνεπενδύσεων και συμμετοχών. Απευθύνεται στις **μικρομεσαίες** και στις **καινοτόμες επιχειρήσεις**, στις επιχειρήσεις με εξωστρεφή χαρακτήρα και **σε εκείνες που παράγουν προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας**. Το ΕΤΕΑΝ θα αποτελέσει ένα ειδικό Ταμείο στήριξης των επιχειρήσεων, με ιδιαίτερη έμφαση στις ΜμΕ αλλά και στις καινοτόμες επιχειρήσεις.

Θα ακολουθήσει εντός του 2011 η προκήρυξη σειράς ειδικών προγραμμάτων σε τακτά χρονικά διαστήματα (κάθε 2-3 μήνες). Το ΕΤΕΑΝ θα ενισχυθεί στο μέλλον με τους πόρους που θα έχουν παραμείνει στα ταμεία των προγραμμάτων JEREMIE και JESSICA, μετά την ολοκλήρωσή τους.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ JEREMIE

Το προσεχές διάστημα αναμένεται και η ενεργοποίηση του χρηματοδοτικού εργαλείου JEREMIE, προϋπολογισμού 290 εκατ. ευρώ. Βασικός στόχος του JEREMIE είναι η ενίσχυση των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων, με τη χρήση επιστρεπτών ενισχύσεων (δάνεια, εγγυήσεις, συμμετοχές σε επιχειρηματικά κεφάλαια κ.λπ.). Το μεγάλο πλεονέκτημα του JEREMIE είναι το γεγονός ότι οι ενισχύσεις που δίνονται στις ΜΜΕ είναι ανακυκλούμενες, δηλαδή επιτρέπουν τη συνεχή ανατροφοδότηση των πόρων που κατευθύνονται στις δράσεις αυτές. Έχει ήδη προαναγγελθεί η διανομή 120 εκατ. ευρώ για δάνεια έως 100.000 ευρώ προς υφιστάμενες και νεοσύστατες επιχειρήσεις.

Περισσότερες πληροφορίες για όλα τα παραπάνω προγράμματα στο Επιμελητήριό μας, αρμόδιος κ. Θεόδωρος Τσαούλης, τηλέφωνο 2831 057330. ■

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΕΡΓΟΥ SMILIES ΣΤΗΝ ΤΟΥΛΟΝ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

Το Επιμελητήριό μας, όπως είναι γνωστό, υλοποιεί, ως επικεφαλής εταίρος (Lead Partner), το έργο SMILIES (Small Mediterranean Insular Light Industries Enhancement and Support) στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού προγράμματος MED.

Πρόκειται για ένα διακρατικό έργο που αφορά στη μεταποίηση και στην καινοτομία των μικρών επιχειρήσεων της Μεσογείου. Στο έργο, εκτός του Επιμελητηρίου μας, συμμετέχουν άλλοι 10 εταίροι από Ελλάδα, Κύπρο, Ιταλία και Γαλλία.

Την **Πέμπτη 4 Νοεμβρίου 2010**, πραγματοποιήθηκε στην Τουλόν της Γαλλίας εκδήλωση με θέμα «Ναυτιλιακή Οικονομία: στρατηγικές και προοπτικές για τη Μεσόγειο» με τη συμμετοχή των εταίρων του SMILIES, τοπικών παραγόντων και επιχειρήσεων. Το Επιμελητήριό μας εκπροσώπησε ο Πρόεδρος κ. Γεώργιος Γιακουμάκης.

Το αντικείμενο της εκδήλωσης αφορούσε χερσαίες επιχειρήσεις (εμπορικές, βιοτεχνικές, κλπ.) που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους είτε σε ναυτιλιακές εταιρείες είτε σε λάτρεις θαλασσιών σπορ.

Η εκδήλωση έδωσε στους εταίρους του SMILIES και στους υπόλοιπους συμμετέχοντες την ευκαιρία να μοιραστούν τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους στην ναυτιλιακή οικονομία ώστε να δημιουργηθούν νέες προ-

οπτικές περαιτέρω συνεργασίας τους.

Οι εκπρόσωποι των οργανισμών που ήταν εισηγητές στην ημερίδα προθυμοποιούνται να συνεισφέρουν στη διαμόρφωση στρατηγικών ανάπτυξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που εδρεύουν στις παράκτιες περιοχές και στα νησιά της Μεσογείου. Οι στρατηγικές αυτές θα αφορούν στη συνεργασία επιχειρήσεων και τοπικών αρχών, στην ανάπτυξη ενός κοινά αποδεκτού πλαισίου συνεργασίας και στην εκπαίδευση στις νέες τεχνολογίες. ■

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΗΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Το Επιμελητήριό μας στην προσπάθεια καταγραφής των προβλημάτων της επιχειρηματικότητας του Νομού, πραγματοποίησε στο διάστημα από 7 μέχρι 31 Οκτωβρίου 2010 ηλεκτρονική δημοσκόπηση για τον απολογισμό της τουριστικής περιόδου 2010.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της δημοσκόπησης παρατηρείται μείωση των εσόδων των τουριστικών επιχειρήσεων, όχι όμως σε τέτοιο βαθμό που να απειλείται η βιωσιμότητά τους. Αναλυτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων της δημοσκόπησης μπορείτε να δείτε στην ενότητα «ΕΡΕΥΝΑ» του παρόντος τεύχους.

Τα συμπεράσματα της δημοσκόπησης παρουσιάστηκαν στους δημοσιογράφους σε συνέντευξη τύπου που παραχώρησε η Διοίκηση του Επιμελητηρίου μας το μεσημέρι της Τετάρτης **17 Νοεμβρίου 2010**. ■

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ «DIGI RETAIL» & «DIGI CONTENT»

Ενημερωτική εκδήλωση παρουσίασης δύο νέων δράσεων ενίσχυσης επιχειρήσεων διοργάνωσε το Επιμελητήριό μας, στην αίθουσα εκδηλώσεών του, το βράδυ της **Δευτέρας, 13 Δεκεμβρίου 2010**.

Πρόκειται για τις δράσεις «**DIGI RETAIL**» & «**DIGI CONTENT**» που προκηρύχθηκαν πρόσφατα από τον φορέα ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΑΕ. Αναλυτικά:

I) Αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στον κλάδο του λιανικού εμπορίου (**Δράση Digi Retail**).

Αφορά στην ψηφιακή ενίσχυση επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου με στόχο: **α)** τη βελτίωση της εσωτερικής τους διαχείρισης και τη μείωση του κόστους λειτουργίας τους, με αυτοματοποίηση των διαδικασιών διαχείρισης αποθήκης, πωλήσεων, αγορών κλπ. και **β)** την ψηφιακή ενίσχυση της εξωστρέφειας και την πρόσβαση σε νέα καταναλωτικά κοινά, αξιοποιώντας τις δυνατότητες της τεχνολογίας. Το ποσοστό δημόσιας επιχορήγησης φθάνει έως και το 60% του προϋπολογισμού του έργου.

II) Ενίσχυση επιχειρήσεων για την υλοποίηση επενδύσεων στον τομέα του ψηφιακού ευρυζωνικού περιεχομένου (**Δράση Digi Content**).

Αφορά στην ενίσχυση της δημιουργίας δυναμικού ευρυζωνικού περιεχομένου, το οποίο αξιοποιείται εμπορικά. Απευθύνεται σε κλάδους με εκδοτικές δραστηριότητες (εκδόσεις βιβλίων, εκδοτικούς οίκους, εκδόσεις τύπου) καθώς και σε παρόχους ενημερωτικού περιεχομένου. Το ποσοστό δημόσιας επιχορήγησης ανέρχεται στο 50% του προϋπολογισμού του έργου. ■

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΜΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΙΣ 15/12/2010

Πραγματοποιήθηκε στις 15 Δεκεμβρίου η τελευταία τακτική συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Επιμελητηρίου μας για το έτος 2010.

Στη συνεδρίαση αυτή, μεταξύ των άλλων, το Διοικητικό Συμβούλιο:

1. Έλαβε γνώση της πρόσφατης μελέτης χωροταξικού σχεδιασμού λιμενολεκάνης Ρεθύμνου και των χερσαίων αυτής χώρων που εκπόνησε το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Ρεθύμνου. Η παρουσίαση της μελέτης πραγματοποιήθηκε από τον Πρόεδρο του Λιμενικού Ταμείου κ. Μίνωα Αλεφαντινό στα πλαίσια της δημόσιας διαβούλευσης που έχει ξεκινήσει. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Επιμελητηρίου επιφυλάχθηκε να εκφράσει τις απόψεις και προτάσεις του στη επόμενη συνεδρίασή του.

2. Ενέκρινε την επιχορήγηση της Νομαρχιακής Επιτροπής Τουριστικής Προβολής Ν. Ρεθύμνης με το ποσό των 25.000,00 (είκοσι πέντε χιλιάδων) ευρώ για τη συμμετοχή του Επιμελητηρίου στα έξοδα τουριστικής προβολής του Νομού μας έτους 2010 στις αγορές του εσωτερικού και του εξωτερικού.

3. Ενέκρινε την επιχορήγηση του Συλλόγου Κρεοπωλών Ρεθύμνης με το ποσό των 2.000,00 (δύο χιλιάδες) Ευρώ.

4. Ενέκρινε την επιχορήγηση του Εμπορικού Συλλόγου Περάματος με το ποσό των 2.000,00 (δυο χιλιάδες) Ευρώ για συμμετοχή στα έξοδα διοργάνωσης των Χριστουγεννιάτικων εκδηλώσεων έτους 2010.

5. Ενέκρινε την επιχορήγηση των εξόδων συμμετοχής δυο επιχειρήσεων - μελών στο 1ο Διεθνές Φεστιβάλ Παραδοσιακών Προϊόντων (Αθήνα 2 - 5 Δεκεμβρίου 2010) με το ποσό των 600,00 (εξακοσίων) Ευρώ ανά επιχείρηση. Οι επιχειρήσεις αυτές είναι: 1) ΤΥΡΟΚΟΜΙΚΗ ΑΜΑΡΙΟΥ Α.Ε. και 2) ΣΩΠΑΣΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ του ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ.

6. Υπόδειξε τους εκπροσώπους του για τη συγκρότηση της Νομαρχιακής Επιτροπής Εμπορίου, ως εξής: **α)** Ξυδάκης Ηρακλής, ως τακτικός, **β)** Πολιουδάκης Γεώργιος, ως αναπληρωματικός.

7. Υπόδειξε τους εκπροσώπους του για τη συγκρότηση των επιτροπών προμηθειών του Γενικού Νοσοκομείου Ρεθύμνης, ως εξής: **α)** Όθωνας Χριστουλάκης, ως τακτικός, **β)** Εμμανουήλ Μαυρουδής, ως αναπληρωματικός.

8. Ενέκρινε τον προϋπολογισμό του Επιμελητηρίου χρήσης 2011 ■

ΗΜΕΡΙΔΑ: ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ως μια ευκαιρία για επενδύσεις που είναι απαραίτητες σε κάθε περιοχή, βλέπουν τον «Καλλικράτη» οι δήμαρχοι του νομού στοχεύοντας στην αξιοποίηση προγραμμάτων για την ανάπτυξη του τόπου τους.

Τις ιδέες και τις σκέψεις τους πάνω στο θέμα του Καλλικράτη και της επιχειρηματικότητας ανέπτυξαν οι δήμαρχοι την **Τετάρτη 19 Ιανουαρίου 2011** στην εκδήλωση που διοργάνωσε το Επιμελητήριο μας με αφορμή την κοπή της πίτας του για τη νέα χρονιά.

Δράσεις για την αγροτοκτηνοτροφία και τον τουρισμό θεωρεί ο Δήμαρχος Αγίου Βασιλείου **Γιάννης Πιπεράκης** πως πρέπει να προωθηθούν στην περιοχή του μέσω του Καλλικράτη, αφού όπως σημειώνει αυτοί είναι οι βασικοί τομείς ανάπτυξης της περιοχής.

«Ο Καλλικράτης μας δίνει πάμπολλες δυνατότητες και από κει και πέρα εμείς πρέπει να αξιοποιήσουμε τις

ευκαιρίες που μας δίνει σε ό,τι έχει να κάνει με την αγροτοκτηνοτροφία, τον τουρισμό, την παιδεία, την υγεία. Θα προσπαθήσουμε μέσα από προγράμματα να τα αξιοποιήσουμε όλα αυτά και είμαστε υποχρεωμένοι να δημιουργήσουμε υποδομές γι' αυτό τον σκοπό», δήλωσε.

Ήπιας μορφής επιχειρηματική δράση χρειάζεται η περιοχή του Αμαρίου τόνισε ο δήμαρχος **Στέφανος Σημαντήρας**. «Ο Καλλικράτης είναι μια ευκαιρία για να δούμε το θέμα των επενδύσεων της επιχειρηματικότητας με νέο βλέμμα σε περιοχές όπως ο δήμος Αμαρίου, της ενδοχώρας δηλαδή με σημαντικό έλλειμμα ανάπτυξης. Πιστεύω πως με τη στήριξη της πολιτείας, την ενημέρωση και τη βοήθεια της τοπικής αυτοδιοίκησης, δηλαδή του δήμου, η περιοχή μας έχει δυνατότητες για ήπιας μορφής επιχειρηματικές δράσεις που και κόσμο θα προσελκύσουν και θα εξασφαλίσουν στους επενδυτές τα κεφάλαιά τους και κέρδος. Είμαστε αποφασισμένοι ο δήμος σε συνεργασία με την Περιφέρεια και την κεντρική πολιτεία να προωθή-

σομε σχέδια, να ενημερώσουμε και να επιδιώξουμε προγράμματα σε αυτήν την κατεύθυνση. Υπάρχει έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού, όμως πιστεύω πως σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία θα υπάρξουν δυνατότητες ανάπτυξης».

Το ζήτημα των υποδομών τόσο στον τουριστικό τομέα όσο και στην αγροτοκτηνοτροφία, είναι το σημαντικότερο σύμφωνα με τον δήμαρχο Μυλοποτάμου **Δημήτρη Κόκκινο**. «Οι δήμοι πάντα έπαιζαν ρόλο στην ανάπτυξη με κυριότερο τις υποδομές και αυτός ο ρόλος πρέπει να ενισχυθεί».

Χωρίς υποδομές δεν στήνεται καμία επιχείρηση. Σκεφτόμαστε να δημιουργήσουμε ειδική επιτροπή δημοτικού συμβουλίου που θα ασχολείται μόνο με το θέμα των τουριστικών και αγροτικών υποδομών, ώστε να υπάρχει ενημέρωση για κάθε νέο πρόγραμμα και θα ανοίξουμε ένα γραφείο σε συνεργασία με επιχειρηματίες ευρέσεως εργασίας γιατί τα πράγματα είναι πολύ δύσκολα στην περιοχή».

Τουρισμός και πρωτογενής τομέας είναι οι βασικοί πυλώνες ανάπτυξης στον νέο μεγάλο δήμο Ρεθύμνου και όπως υπογράμμισε ο δήμαρχος **Γιώργος Μαρινάκης** «είμαστε υποχρεωμένοι να στρέψουμε το ενδιαφέρον μας σε αυτούς τους δύο τομείς, σε μια πολύ δύσκολη οικονομική συγκυρία».

Ωστόσο εξέφρασε την αισιοδοξία του για την αναπτυξιακή πορεία του δήμου. «Είμαι αισιόδοξος γιατί όλα τα προβλήματα ξεκινούν από τη νοοτροπία που έχουμε και θέλουμε να πείσουμε τον πολίτη ότι πρέπει να γίνει καλύτερος. Η επιδοματική αντίληψη ή η πορεία της κοινωνίας με αυτόματο πιλότο δεν είναι λογικές που συγχωρεί η σημερινή κατάσταση. Άρα χρειάζεται προγραμματισμός, ωριμότητα και κυρίως στόχευση σωστή για να ξεπεράσουμε την κρίση. Έχουμε τα εργαλεία, τον μηχανισμό, ένα φιλόδοξο τεχνικό πρόγραμμα και θα

οργανώσουμε τα γραφεία αγροτικής ανάπτυξης για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε ταυτότητα και ποιότητα στα προϊόντα που παράγουμε».

Από την πλευρά του ο Πρόεδρος του Επιμελητηρίου **Γιώργος Γιακουμάκης** τόνισε πως με τον «Καλλικράτη» «αλλάζουν τα δεδομένα και η τοπική αυτοδιοίκηση γίνεται μια μικρή κυβέρνηση. Θέλουμε οι δήμαρχοι του νομού να προσπαθήσουν να ξεκαθαρίσουν το τοπίο της επιχειρηματικότητας. Οι δήμοι έχουν αυξημένες αρμοδιότητες τώρα και υπάρχει αυτή η δυνατότητα». Σύντομο χαιρετισμό στην εκδήλωση απηύθυνε και η αντιπεριφερειάρχης Ρεθύμνου κα **Μαίρη Λιονή**.

Στη διάρκεια της εκδήλωσης έγινε η κοπή της πίτας από τον Μητροπολίτη Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου κ.κ. Ευγένιο, ενώ το «παρών» έδωσαν εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης και επιχειρηματίες του νομού. Το φλουρί της πίτας «έπεσε» στον κ. **Μιχάλη Λελεδάκη**, ο οποίος, εκτός από τις ευχές των παρισταμένων κέρδισε και μια χρυσή καρφίτσα με το λογότυπο του Επιμελητηρίου.

Μπορείτε να δείτε τις τοποθετήσεις των Δημάρχων του Νομού Ρεθύμνης στην ενότητα “ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ” αυτού του τεύχους του περιοδικού μας. ■

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Με μεγάλη επιτυχία και αθρόα προσέλευση ενδιαφερομένων επιχειρηματιών πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα **24 Ιανουαρίου 2011**, στο Ρέθυμνο, στην αίθουσα εκδηλώσεων του Επιμελητηρίου μας, εκδήλωση παρου-

σίασης του νέου προγράμματος ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ που έχει προκηρυχθεί πρόσφατα από τα Υπουργεία Περιφ. Ανάπτυξης και Πολιτισμού - Τουρισμού.

Την εκδήλωση συνδιοργάνωσαν το Επιμελητήριό μας και η Αναπτυξιακή Κρήτης, εταίρος του ενδιάμεσου φορέα ΕΦΕΠΑΕ.

Την παρουσίαση του προγράμματος πραγματοποίησαν τα στελέχη της Αναπτυξιακής Κρήτης κα Χαρά Εφεντάκη, υπεύθυνη προγράμματος και κ. Ελευθ. Νικολακάκης, υπεύθυνος ενέργειας.

Την εκδήλωση χαιρέτησε ο κ. **Νικόλαος Νίνος**, Α' Αντιπρόεδρος του Επιμελητηρίου μας, ο οποίος, μεταξύ των άλλων, πραγματοποίησε ένα σύντομο απολογισμό για τη μέχρι τώρα πορεία των προγραμμάτων που ήδη έχουν προκηρυχθεί ή θα προκηρυχθούν και τα οποία αφορούν στην Αναπτυξιακή Κρήτης, ως εταίρο του ΕΦΕΠΑΕ.

Υπενθυμίζεται ότι σκοπός του Προγράμματος ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ είναι η ανάπτυξη της περιβαλλοντικής συνείδησης και της εταιρικής ευθύνης των τουριστικών επιχειρήσεων, η αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών, η βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων των τουριστικών μονάδων και η δημιουργία υποδομών που πληρούν τα κριτήρια οικολογικής πιστοποίησης. Το ποσοστό της δημόσιας χρηματοδότησης (επιχορήγησης) ανέρχεται σε ποσοστό 40%, ενώ η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων είναι η 25η Φεβρουαρίου 2011. ■

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ: “ΕΟΡΤΑΖΩ ΚΑΙ ΨΩΝΙΖΩ ΣΤΟ ΡΕΘΥΜΝΟ”

Ο Εμπορικός Σύλλογος Ρεθύμνου με την ενίσχυση και την συνεργασία του Επιμελητηρίου μας τα τελευταία χρόνια διοργανώνουν στην πόλη μας ένα εορταστικό πακέτο που απευθύνεται στους κατοίκους της πόλης, τους επισκέπτες από την ενδοχώρα αλλά και στους επισκέπτες μας εντός και εκτός Κρήτης.

Στα έξοδα της φετινής διοργάνωσης, το Επιμελητήριό μας συμμετείχε με το ποσό των **16.000,00 ευρώ** (δέκα έξι χιλιάδες).

Το ταξίδι μας για φέτος ήταν:

Κυριακή 19/12/2010

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ στο κέντρο νέων (Γερακάρη) του Δήμου Ρεθύμνου 11.00 - 16.00

Για πέντε ώρες πρόγραμμα με εορταστικά ομαδικά παιχνίδια, κατασκευές, επιτραπέζια παιχνίδια, θεατρικό παιχνίδι, παραμύθια και μουσική για τα παιδιά, όσο οι γονείς ήταν στην αγορά για τα ψώνια της οικογένειας.

Τετάρτη 22/12/2010

• **Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ** στο σπίτι του Πολιτισμού (Βερνάδου, Παλιά πόλη) 18.00. Παράσταση “Ο Καραγκιόζης κι ο Καλικάντζαρος” από τον κρητικό καραγκιοζοπαίχτη κ. Νίκο Μπλαζάκη.

Πέμπτη 23/12/2010

- **Party με το ΜΑΓΟ** στην Μεγάλη Πόρτα (Εθνικής Αντιστάσεως) 11.30 - 13.30

Ο χιονάνθρωπος μας περίμενε παρέα με τον μάγο μας για πολλά πολλά κόλπα και μαγικά, με μουσική, ευχές, δώρα. Ένα party για μικρούς και μεγάλους.

- **ΤΟ ΠΙΟ ΓΛΥΚΟ PARTY!!!!** Αρκαδίου στο ύψος της Μητρόπολης (πλατεία Καραολή) Party για μικρούς και μεγάλους με ζεστή σοκολάτα, κεράσματα, εορταστική μουσική και χορό με μεγαλοφιγούρες και προκλήσεις.
- **ΞΥΛΟΠΟΔΑΡΟΣ**, ο Άγιος Βασίλης σαν ξυλοπόδαρος έκανε βόλτα και από ψηλά έβλεπε τα παιδάκια που οι γονείς τους αγοράζαν δώρα και όχι μόνο.

Παρασκευή 24/12/2010

- **ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΟΜΟΥΝΤΖΟΥΡΩΜΑΤΑ** στην Λεωφόρο Κουντουριώτη 11.00 – 14.00
Σε Χριστουγεννιάτικους ρυθμούς, γράψαμε γράμμα στον Άγιο Βασίλη, φωτογραφηθήκαμε, με καλικαν-

τζαρομουτζουρώματα, face painting, δώρο χριστουγεννιάτικος σκούφος και όχι μόνο... κεράσματα, ζεστή βυσσινάδα για παιδιά, ζεστό κόκκινο κρασί για τους μεγάλους και όχι μόνο. Μια όμορφη στάση πριν και μετά την επίσκεψή μας στα καταστήματα της πόλης μας.

- **PARTY** στην Βάρδα Καλλέργη – Γερακάρη 11.30 - 14.00 party για μικρούς και μεγάλους με εορταστική μουσική, κάλαντα, κεράσματα, μαλλί της γριάς, δώρα, φωτογραφίες με τον τάρανδο και πολλές άλλες εκπλήξεις.

Πέμπτη 30/12/2010 (προπαραμονή)

- **ΜΕΓΑΛΗ ΓΙΟΡΤΗ** στην Λεωφόρο Κουντουριώτη party με κεράσματα, μουσική, χορό, εκπλήξεις, Άγιο Βασίλη
- **ΞΥΛΟΠΟΔΑΡΟΣ** κάνοντας μια μεγάλη βόλτα με τα παιδιά για να αποχαιρετίσουν όλοι μαζί το 2010
- **ΑΡΚΑΔΙΟΥ** γράμμα στον Άγιο Βασίλη, φωτογραφίες, κεράσματα, ζεστό κρασί με μπαχαρικά για τους γονείς, ζεστή βυσσινάδα για τα παιδιά, να τα πάλι τα καλικαντζαρομουτζουρώματα με πλάκες και πολύ χορό.

Παρασκευή 31/12/2010

- Νάτος πάλι ο Μάγος για τρεις ολόκληρες ώρες, με εκπληκτικά ταχυδακτυλουργικά, με μουσική και τον Άγιο Βασίλη σε ειδικό ρόλο!!!! Τον ψάχναμε στην αγορά!!!!
- **ΤΟ ΣΟΚΟΛΑΤΕΝΙΟ PARTY** στην Λεωφόρο Κουντουριώτη party σοκολάτας και μελομακάρονα, κάλαντα, χορός, μουσική για μικρούς και μεγάλους.
- Κόψαμε την πίτα μας στην αγορά με ποτό, κεράσματα για μικρούς και μεγάλους, με τον Άγιο Βασίλη, του δώσαμε τα τελευταία γράμματα μας και όλοι μαζί αποχαιρέτησαμε το 2010 με φωτογραφίες στο Χριστουγεννιάτικο δέντρο με τον Άγιο Βασίλη.

Η οδός ΤΣΟΥΔΕΡΩΝ είχε και φέτος την τιμητική της, με πολλές εκπλήξεις κάθε μέρα!!!

Επίσης κυκλοφόρησε ραδιοφωνικό εορταστικό spot.

Ευχόμαστε σε όλους **ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ**.

και μην ξεχνάτε όλοι μαζί μπορούμε να :

**“ΚΑΝΟΥΜΕ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΝΑ ΚΡΑΤΗΣΕΙ
ΠΙΟ ΠΟΛΥ ΑΠΟ ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ !!!” ■**

Ο ΓΑΝΩΤΗΣ

Απόσπασμα από το βιβλίο:
“Παραδοσιακά επαγγέλματα που χάνονται”
 του κ. Αντώνη Β. Δαφέρμου
 Δασκάλου - Συγγραφέα

Έτοιμα προς πώληση

ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΓΑΝΩΤΗ ή γανωτζή ή γανωματή ή κασσιτερωτή ή καλαϊτζή είναι από τα πιο παλιά επαγγέλματα. Πολλοί τοποθετούν την ύπαρξή του ακόμη και στα βυζαντινά χρόνια. Ήταν μια δουλειά δύσκολη και υπεύθυνη, αφού πολλές φορές έσωζε τους ανθρώπους από βέβαιο θάνατο, που προκαλούσαν τα αγάνωτα σκεύη.

Τα περισσότερα σκεύη που χρησιμοποιούσαν οι νοικοκυρές για τις καθημερινές ανάγκες, κυρίως στη μαγειρική, ήταν χάλκινα (μπακιρένια). Με τον καιρό και την πολλή χρήση οξειδώνονταν (σκουρίαζαν) και γίνονταν επικίνδυνα. Γι' αυτό έπρεπε να γανωθούν, δηλαδή να καλυφθεί η επιφάνειά τους μ' ένα στρώμα κασσίτερου (.καλαϊ) για να τα κάνει ακίνδυνα από την οξείδωση.

Το γάνωμα γινόταν από ειδικούς τεχνίτες τους γανωτήδες. Δεν σπούδαζαν πουθενά. Αυτοδίδακτοι οι περισσότεροι, μετέδιδαν την τέχνη τους από γενιά σε γενιά. Υπήρχαν αρκετοί γανωτήδες στη χώρα μας. Στο Ρέθυμνο, κατά τον Ν. Ζαμφώτη, ήταν ο Βασίλης Σαριδάκης, ο Γιώργος Τριχάκης και ο Πελοπίδας Χλιαουτάκης. Ο τελευταίος ήταν και χαλκουργός.

Οι περισσότεροι γανωτήδες σ' όλη την Ελλάδα ήταν πρόσφυγες και Γιαννιώτες. Πλανόδιοι, γύριζαν τις γει-

τονιές από χωριό σε χωριό, μ' ένα τσουβάλι στον ώμο, κατάμαυρο από την πολλή χρήση. Εκεί έβαζαν όλα τα σκεύη, που χρησιμοποιούσαν για το γάνωμα.

Πάντα θα θυμάμαι, όταν, στα παιδικά μου χρόνια, έφτανε στο χωριό ο γανωτής και φώναζε με την τραχιά και δυνατή φωνή του: «ο γανωωωτής! μπακίρια γανώνωωω, ο γανωωωτής!». Στο άκουσμά του, οι νοικοκυρές έφερναν όλα τα χάλκινα σκεύη που ήθελαν γάνωμα: μπρίκια, λύχνους, τεντζερέδες, τηγάνια, κουταλοπίρουνα, ταψιά, τσουκάλια και άλλα. Εκείνος άπλωνε τα μούτζουρωμένα χέρια του, γέμιζε το τσουβάλι του και δρόμο για το εργαστήρι του.

Στα χωριά δεν είχε μόνιμο εργαστήρι. Συνήθως στεγαζόταν σε εγκαταλειμμένες φάμπρικες, παλιά σπίτια ή χάνια. Το βράδυ κοιμόταν στον χώρο που εργαζόταν, δίπλα στη φωτιά και τον καπνό. Από φαγητό να μη γίνεται κουβέντα. Ότι παράγει η γη κι αυτό κρατούσε μέρες, βδομάδες και μήνες. Μετά το γάνωμα επέστρεφε τα σκεύη, τα οποία έλαμπαν σαν καινούρια. Η πληρωμή γινόταν κυρίως σε είδος: πατάτες, σιτάρι, αυγά, καλαμπόκι, λάδι κ.λπ., γιατί ρευστό σπάνια υπήρχε.

Η διαδικασία του γανώματος ήταν πολύ δύσκολη και ανθυγιεινή. Έφερνε τα σκεύη στο στέκι, του (χαλκοματάδικο) και έγραφε σε ποιον ανήκε το καθένα. Εκεί υπήρχαν όλα τα απαραίτητα υλικά και εργαλεία: το καλαϊ (κασσίτερος), το σπίρτο (υδροχλωρικό οξύ), το νησαντήρι (χλωριούχο αμμώνιο), το τσιμπίδι, με το οποίο κρατούσε το χάλκωμα πάνω από τη φωτιά, ένα μεγάλο ταψί (.ταβλάς), που εκεί μέσα έριχνε τα μικρά κομμάτια καλαϊ που περίσσειαν για να τα ξαναχρησι-

Ο γανωτής πυρώνει το καζάνι και μετά απλώνει εσωτερικά το καλαϊ με ένα μπαμπάκι

Ο Πελοπίδας Χλιαουτάκης ετοιμάζει το τσουκάλι

μποιήσει. Στη μέση του δωματίου υπήρχε μια φουφού, όπου άναβε η φωτιά ή άναβε πρόχειρη φωτιά με ξύλα. Έβαζε τα χαλκώματα στη φωτιά να πυρώσουν, τα καθάριζε καλά-καλά και κυρίως στα σημεία που ήταν πρασινισμένα και σκουριασμένα.

Ο καθαρισμός των σκευών γινόταν με πολλούς τρόπους. Τα έτριβε με συρματοβουρτσα, με άμμο και νερό. Για να καθαρήσει τα μεγάλα καζάνια έμπαινε μέσα και με τα πόδια του και τα έτριβε. Χρησιμοποιούσε ακόμη στάχτη και κάρβουνο για καθαρισμό. Μετά άλειφε την εσωτερική επιφάνεια του σκεύους με σπίρτο και έπειτα την έτριβε καλά με άμμο ή τριμμένο κεραμίδι ή αλατσόπετρα.

Μετά το τέλος του σχολαστικού καθαρισμού, πύρωνε στη φωτιά το σκεύος, κρατώντας το με την τσιμπίδα. Μετά, όπως ήταν ζεστό, έριχνε μέσα το νησαντήρι (χλωριούχο αμμώνιο) για να κολλήσει το καλάι πάνω στο σκεύος. Αφού το σκούπιζε καλά, άπλωνε στη συνέχεια το λιωμένο καλάι σ' όλη την επιφάνεια με τη βοήθεια ενός βαμβακιού. Όλα τα μικρά κομματάκια καλάι που περίσσευαν τα μάζευε στο ταψί. Αν κάτι δεν πήγαινε καλά το περνούσε και δεύτερο χέρι. Τέλος, το σκούπιζε με ένα καθαρό βαμβάκι για να γυαλίσει. Το γανωμένο πια σκεύος φαινόταν σαν καινούριο.

Η μάνα μου, όταν έπαιρνε το γανωμένο σκεύος, το έπλενε με πίτουρα και μπόλικο νερό και μετά μαγείρευε. Μου άρεσε πολύ ν' ανάβω τον λύχνο το βράδυ, όταν ήταν καινούριογανωμένος. Τόσο πολύ ήταν δεμένο το επάγγελμα του καλαϊτζή με τη ζωή των ανθρώπων, που πέρασε και στα επώνυμα πολλών σ' όλη την Ελλάδα π.χ. Καλαϊτζάκης, Καλαϊτζής, Καλαϊτζιδάκης, Καλαϊτζίδης, Καλαϊτζόγλου, Καλαϊτζηνός, Γανωτάκης και άλλα.

Βρέθηκα στο εργαστήριο του Πελοπίδα Χλιαουτάκη. Είναι ο τελευταίος χαλκουργός στον Νομό Ρεθύμνου. Άνθρωπος ήρεμος, απλός, γεμάτος αρχοντιά και καλοσύνη, μου μίλησε με προθυμία για τη δουλειά του, που την ξεκίνησε έντεκα χρόνων, αρχικά ως τσιράκι στον Βασίλη Σαριδάκη. Αγράμματος μεν αλλά γεμάτος σοφία και ανησυχίες. Τα χέρια του είναι ροζιασμένα από τη δουλειά και μου λέει με σιγουριά «αυτά θα φύγουν μαζί με μένα».

Ως χαλκουργός έφτιαχνε κάθε είδους χάλκινα σκεύη: καζάνια που χωρούσαν μέχρι 150 κιλά, τάσια, βρύσες, μαστραπαδάκια, μικρά και μεγάλα κιούπια, λύχνους, γαλατιέρες, λαμπικούς και ό,τι βάζει ο νους τ' ανθρώπου. Γύριζε και τα πουλούσε στα νοσοκομεία, στις φυλακές σε όλα τα χωριά του νομού, μέχρι και στις Μοίρες. Είχε μεγάλο μεράκι για τη δουλειά του. Πολλές φορές ξενουχτούσε και σκεφτόταν πως θα φτιάξει κάποια καινούρια πατέντα. Γνώριζε καλά και την τέχνη του γανωτή. Στο τέλος της κουβέντας μας μου είπε: «Είμαι ευχαριστημένος, γιατί ατιμίες, κλεψές και απάτες δεν έκαμα στη ζωή μου».

Η κασιτέρωση

Αυτά συνέβαιναν πριν από αρκετά χρόνια. Μετά το 1975, η δουλειά άρχισε να φθίνει δεν υπάρχουν πια πολλά τέτοια σκεύη. Τη θέση τους πήραν τα ανοξείδωτα, τα πλαστικά, τα εμαγιέ. Σήμερα ό,τι υπάρχει το κρεμούν για ομορφιά στους τοίχους των σπιτιών.

Ελάχιστοι άνθρωποι διατηρούν ακόμη χάλκινα σκεύη, κυρίως οι κτηνοτρόφοι και εκείνοι που έχουν ρακοκάζανα. Γι' αυτό ο γανωτής δεν κάνει τόσο αισθητή την παρουσία του σήμερα στα χωριά μας. Η φωνή του έσβησε και μόνο στη μνήμη των μεγαλύτερων, καθώς και στα λαογραφικά κείμενα διατηρείται το πέρασμα του.

Έμεινε όμως η μαντινάδα:

*Σαν το καλάι έλιωσα, σαν το κεράκι λιώνω
για σε 'λιωσα και χάθηκα μα δεν το μετανιώνω. ■*

ΤΟΥΡΚΙΚΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΤΟΥΣ 1888

του κ. Παντελή Β. Γαγάνη

Σ' αυτό το τεύχος του περιοδικού δημοσιεύουμε ένα τουρκικό συμβολαιογραφικό έγγραφο του έτους 1888.

Από το έγγραφο αυτό μαθαίνουμε πολλά για τις εμπορικές πράξεις της εποχής εκείνης, τις εξαγωγές μας και τα πρόσωπα που εμπορευόταν τότε τα αγαθά της Κρητικής γης, πρόσωπα των οποίων οι απόγονοί τους ζουν και εργάζονται σήμερα στο Ρέθυμνο.

Από το έγγραφο αυτό, που μεταφράστηκε από τον Δρ. Μαρίνο Σαρηγιάννη, ερευνητή του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών, μαθαίνουμε την ονομασία δρόμων και δημόσιων κτιρίων του Ρεθύμνου την εποχή εκείνη.

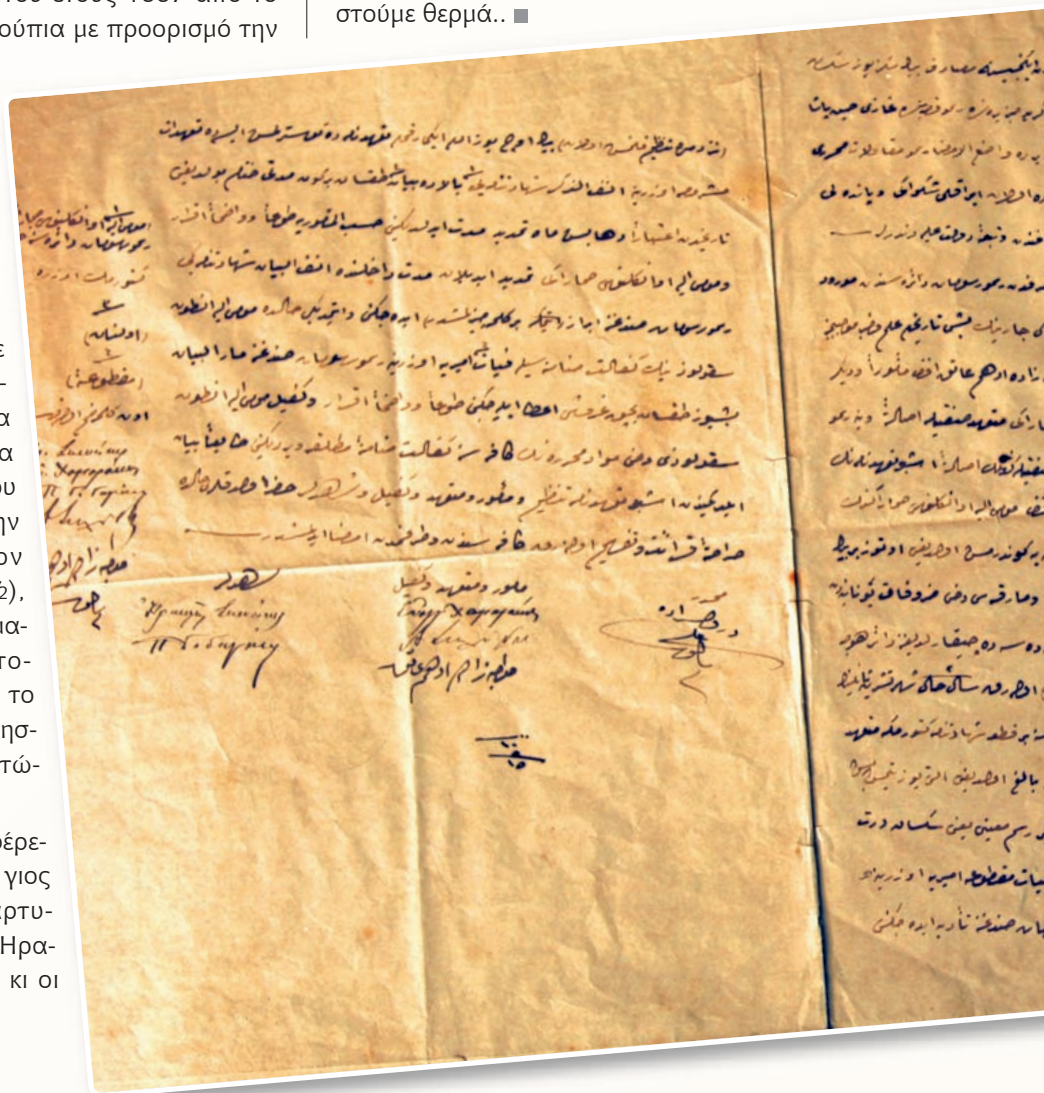
Το συμβολαιογραφικό, λοιπόν, αυτό συμφωνητικό αναφέρεται σε μια εξαγωγή του έτους 1887 από το Ρέθυμνο 434 σάκκων με χαρούπια με προορισμό την Οδησό. Εξαγωγέας είναι ο Ευαγγελινός Ζαλιτάς ή Δαλιτάς (παρατσούκλι ή τίτλος, δεν ξέρουμε) Χαμαράκης. Τα χαρούπια μεταφέρθηκαν με το πλοίο Δανούβιος (Δούναβης).

Φαίνεται ότι, τότε, μεταξύ Τουρκίας και Ρωσίας υπήρχε δασμολογική συμφωνία μείωσης δασμών για εμπορεύματα που εξαγονταν από τη μια χώρα στην άλλη. Προκειμένου το Τελωνείο Ρεθύμνου να μην εισπράξει τους επιπλέον δασμούς (γρόσια 590 και 1/2), ζήτησε από τον εξαγωγέα Χαμαράκη την προσκόμιση πιστοποιητικού επικυρωμένου από το Οθωμανικό Προξενείο της Οδησού ότι τα χαρούπια ξεφορτώθηκαν εκεί.

Στο συμφωνητικό αυτό αναφέρεται σαν εγγυητής ο Αντώνης γιος Μάρκου Σκουλούδης και μάρτυρες οι Παντελής Γαγάνης και Ηρακλής Σκευάκης, παντοπώλες κι οι δύο, Οθωμανοί υπήκοοι.

Στο 25^ο τεύχος του περιοδικού μας (Μάιος - Ιούλιος 2009) δημοσιεύσαμε πιστοποιητικό του Δημάρχου Αθηνών του έτους 1898, σύμφωνα με το οποίο ο Παντελής Γ. Γαγάνης ήταν δημότης Αθηνών, κεκτημένος την Ελληνική ιθαγένεια. Όπως γράφαμε τότε, το πιστοποιητικό αυτό το πήρε για να μπορεί να εμπορευτεί στην Κρήτη, κάτι που απαγορευόταν τότε στους υπόδουλους Χριστιανούς.

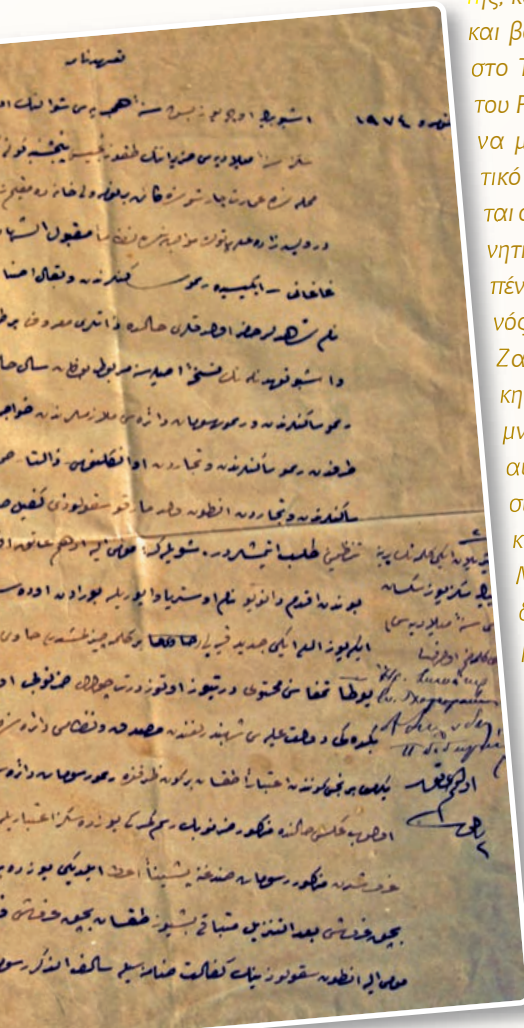
Ευτυχώς στο αρχείο που κληρονόμησα από τον παππού μου υπάρχουν κι άλλα ενδιαφέροντα έγγραφα της εποχής εκείνης που ελπίζουμε να τα δημοσιεύσουμε σε επόμενα τεύχη, με την πολύτιμη μεταφραστική βοήθεια του Δρ. Μαρίνου Σαρηγιάννη, τον οποίο ευχαριστούμε θερμά.. ■

Συμβολαιογραφική πράξη - Συμφωνητικό της 9^{ης} Ιουνίου 1888

Μετάφραση εγγράφου

Στις 12 Σεβάλ του παρόντος έτους Εγίρας 1305, που αντιστοιχεί με την 9^η Ιουνίου χριστιανικού έτους 1888, ημέρα Πέμπτη, ενώπιον του υπογεγραμμένου συμβολαιογράφου Ντερβίς-ζαντέ Αλί Πατούλα, που κατοικεί στην οικία αρ. 1 στην αγορά του Ιμαρέτ, στη συνοικία Γκαζί Χουσεϊν Πασά του καζά Ρεθύμνου της Κρήτης, και με την παρουσία των νομίμως δεκτών μαρτύρων Ηρακλή Σκευάκη και Παντελή Γαγάνη - αμφότερων κατοίκων Ρεθύμνου, παντοπωλών το επάγγελμα και υπηκόων του Υψηλού [οθωμανικού] Κράτους- οι οποίοι αναγνώρισαν την ταυτότητα των παρακάτω, παρουσιάστηκαν και δέχτηκαν τη σύνταξη του παρόντος συμφωνητικού οι εξής: Χοτζά-ζαντέ Εντχέμ Ατίκ Εφέν-

της, κάτοικος Ρεθύμνου και βοηθός υπάλληλος στο Τμήμα Τελωνείου του Ρεθύμνου, σύμφωνα με το πιστοποιητικό που επισυνάπτεται στο παρόν συμφωνητικό με ημερομηνία πέντε τρέχοντος, αφενός, και Ευαγγελινός Ζαλιτάς Χαμαράκης, κάτοικος Ρεθύμνου και έμπορος, αυτοπροσώπως ως συμβαλλόμενος, και Αντώνης γιος Μάρκου Σκουλούδης, κάτοικος Ρεθύμνου και έμπορος, αυτοπροσώπως ως εγγυητής, αφετέρου. Ο εν λόγω Ευαγγελινός Χαμαράκης είχε στείλει, το χριστιανικό έτος 1887, 434 σάκους χαρούπια, χωρητικό-

τητας 31.252 νέων οκάδων και

οι οποίοι φέρουν το σήμα της ελληνικής εταιρείας [;]¹ Μπούτα [;]² με το αυστριακό πλοίο «Δανούβιο» [;] από εδώ στην Οδησό. Προκειμένου να ξεφορτωθούν στην

Οδησό, συμφωνήθηκε να αποσταλεί πιστοποιητικό επικυρωμένο από το οθωμανικό προξενείο του Χοτζάμπη³, μέσα σε 91 ημέρες από την 21^η του Νοεμβρίου τρέχοντος, προς το Τμήμα Τελωνείου του Ρεθύμνου.

Όπως καταγράφηκε στο συμφωνητικό που συντάχθηκε με αριθμ. 1352, στην αντίθετη περίπτωση, ως εγγυητής ο εν λόγω Αντώνης Σκουλούδης θα αποδώσει στο προαναφερθέν Τμήμα Τελωνείου τον καθορισμένο τελωνειακό δασμό 1%, δηλαδή το υπόλοιπο των 590 1/2 γροσιών, αφαιρώντας από τον τελωνειακό δασμό των χαρουπιών, δηλαδή 8% που αντιστοιχεί σε 675 γρόσια, την προκαταβολή 84 1/2 γροσιών που πληρώθηκε στο ταμείο του εν λόγω τελωνείου.

Ο εν λόγω Εντχέμ Ατίκ Εφέντης δηλώνει και ομολογεί, με την ιδιότητα του αξιώματός του, ότι η προθεσμία των 91 ημερών που αναφέρεται στο παραπάνω πιστοποιητικό επιμηκύνθηκε για πέντε ακόμα μήνες. Ο προαναφερθείς Ευαγγελινός Χαμαράκης δηλώνει αυτοβούλως ότι θα πληρώσει το χρέος του στο ταμείο του Τελωνείου Ρεθύμνου σύμφωνα με το προαναφερθέν πιστοποιητικό εντός της προθεσμίας, όπως αυτή επιμηκύνθηκε, ενώ στην αντίθετη περίπτωση ο εν λόγω Αντώνης Σκουλούδης ως εγγυητής θα πληρώσει τα αναφερόμενα 590 1/2 γρόσια στο ταμείο του Τελωνείου Ρεθύμνου. Ο εν λόγω εγγυητής Αντώνης Σκουλούδης δηλώνει ότι δέχεται την ιδιότητα του εγγυητή σε όλα τα θέματα που περιγράφονται παραπάνω.

Κατόπιν τούτων, συντάχθηκε το παρόν συμφωνητικό· διαβάστηκε ενώπιον του υπαλλήλου, του συμβαλλομένου, του εγγυητή και των μαρτύρων και αφού κατανοήθηκε υπογράφηκε από όλους τους ανωτέρου και από εμένα.

Ο γράφων: Ντερβίς-ζαντέ Αλή Πατούλας.

Ο υπάλληλος, ο συμβαλλόμενος, ο εγγυητής: Ευαγγ. Χαμαράκης, Α. Σκουλούδης, Χοτζά-ζαντέ Εντχέμ Ατίκ.

Οι μάρτυρες: Ηρακλής Σκευάκης, Π. Γ. Γαγάνης.

Ευχαριστούμε θερμά τον κ. Μαρίνο Σαρηγιάννη, Ερευνητή του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών του ΙΤΕ, για την ΔΩΡΕΑΝ μετάφραση του κειμένου.

¹ Δυσανάγνωστη λέξη

² Μπορεί να διαβαστεί και Γιούτα

³ Το τουρκικό όνομα της Οδησού

ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Η δύσκολη «προσβασιμότητα», λόγω κυκλοφοριακού και πάρκινγκ, αλλά και ο σοβαρός ανταγωνισμός από τις διπλανές πόλεις - Ηράκλειο και Χανιά - δείχνουν να είναι οι βασικοί «αντίπαλοι» της ρεθυμνιώτικης αγοράς σύμφωνα πάντα με τη γνώμη των ίδιων των ρεθυμνιωτών καταναλωτών!

Αυτά και αρκετά ακόμα ενδιαφέροντα αποτελέσματα σε σχέση με το τι ζητούν οι καταναλωτές του νέου δήμου Ρεθύμνου από την τοπική αγορά, προέκυψαν από την έρευνα που πραγματοποίησε ο Εμπορικός Σύλλογος Ρεθύμνης σε συνεργασία με την εταιρία Δημοσκοπήσεων και Ερευνών Αγοράς Cretan Polls για την καταναλωτική συμπεριφορά των πολιτών στο νέο διευρυμένο δήμο Ρεθύμνου. Τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν χτες το απόγευμα κατά τη διάρκεια εκδήλωσης στην αίθουσα συνεδριάσεων του Επιμελητηρίου Ρεθύμνου.

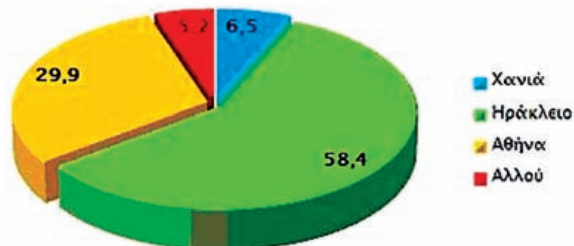
Τα στοιχεία της παρούσας έρευνας αποτελούν ουσιαστικά μια «σκιαγράφιση» των καταναλωτικών συνθηθειών και της αντίληψης των πολιτών, των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν ως αντικίνητρο για την «αγορά», αλλά και μια «πρώιμη» αναζήτηση κινήτρων που εν δυνάμει μπορούν να δώσουν τόνωση και συνέχεια στην αγορά του Ρεθύμνου.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει ότι οι ρεθυμνιώτες επιλέγουν σε ποσοστό 55,3% άλλες αγορές, εκτός Ρεθύμνου, για τα ψώνια τους, ενώ την ίδια στιγμή ένα πολύ μεγάλο ποσοστό καταναλωτών κρίνει ως «αντικίνητρα» το

κυκλοφοριακό και το πρόβλημα του πάρκινγκ στην πόλη του Ρεθύμνου, προκειμένου να κατέβουν στα καταστήματα της πόλης!

Στην παρουσίαση της έρευνας, που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 1/12/2010 στην αίθουσα εκδηλώσεων του Επιμελητηρίου Ρεθύμνης, παραβρέθηκαν τα μέλη του Εμπορικού Συλλόγου και εκπρόσωποι του εμπορικού κόσμου της πόλης, καθώς επίσης και ο δήμαρχος Ρεθύμνου, Γιώργος Μαρινάκης και ο πρόεδρος του Επιμελητηρίου, Γιώργος Γιακουμάκης.

Σε ποιές αγορές ψωνίζετε συνήθως;

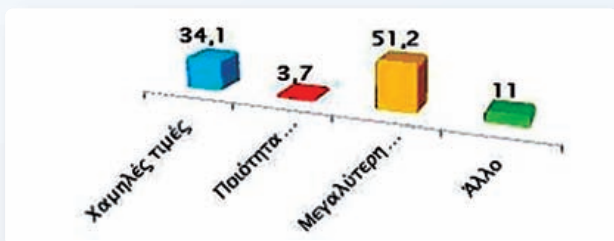
Τα στοιχεία

Σύμφωνα με τον διευθύνοντα σύμβουλο της Cretan Polls, Ηλία Κυριακόπουλο, «η ευρύτερη αγορά του Ρεθύμνου παρουσιάζει θετικούς δείκτες οι οποίοι με τη δέουσα προσοχή και οργανωμένο σχέδιο θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της εποχής και να δημιουργήσει τις κατάλληλες προϋποθέσεις για μια δυναμική συνέχεια και ανάπτυξη».

Πιο συγκεκριμένα, το 84.6% των καταναλωτών δηλώνει αρκετά έως πολύ ικανοποιημένο από την εξυπηρέτηση των καταστηματαρχών, το 76.8% στην ίδια κατεύθυνση για τη βιτρίνα των καταστημάτων, το 74.8% των πολιτών είναι αρκετά έως πολύ ικανοποιημένο για την ποιότητα των προϊόντων, το 54.5% απαντά θετικά για την ποικιλία των προϊόντων στο Ρεθύμνο, ενώ μόλις το 42% των πολιτών είναι

ικανοποιημένο από τις τιμές. Το 65% των πολιτών επιλέγει τοπικά προϊόντα σε συγκεκριμένες κατηγορίες όπως τα τρόφιμα, το 31.9% τοπικά και εισαγωγής, ενώ μόλις το 3,1% εισαγωγής από την υπόλοιπη Ελλάδα και το εξωτερικό. Ως προς τους λόγους προτίμησης Υπεραγοράς (Super Market), το 39.6% των πολιτών προτιμά το κοντινότερο, το 18% το φθηνότερο (φυσικά αυτό που νομίζει ο καταναλωτής ως φθηνότερο), το 14,4% κινείται βάσει της εμπιστοσύνης που έχει ο καταναλωτής προς τη συγκεκριμένη Υπεραγορά και ακολουθούν οι υπόλοιποι λόγοι όπως: διαπροσωπικές σχέσεις, ποικιλία, ποιότητα, πάρκινγκ, καλύτερη εξυπηρέτηση.

Ποιοί παράγοντες σας ωθούν ώστε να επιλέξετε αγορές πέραν της αγοράς του Ρεθύμνου;

Ως μεγαλύτερο «αντικίνητρο» για τη συχνότητα των αγορών των καταναλωτών παρουσιάζεται το κυκλοφοριακό (72.5%) και ακολουθούν οι ανεπαρκείς χώροι στάθμευσης (56%). Στην αντίπερα όχθη, η ιστοσελίδα ενός καταστήματος αποτελεί κίνητρο για το 32.3% του καταναλωτικού κοινού, ενώ το 27.6% θα χρησιμοποιούσε το διαδίκτυο για να κάνει την παραγγελία των προϊόντων που θέλει.

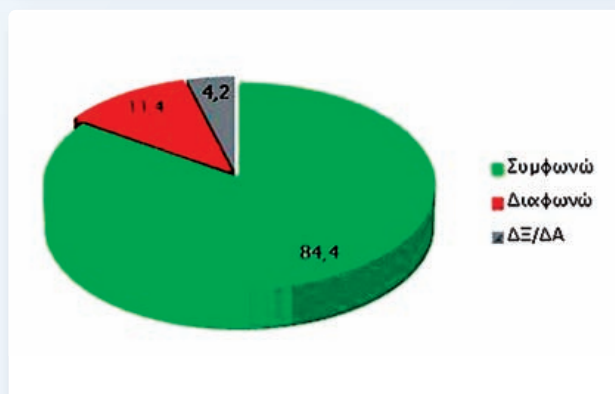
Μέσα από τα στοιχεία της έρευνας προκύπτει ότι το 55.3% των πολιτών επιλέγει για τις αγορές του εκτός από την τοπική αγορά και άλλες αγορές με το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών να επιλέγει το Ηράκλειο (58.4%), την Αθήνα (29,9%) και τα Χανιά (6.5%). Το 44.7% των πολιτών ψωνίζουν μόνο στο Ρέθυμνο και αυτό αποτελεί ένα ελπιδοφόρο νούμερο άλλα όχι και τον πλέον καλύτερο συντελεστή που θα μπορούσε να είχε η τοπική αγορά.

Οι κυριότεροι λόγοι που δημιουργούν τις προϋποθέσεις για προτίμηση άλλης αγοράς πέραν του Ρεθύμνου, είναι αυτοί της μεγαλύτερης ποικιλίας προϊόντων (51,2%) και των χαμηλότερων τιμών (34,1%).

Οι πολίτες ανταποκρίνονται θετικά στην κατεύθυνση καθιέρωσης της κίνησης του Εμπορικού Συλλόγου για την ημέρα εκπτώσεων (Sales Day) κατά 75%.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε δείγμα 463 ατόμων άνω των 15 ετών, στο χρονικό διάστημα από 20 Οκτωβρίου ως 23 Οκτωβρίου με τη μέθοδο της στρωματοποιημένης δειγματοληψίας.

Συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τη δημιουργία ενός πολυχώρου εκ μέρους του Εμπορικού Συλλόγου με τη συμμετοχή διαφορετικών τοπικών επιχειρήσεων που θα έχετε τη δυνατότητα να αγοράσετε σε χαμηλές τιμές - stock τα προϊόντα τους;

Ψαρουδάκης: "Θέλουμε να δημιουργήσουμε καλύτερες συνθήκες"

Ο Εμπορικός Σύλλογος Ρεθύμνου έχει μέχρι στιγμής κάνει τρεις έρευνες, μία για τη συμπεριφορά των μεταναστών ως καταναλωτών, μία για τη λειτουργία των πολυκαταστημάτων, και η τελευταία ήταν αυτή που παρουσιάστηκε χθες για τη συμπεριφορά των καταναλωτών του νέου δήμου Ρεθύμνου. Αυτό που επιχειρεί ο σύλλογος, όπως σημείωσε ο πρόεδρος του, Μανώλης Ψαρουδάκης, είναι να ξεετάσει τους τρόπους για να γίνει καλύτερο το προϊόν που προσφέρεται στους καταναλωτές.

«Σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία θεωρήσαμε απαραίτητο να σκιαγραφήσουμε το καταναλωτικό προφίλ του ρεθυμιώτη. Από τις τρεις έρευνες που έχουμε κάνει μέχρι στιγμής δίνουν τέτοια συμπεράσματα, τα οποία θα δημιουργήσουν προϋποθέσεις να κάνουμε κινήσεις το επόμενο διάστημα, που θα μπορούν να είναι καλύτερες και για τους καταναλωτές, αλλά και για τους εμπόρους», είπε ο ίδιος.

Κατά πόσο συχνά ψωνίζετε σε αγορές πέραν της αγοράς του Ρεθύμνου;

Μείωση της απασχόλησης και των πωλήσεων στο εμπόριο

Κατά τη χθεσινή παρουσίαση, η καθηγήτρια πολιτικών επιστημών στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και Διευθύντρια Ινστιτούτου Εμπορίου και Υπηρεσιών της ΕΣΕΕ, Βάλια Αρανίτου, μίλησε για τις δύσκολες ημέρες που περνάει το ελληνικό εμπόριο, σε συνθήκες οικονομικής κρίσης. Όπως σημείωσε η ίδια, «το εμπόριο έχει μπει σε μία πολύ μεγάλη κρίση. Η απασχόληση στο εμπόριο μειώνεται με γοργό ρυθμό για πρώτη φορά. Μία στις 4 θέσεις που χάθηκαν στην ελληνική οικονομία χάθηκαν από το εμπόριο. Πρωταθλητής στις χαμένες θέσεις είναι το λιανικό εμπόριο και πρωταθλήτριες στις χαμένες θέσεις είναι οι γυναίκες. Οι εμπορικές επιχειρήσεις αλλάζουν μορφή.

Το εμπόριο καταγράφει μία συγκέντρωση στις επιχειρήσεις και η απασχόληση αλλάζει προς όφελος της μισθωτής απασχόλησης. Το 55% πλέον των εμπορικών επιχειρήσεων είναι μισθωτοί, σε αντίθεση με το 25% που είναι αυταπασχολούμενοι. Οι εμπορικές επιχειρήσεις κατέγραψαν μείωση στις πωλήσεις τους και μείωση στα κέρδη τους και δυστυχώς οι προβλέψεις για το 2011 είναι επίσης δυσοίωνες».

Η κα Αρανίτου σημείωσε ότι σύντομα η ΕΣΕΕ θα παρουσιάσει μία έρευνα για την κατάσταση του ελληνικού εμπορίου.

Η έρευνα αυτή χρηματοδοτήθηκε από το Επιμελητήριό μας με το ποσό των 5.000€. ■

ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ: ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2010 Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑ ΤΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Η χρονιά που έφυγε αποτελεί “ορόσημο” για την Ελληνική κοινωνία αλλά και την ελληνική οικονομία. Τα συσσωρευμένα προβλήματα, οι στρεβλώσεις σε κράτος και επιχειρήσεις στον δημόσιο τομέα, η αναποτελεσματικότητα του κράτους, το τραπεζικό σύστημα που δεν ήταν έτοιμο για την κρίση (αν και έχει τεράστιες ευθύνες), δημιούργησαν ένα κλίμα όχι “εύκρατο” για τις μικρομεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις.

Η φετινή προβληματική κατάσταση σε σχέση με τον τζίρο είναι όχι κάτι πρωτόγνωρο, έρχεται μειωμένος από το 2009 αλλά και από προηγούμενα χρόνια.

Ο δείκτης κύκλων εργασιών 2009 σε σχέση με το 2008 είχε ετήσια μείωση 7,1% ενώ το 2010 σε σχέση με το 2009 είναι 2,8% (τα στοιχεία είναι μέχρι και τον Οκτώβριο).

Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις από δεδομένα του ΙΝ.ΕΜ.Υ. ο συνολικός τζίρος των επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου (εκτός καυσίμων το 2010) έφτασε τα 51δισ €, ενώ το 2008 ήταν 57δισ €. Ο συνολικός τζίρος συμπεριλαμβανομένων των καυσίμων από 65,9δισ € υπολογίζεται ότι το 2010 θα κυμανθεί στα 58,5δισ € δηλ. έχει υποστεί μια μείωση περίπου 7,5δισ. Σε τοπικό επίπεδο είχαμε δυστυχώς 88 επιχειρήσεις εμπορικές να κλείνουν, ενώ είχαμε 98 καινούριες. (στοιχεία Επιμελητηρίου Ρεθύμνου 30/12)

Αναλυτικά:

- στο Δήμο Ρεθύμνου άνοιξαν 54 και έκλεισαν 52 επιχειρήσεις,
- στο Δήμο Αρκαδίου άνοιξαν 11 και έκλεισαν 2,
- στο Δήμο Νικ. Φωκά άνοιξαν 7 ενώ έκλεισαν 7,
- στο Δήμο Λαππαίων άνοιξαν 3 και δεν έκλεισε καμία,
- στο Δήμο Κουρητών δεν άνοιξε καμία αλλά έκλεισαν 3,
- στο Δήμο Συβρίτου άνοιξε 1 και δεν έκλεισε καμία,
- στο Δήμο Φοίνικα άνοιξαν και έκλεισαν 4,
- στο Δήμο Κουλούκωνα άνοιξαν 2 και έκλεισαν 3,
- στον Δήμο Γεροποτάμου άνοιξαν 9 και έκλεισαν 8,
- στον Δήμο Ανωγείων άνοιξαν και έκλεισαν 2, ενώ
- στον Δήμο Λάμπης άνοιξαν 5 και έκλεισαν 8 επιχειρήσεις.

Αυτά τα νούμερα δεν πρέπει να μας ξεγελούν γιατί:

1. Πριν μερικά χρόνια η αναλογία έναρξης νέων καταστημάτων με διακοπή εργασιών ήταν δύο προς ένα (2/1) (δέκα άνοιγαν – πέντε έκλειναν)
2. Αρκετά κλειστά μαγαζιά αποτελούσαν υποκαταστήματα άλλων επιχειρήσεων που συνέχισαν να λειτουργούν σε λιγότερα τετραγωνικά ή μεταφέρθηκαν σε φθηνότερα ενοίκια.
3. Υπάρχουν συνάδελφοι που ενώ έκλεισαν, δεν έχουν ακόμα ολοκληρώσει τις διαδικασίες διαγραφής από το Επιμελητήριο.
Και το χειρότερο
4. Υπάρχουν συνάδελφοι που δεν μπορούν ούτε να κλείσουν (υποχρεώσεις στην εφορία, ασφαλιστικά ταμεία κ.α.)

Εκτός όμως από τα κλεισίματα και την μείωση του κύκλου εργασιών το 2010, μεγαλύτερη μείωση είχαμε

στην **ποσότητα κατανάλωσης** σε πανελλήνιο επίπεδο: τρόφιμα -11%. ποτά – καπνός -14%, έπιπλα – ηλεκτρικά είδη -15%, φαρμακευτικά – καλλυντικά -27%, καύσιμα -28% και τέλος ένδυση – υπόδηση -52%

Μπορούμε να πούμε ότι η αγορά του Ρεθύμνου άντεξε σχετικά παρ' όλες τις ιδιαιτερότητες (μείωση της οικοδομικής δραστηριότητας, πώση των τιμών στα γεωργικά προϊόντα, μείωση της τουριστικής περιόδου και εργασίας, αύξηση ανεργίας, μείωση των μισθών στο Δημόσιο κ.α.)

Στην αγορά μας το 2010 δεν υπερβαίνουν οι μειώσεις **στα τρόφιμα το -6% , στα έπιπλα – ηλεκτρικά είδη το -20% , στην ένδυση – υπόδηση το -25%** . Στη δε εορταστική περίοδο δεν θα απέχουμε πολύ από την πραγματικότητα αν λέγαμε ότι : **στα τρόφιμα η μείωση ήταν μεγαλύτερη κατά 10% ,στα είδη δώρων – παιχνίδια η μείωση ήταν μεγαλύτερη κατά 15% , στην ένδυση - υπόδηση η μείωση ήταν μεγαλύτερη κατά 30%**

Εντυπωσιακή είναι η στροφή το τελευταίο 3μηνο του έτους στα απολύτως απαραίτητα, σε προϊόντα οικονομικότερα και σε μείωση των ποσοτήτων.

Ως επίλογο για την εορταστική περίοδο μπορούμε να πούμε με σιγουριά ότι οι Ρεθεμνιώτες ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα μας να στηρίξουν στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους την Αγορά μας.

Επίσης μαζί με τα παιδιά τους κατέβηκαν και πλαισίωσαν όλες τις εκδηλώσεις του **“εορτάΖΩ και ψωνίΖΩ στο Ρέθυμνο”**, εκδηλώσεις που για 10^η συνεχόμενη χρονιά διοργανώνουμε με το Επιμελητήριο Ρεθύμνου.

Φέτος είχαμε τις λιγότερες απώλειες στις παράπλευρες αγορές (Ηράκλειο, Χανιά, Αθήνα), σε παιχνίδια και δώρα αλλά και στην ένδυση και υπόδηση.

Ευχαριστούμε όλους τους Ρεθεμνιώτες για την προτίμησή τους και υποσχόμαστε ότι και την επόμενη περίοδο θα προσπαθήσουμε κατά το δυνατόν να εξυπηρετήσουμε τις ανάγκες τους σε **ποιότητα, εξυπηρέτηση, ποικιλία** αλλά και **τιμές** για να μείνει το Ρέθυμνο δυνατό και ξεχωριστό.

ΚΑΛΗ και ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ

(Σημείωση: Το παραπάνω δελτίο διανεμήθηκε στην κοπή της Πρωτοχρονιάτικης Πίτας του Εμπορικού Συλλόγου που πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 08/1/2011 στο Ρέθυμνο, στην οδό Τσουδερών, στην καρδιά της Αγοράς). ■

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΩΜΑΤΙΩΝ «Η ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ»:

ΤΟ ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Ανοικτή επιστολή απεύθυνε προς όλους τους φορείς στις 21/1/2011 ο Σύλλογος ενοικιαζομένων δωματίων "Η Φιλοξενία" για το ακτοπλοϊκό πρόβλημα του Ρεθύμνου. Η επιστολή είχε ως εξής:

ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ

Τους θεσμικούς φορείς του νομού Ρεθύμνης που κλήθηκαν από την «CRETAN LINES» να συμμετάσχουν, ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΣΗΜΑΝΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 23-01-2011 αναφορικά με το δήλιο πρόβλημα της δρομολόγησης πλοίου, στην ακτοπλοϊκή γραμμή ΡΕΘΥΜΝΟ- ΠΕΙΡΑΙΑ- ΡΕΘΥΜΝΟ.

1. Για ακόμα μία φορά πέρασε και έφυγε ανεπιστρεπτή μίζερη, ζοφερή, τζούφια και στέρφα περσινή χρονιά

του 2010, χωρίς ν' αντηχήσει το χαρμόσυνο σαλπάρισμα ΚΑΡΑΒΙΟΥ, στο κολοβό λιμάνι του παντέρμου ΡΕΘΥΜΝΟΥ μας.

2. Ήρθε και ο καινούργιος (του 2011) χρόνος, που παρά τα διάφορα ευχολόγια, φευ δεν εμπνέει σίγουρη αισιοδοξία, ούτε προοιωνίζεται κάποια προοπτική ευόδωσης και ευκαταίας λύσης, στην παντελή ναυτιλιακή και αεροπορική απομόνωση του πεντάρφανου νομού μας, παρά τις άοκνες φιλότιμες και αγωνιώδεις προσπάθειες του Δ.Σ. της CRETAN LINES.

3. Σ' αυτούς τους λίγους ενεργούς και σημαντικούς συμπολίτες μας, που συναποτελούν το Δ.Σ. της "C.L." υπό την προεδρία του άξιου και δραστήριου προέδρου κ. Γιάννη Νικολούδη, που όλοι τους αγωνίζονται και διαθέτουν ανιδιοτελώς τον πολύτιμο χρόνο τους, που πασχίζουν επωφελώς για όλους εμάς τους πολλούς και για το καλό του τόπου μας, τους αξίζουν τα θερμά συγχαρητήρια και ευχαριστίες μας, ομού με την εκτίμηση, την αγάπη και ευγνωμοσύνη της ψυχής μας.

4. Όμως ουαί, στον άξιο και φιλότιμο λαό μας, που διαχρονικά περιβάλλεται από μοιραίους μπροστάρηδες και οδηγείτε από ανάξιους άρχοντες, γι' αυτό και είμαστε οι έσχατοι ουραγοί της ΚΡΗΤΗΣ, σε όλα τα επίπεδα της ανάπτυξης.

5. Αλλοίμονο μας, ο δύσμοιρος και εγκαταλειμμένος στο έλεος του πουθενά λαός μας, βρίσκεται δέσμιος στα γαμψά νύχια της ΣΚΥΛΛΑΣ εξ' ανατολών και της Χάρυβδης εκ δυσμών, όπου αντιστάσεως μη ούσης, μας λυμαίνονται αγρίως, με την οίκοθεν ύπουλη ανοχή, τον ανεύθυνο οχαδερφισμό, την υπονόμηση, την αυτομολία, την λιποταξία, τον μηδενισμό και την Διαχρονική υποστήριξη των αλλότριων συμφερόντων «Λαέ προδομένη και φθηνά πουλημένη». «Αλλού τρώμε, αλλού πίνουμε και αλλού τα ρέστα δίνουμε».

6. Κάθε προσπάθεια επομένως για επίτευξη του ιερού Σκοπού μας είναι εκ προοιμίου καταδικασμένη και θα καταποντίζεται στον υγρό τάφο της Φαλκονέρας, εκτός και αν εντοπισθούν και εκποτισθούν οι έσωθεν μηδίζοντες.

7. Κατά την Οδύσειαν την δραστηριότητα αυτού του επικίνδυνου μυθολογικού φαινομένου που μαστίζει την

ναυσιπλοΐα και καταβρόχθιζε τους ακτοπλόους της μυθικής εποχής, την εξουδετέρωσε ο πολυμήχανος μυθικός Οδυσσεάς προφανώς με τους πολύπειρους, τολμηρούς και ακαταμάχητους συντρόφους του.

8. Γι' αυτό τον ιερό σκοπό, της απόκτησης πλοίου, το σπάσιμο του εμπάργκο και την εξουδετέρωση της ακτοπλοϊκής απομόνωσης του Νομού μας, χρειαζόμαστε ένα ΝΕΟ εφάμιλλο Οδυσσεά, που εντοπίζεται στο δυναμικό πρόσωπό του νυν προέδρου κ. Γιάννη Νικολούδη με τους τίμιους και πανάξιους συντρόφους του, που σαν Κέρβεροι μπορούν να υπηρετήσουν και διαφυλάξουν τα ΔΙΚΑΙΑ συμφέροντα των κατοίκων του νομού μας.

9. Υπό την απαραίτητη βέβαια προϋπόθεση ότι ΠΡΕΠΕΙ να τους περιβάλλουμε μ' απόλυτη εμπιστοσύνη και να υποστηρίξουμε παντοιοτρόπως αυτούς τους θαρραλέους «θαλασσοπόρους» (Ηθικά, συναισθηματικά, ψυχολογικά και προπάντων οικονομικά, αγοράζοντας ο καθ' ένας από το υστέρημά του, έστω και ένα μερίδιο της Εταιρείας, που σαφώς είναι σίγουρη επένδυση με διαχρονικό ορίζοντα και προοπτική πάνω σ' αυτή την σημαντική εξέλιξη.

10. Καλούμε και προτρέπουμε όλους τους αρμόδιους φορείς που έχουν κληθεί στη συνάντησή της Κυριακής (23-01-2011) να παρευρεθούν αυτοπροσώπως (όχι με επιστολικές - διπλωματικές υπεκφυγές και δήθεν ανυπέρβλητα κωλύματα). Ν' αρθούν στο ύψος των περιστάσεων, να ενστερνιστούν την αγωνιώδη παλ-

λαϊκή προσπάθεια, να τοποθετηθούν υπεύθυνα επί του θέματος, να υποσχεθούν και δεσμευθούν ρητά και αμετάκλητα, ότι θα πασχίσουν πάση δυνάμει, να συνδράμουν και να ενισχύσουν τον κοινό ιερό σκοπό και αγώνα, προσωπικά-θεσμικά, οικονομικά, Ηθικά, παραστατικά, ραδιοφωνικά, κοινοβουλευτικά, καλλικρατικά τηλεοπτικά και όχι μόνο.

11. Ο κόμπος έφθασε στο κτένι, βρισκόμαστε σε δυσμενή και δυσχερή θέση, η αγορά αγκομαχεί και στενάζει. Χωρίς το σωσίβιο πλοίο πιάσαμε πάτο, ο κόσμος δεν αντέχει άλλο, κουνηθείτε κάντε κάτι επιτέλους, έλεος πια, αφήστε την λεπίδα και δώστε μας ελπίδα, μέχρι εδώ και μη παρέκει, η αγανάκτηση και ο θυμός ξεχείλισαν.

12. Πολύ θα θέλαμε να πληροφορηθούμε δημοσίως από τον καθέναν σας προσωπικά, «εκτός από το ζωηρό ενδιαφέρον σας, τα αθώα και «καλόπιστα» ευχολόγια σας και τις υμέτερες ενέργειές σας», τι άλλο πράξατε γι' αυτό τον πολύπαθο και παντέρμο τόπο μας, τον υπερήφανο και ορφανό λαό του, που ανεξίκακα και άδολα σας πιστεύει, σας τιμά με την ψήφο του, σας ανέδειξε, σας ανέβασε στα ύπατα αξιώματα και σας δόξασε με τα χειροκροτήματά του, τις επευφημίες του και τά ώσσανά του.

Υ.Γ. Περιμένουμε τις τοποθετήσεις όλων σας, τις οποίες θα κρίνουμε, θ' αξιολογήσουμε, δεόντως και θα βαθμολογήσουμε αναλόγως. ■

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ & ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ: ΑΝΑΓΚΗ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΝΟΙΚΙΩΝ

Σοβαρή μείωση του τζίρου τους καταγράφουν οι επιχειρήσεις εστίασης και στο Ρέθυμνο και οι καταστηματάρχες ζητούν από τους ιδιοκτήτες των ακινήτων που μισθώνουν να ρίξουν τις τιμές των ενοικίων κατά 20%, βοηθώντας τους να αντεπεξέλθουν στη δύσκολη οικονομική συγκυρία.

Το σωματείο εστίασης και συναφών επαγγελματιών με αίτημά του στις 24/12/2010 κάλεσε τους ιδιοκτήτες ακινήτων να προχωρήσουν στη μείωση των ενοικίων, στα πρότυπα των μειώσεων που έγιναν στις δημόσιες υπηρεσίες. Μάλιστα, επικαλέστηκε και τη διάταξη του άρθ-

ρου 388 του Αστικού Κώδικα σε σχέση με την «απρόβλεπτη μεταβολή των οικονομικών συνθηκών», ενώ το σωματείο επεσήμανε πως εάν οι ιδιοκτήτες δεν το δεχθούν, τότε υπάρχει η πιθανότητα δικαστικής διεκδίκησης.

Αναλυτικά, στο αίτημά του το σωματείο εστίασης ανέφερε:

«Το Σωματείο μας σε μία προσπάθεια να προασπίσει τα επαγγελματικά συμφέροντα των μελών μας προβαίνει στην αποστολή του αιτήματος αυτού προς εσάς.

Σε ανάλογη εφαρμογή της υπ. αριθμ. 2/32619/2010 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ
& ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ
ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

δόθηκε εντολή σε όλους τους Δημόσιους Οργανισμούς και Υπηρεσίες του Δημοσίου να προβούν σε μείωση των ενοικίων που καταβάλλουν σε ιδιώτες εκμισθωτές κατά ποσοστό 20% επί του καταβαλλομένου ενοικίου λόγω των απρόβλεπτων επικρατουσών οικονομικών συνθηκών της οικονομικής κρίσης, αλλά και σε εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 388 του Αστικού Κώδικα για την απρόβλεπτη μεταβολή των οικονομικών συνθηκών, όπως επίσης και σε εφαρμογή της πρακτικής που επικρατεί πανελλαδικά από την αρχή του έτους 2010 στην αγορά μίσθωσης ακινήτων, στην οποία παρατηρείται μείωση των καταβαλλομένων ενοικίων με νεότερες συμφωνίες ενοικιαστών και ιδιοκτητών. Ζητούμε να δεχτείτε τη μείωση των ενοικίων στα ακίνητα, που μισθώνουν από εσάς μέλη μας κατά ποσοστό 20% επί του εκάστοτε καταβαλλομένου ενοικίου.

Η μείωση των ενοικίων θα γίνει με υπογραφή νέων συμβάσεων μίσθωσης μεταξύ των συμβαλλομένων μερών για να ξεκινήσουν να ισχύουν με το νέο έτος 2011.

Σε περίπτωση κατά την οποία δεν αποδεχτείτε το δίκαιο και νόμιμο αυτό αίτημα των μελών μας, σας δηλώνουμε ότι θα εξαναγκαστούμε να προβούμε σε δικαστική διεκδίκηση της μείωσης αυτής, η οποία επικρατεί πλέον στην αγορά μίσθωσης επαγγελματικών ακινήτων.

Για το θέμα αυτό θα έρθουν σε επικοινωνία μαζί σας οι ενοικιαστές σας, στους οποίους θα δώσετε την απάντησή σας επί του αιτήματος αυτού και θα υπογράψετε τις μειώσεις των ενοικίων». ■

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ & ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ:

ΑΙΤΗΜΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

Την τροποποίηση της νομοθεσίας για την απαγόρευση του καπνίσματος, ζήτησαν με επιστολή τους στις 24/12/2010 από τον υπουργό Υγείας, τον υπουργό Εσωτερικών, τον υπουργό Προστασίας του πολίτη και το δημοτικό συμβούλιο, οι επαγγελματίες του σωματείου εστίασης και συναφών επαγγελμάτων του δήμου Ρεθύμνου.

Στο έγγραφο το οποίο κοινοποίησαν στο δημοτικό συμβούλιο Ρεθύμνου, το δήμαρχο Ρεθύμνου, τη διεύθυνση υγείας και πρόνοιας του νομού και την ομοσπονδία επιχειρήσεων εστίασης διασκέδασης, επισημαίνουν τις οικονομικές επιπτώσεις που έχει ο νόμος στις επιχειρήσεις τους, που τους οδηγούν πολλές φορές στα πρόθυρα της χρεοκοπίας. Οι επαγγελματίες ζητούν από τα αρμόδια υπουργεία επί της ουσίας να μην είναι καθολική η απαγόρευση του καπνίσματος.

Χαρακτηριστικά στην ανακοίνωση τους μεταξύ άλλων τόνιζαν:

«Μετά από ενδελεχή διερεύνηση της ισχύουσας νομοθεσίας στα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το θέμα της απαγόρευσης του καπνίσματος στους χώρους των καταστημάτων μας, θεωρούμε ότι η ισχύουσα αυστηρή και άτεγκτη νομοθεσία που εφαρμόστηκε στη χώρα μας, πρέπει άμεσα να τροποποιηθεί. Οι λόγοι που επιβάλλουν την τροποποίηση της είναι πολλοί. Καταρχάς με την γενική και αυστηρή απαγόρευση που ισχύει για τα εστιατόρια,

καφετέριες, ταβέρνες, ταχυφαγεία και μπαρ, τα καταστήματα αυτά έχουν υποστεί μείωση του κύκλου εργασιών τους κατά 70%. Στα καταστήματα αυτά οι πελάτες ζητούν να έχουν τη δυνατότητα με το φαγητό τους και το ποτό τους να μπορούν να καπνίζουν. Περαιτέρω τα αυστηρά αυτά μέτρα επιδείνωσαν κατά πολύ την κρίση στη μείωση των πελατών μας, λόγω της οικονομικής κρίσης, που μαστίζει τη χώρα μας, με αποτέλεσμα να βρισκόμαστε στα πρόθυρα της χρεοκοπίας, αφού οι πελάτες δεν προτιμούν τα καταστήματα μας, επειδή δεν έχουν τη δυνατότητα να καπνίσουν. Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι σε κάποιες χώρες της Ε.Ε. η γενική και αυστηρή απαγόρευση του καπνίσματος σε δημόσιους χώρους εξαιρείται σε χώρους εστίασης και διασκέδασης, όπως είναι η Βουλγαρία και η Ουγγαρία, ενώ στην πλειοψηφία των χωρών της Ε.Ε. προβλέπεται η κατασκευή ειδικών χώρων καπνιστών στα μπαρ και εστιατόρια. Σε εφαρμογή των ρυθμίσεων αυτών εμείς ζητούμε να υπάρχουν οι κατωτέρω τροποποιήσεις στον υφιστάμενο Νόμο:

1. Στους εξωτερικούς χώρους των εστιατορίων και καφετεριών να επιτρέπεται το κάπνισμα, αρκεί ο χώρος να είναι ανοικτός τουλάχιστον από τη μια του πλευρά.
2. Στους εσωτερικούς χώρους να δοθεί η δυνατότητα στους καταστηματάρχες να δηλώσουν στις αρμόδιες Υπηρεσίες αν το κατάστημα τους επιθυμούν να υπάρχουν καπνιστές. Για τα καταστήματα με καπνιστές να υπάρχει η υποχρέωση ειδικής κατασκευής και

τοποθέτησης ειδικού εξαερισμού με ειδικά μοτέρ και φίλτρα, ώστε ο καπνός από τους εσωτερικούς χώρους να απορροφάται αμέσως. Επίσης το κάπνισμα και σε αυτά τα καταστήματα να απαγορεύεται εντελώς μέχρι τις 21.30 μ.μ. και έπειτα να επιτρέπεται υπό τους ανωτέρω όρους.

Θεωρούμε ότι ο υφιστάμενος αυστηρός Νόμος προκαλεί τεράστια οικονομική ζημιά στον επαγγελματικό μας κλάδο και περαιτέρω δεν δίνει τη δυνατότητα στους καπνιστές να διασκεδάσουν και να ψυχαγωγηθούν και αυτοί, χωρίς φυσικά να προκαλούν βλάβη στην υγεία των μη καπνιστών.

Αναμένουμε την άμεση ανταπόκριση σας στο δίκαιο αίτημα μας. Σε περίπτωση κατά την οποία το αίτημα μας αυτό δεν εξεταστεί καθόλου και δεν έρθετε σε διάλογο με τις οργανώσεις μας, τότε θα εξαναγκαστούμε να λάβουμε μέτρα διαμαρτυρίας για την κατάσταση αυτή, που μας έχει οδηγήσει σε επαγγελματικό αδιέξοδο». ■

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ & ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ: **ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ, ΕΙΜΑΣΤΕ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΠΙΒΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΑΣ**

«Το Υπουργείο πρέπει να αντιμετωπίσει το θέμα του καπνίσματος με τελείως διαφορετικό τρόπο από αυτόν που προσπάθησε μέχρι σήμερα, έτσι ώστε να μπορούμε να επιβιώσουμε. Δεν είμαστε υπέρ του καπνίσματος αλλά είμαστε σίγουρα υπέρ των επιχειρή-

σεών μας και πρέπει να βρεθεί μια φόρμουλα, έτσι ώστε αυτά τα δύο να μπορούν να συνδυαστούν» τόνισε, μεταξύ των άλλων, ο κ. Βασίλης Πολιουδάκης, Πρόεδρος του Σωματείου Εστίασης και Διασκέδασης Δήμου Ρεθύμνης, σε δηλώσεις τους σε δημοσιογράφους στις 13/1/2011, με αφορμή τις τροποποιήσεις του νόμου για το κάπνισμα, στις οποίες προχωρά για ακόμα μια φορά το Υπουργείο Υγείας. Το Υπουργείο προσανατολίζεται στο να επιτρέψει το τσιγάρο σε ορισμένα καταστήματα, εισπράττοντας, όμως, μηνιαίο φόρο από τους καταστηματαρχες. Ο κ. Πολιουδάκης, στη συνέχεια, χαρακτήρισε φοροεισπρακτικούς τους λόγους που η κυβέρνηση προχώρησε στην εφαρμογή του μέτρου της απαγόρευσης εξ αρχής.

«Θεωρούμε ότι το μέτρο έπρεπε να είχε τροποποιηθεί εξ αρχής για να μη φτάσουμε στο σημείο που είμαστε τώρα, της ύπαρξης μεγάλης μείωσης στον τζίρο των καταστημάτων» τόνισε ο ίδιος, υπογραμμίζοντας πως ήδη σε δημοσιεύματα του τύπου αναφέρεται πως το ποσοστό της ανεργίας για χιλιάδες εργαζόμενους που απασχολούνται στον τομέα αυτό εμφανίζεται αυξημένο κατά 4% για το μήνα Οκτώβριο. «Τα καταστήματα είναι ακόμα ανοιχτά τον Οκτώβριο και το ποσοστό αυτό σίγουρα θα είναι μεγαλύτερο για τους επόμενους μήνες» τόνισε ο ίδιος ενώ σχολιάζοντας την πρόθεση του Υπουργείου για εφαρμογή των αλλαγών σε συγκεκριμένου τύπου καταστήματα και όχι σε όλα ο κ. Πολιουδάκης τάχθηκε υπέρ του «ο κάθε καταστηματαρχής να μπορεί να επιλέγει αν το μαγαζί του θα είναι καπνιζόντων ή μη». ■

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΚΗΣ ΘΑ ΑΝΑΛΑΒΕΙ ΝΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΕΤΑΙ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΚΗΣ ΖΩΝΗΣ

Ο Σύλλογος καταστημάτων της παραλιακής Ρεθύμνου θα αναλάβει να διαπραγματεύεται τα θέματα που αφορούν στον σχεδιασμό ανάπτυξης της παραλιακής ζώνης από το ΚΑΣ, όπως αναφέρει σε ανακοίνωση του στις 7/1/2011 το σωματείο εστίασης και αναψυχής, όπου διευκρινίζονται μια σειρά από θέματα μετά από συνάντηση των εκπροσώπων των δύο συλλόγων.

Τονίζεται, δε, πως για όλα τα υπόλοιπα θέματα οι δύο σύλλογοι θα πορεύονται μαζί, ενώ διευκρινίζεται ακόμα η άποψη του σωματείου εστίασης σε σχέση με το θέμα της απόφασης του ΚΑΣ για τα κίосκια στις συζητήσεις με το λιμενικό ταμείο.

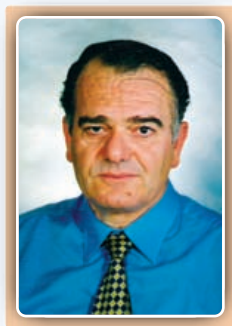
Η ανακοίνωση του σωματείου εστίασης αναφέρει:

«Επειτα από συνάντηση εκπροσώπων του Σωματείου Εστίασης και του Συλλόγου καταστημάτων παραλίας αποφασίστηκαν από κοινού τα παρακάτω:

Στα θέματα που αφορούν τον σχεδιασμό ανάπτυξης της παραλιακής ζώνης από το ΚΑΣ, αρμόδιος και υπεύθυνος στο εξής θα είναι μόνο ο Σύλλογος καταστημάτων παραλίας.

Στα θέματα που αφορούν τα συμφέροντα των κοινών μελών των δύο συλλόγων (δημοτικά – λιμενικά τέλη,

ΠΟΥ ΘΑ ΠΛΗΞΕΙΣ ΠΑΛΙ ΑΠΟΨΕ;

του κ. Νίκου Νίνου

Α΄ Αντιπρόεδρου Επιμελητηρίου Ρεθύμνης,
Δημοτικού συμβούλου Ρεθύμνου

Το πρόβλημα των νέων μας, (λέμε ότι), είναι γνωστό σε όλους μας! Έχουν χυθεί τόνοι μελάνης, έχουν αναλωθεί χιλιάδες σελίδες έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου, και έχουν «διατεθεί» χρόνια χρόνου συζητήσεων πάνω στο πρόβλημα. Παράλληλα έχουν ξοδευτεί δισεκατομμύρια σε «δράσεις», (υποτίθεται), για την λύση του.

Όμως όλα τούτα τα αναποτελεσματικά και ατελέσφορα, (όπως αποδεικνύει η σκληρή καθημερινότητα!), «έξοδα» τα σκέπασε ένα μήνυμα πέντε λέξεων στην αδέσμευτη και ακηδεμόνευτη «εφημερίδα του τοίχου» της πόλης μας, που έλεγε:

«πού θα πλήξεις πάλι απόψε;»

Η άψογη ορθογραφία του μηνύματος, και η καλαίσθητη καλλιγραφία του δεν αφήνει κανένα περιθώριο υποβάθμισης του, (όπως συνηθίζει η λιβανίχρηστη κοινωνία μας, που «αποδιώχνει» όσα την ενοχλούν!) και μας υποχρεώνει, θέλουμε δεν θέλουμε, μας αρέσει δεν μας αρέσει, ενοχλεί την νιρβάνα μας ή δεν την ενοχλεί, να σταθούμε και τουλάχιστον, να το διαβάσουμε!

Το «έγγραφο» αυτό δεν είναι μια απλή «ρύπανση» του τοίχου, (όπως συνηθίζουμε να τα αντιπαρερχόμαστε και να τα προσπερνούμε βιαστικοί), αλλά μια ενσυνείδητη έκφραση αγωνίας, μια «κραυγή» απόγνωσης, **από μια ολόκληρη γενιά!**

Ο προβληματισμός και η αγωνία μας επαυξάνεται, ξεπερνώντας όλων των χρωμάτων «τις γραμμές», διότι πληροφορηθήκαμε πως τούτο το «κόκκινο» μήνυμα, (δεν ξέρω, αλλά το υποθέτω, πως δεν είναι τυχαίο το κόκκινο χρώμα της γραφής του τοίχου), είναι πολλές μέρες «αναρτημένο» στο τοπικό «διαδίκτυο», χωρίς να έχει συγκινήσει κανένα μας, χωρίς να έχει «ενοχλήσει» κανένα μας, χωρίς να έχει «διαβαστεί» από κανένα αρμό-

προγράμματα ανάπτυξης, ενημέρωση μελών για τα τεκταινόμενα που αφορούν τον κλάδο κλπ.) οι δύο σύλλογοι θα πορευτούν μαζί, διεκδικώντας αγωνιζόμενοι δίκαιες και ορθολογικές λύσεις των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο ολόενας και περισσότερο ο δοκιμαζόμενος κλάδος μας. Θα θέλαμε να υπενθυμίσουμε σε όλους τους εμπλεκόμενους (συνάδελφοι στην παρα-

λιακή ζώνη - αρμόδιοι φορείς) ότι η μοναδική κοινή συνισταμένη που υπήρξε μεταξύ του σωματείου μας και του Λιμενικού Ταμείου), αφορούσε τον σχεδιασμό και μόνο των τριών προτεινόμενων κατασκευών και σε καμία περίπτωση το κόστος κατασκευής και το ύψος του τιμήματος για τον χώρο κατάληψης από τους συναδέλφους». ■

διο! Όλοι οι αρμόδιοι «έχουν πέσει» στο ΕΣΠΑ και μιλούν για εκατομμύρια, για επενδύσεις, για ανάπτυξη, για χρυσά κουτάλια, για μεταξωτά «φορέματα»!

Κανένας τους δεν έχει διαθέσιμα «δυό λεπτά» και να αναλογισθεί, για ποιους θα γίνουν όλα τούτα τα «χρυσόφορα» εκατομμύρια;

Αυτή η γενιά, προς την οποία, υποτίθεται, στρέφονται όλα τούτα τα «δώρα των Μάγων», είναι «έξω από το παιχνίδι», δεν ελπίζει τίποτα από εκείνα που «εμείς αποφασίζουμε πριν απ αυτούς γι αυτούς», έχει τεράστια προβλήματα «επιβίωσης», (και επιβίωσης!), είναι «πνιγμένη» στην άπλετη πλήξη, που εμείς τους «μοιράσαμε» χωρίς «κόκκινες» γραμμές ορίων και αντοχής, μάς «φωνάζει» με κάθε τρόπο και έκφραση το πρόβλημα της, (και προφανώς, ζητά την απλή και ανθρώπινη βοήθεια μας, όμως εμείς είμαστε «απορροφημένοι» στα «εκατομμύρια», είμαστε «κολλημένοι» εκεί και μόνο για ευρώ, επιμένουμε ν' ακούμε και να μιλούμε)!

Δεν είναι τυχαίο, πως πολλοί, (που δεν έχουν «παρασυρθεί» από τα ευρώ!), μιλούν πλέον για ανάγκες νέων όρων, όπως **εθνικό εισόδημα ευτυχίας**, και **προστιθέμενη απόλαυση**, εξοστρακίζοντας τους «διαβολικούς» όρους για εθνικό εισόδημα και για προστιθέμενη αξία, που αποτελούν το «Ευαγγέλιο» των οικονομολόγων, των κυβερνώντων, και των «τεχνοκρατών»!

Η σύγχρονη κοσμογονία, εξελίσσεται μεταξύ των «στυγνών» σημερινών όρων της οικονομίας, με την

συμπίεση της ανθρώπινης διάστασης, και της ανθρώπινης ανάγκης «ν' αναπνεύσουμε»! Είναι τεράστιες οι δυνάμεις που μας συμπιέζουν, αλλά εξ ίσου τεράστια είναι και η ανάγκη μας για «οξυγόνο»!

Όσα «διόδια» επιβάλλονται στο οξυγόνο μας, τόσο δυσκολότερα μπορούμε ν' αναπνεύσουμε και να «ζήσουμε»!

Και αυτά τα «διόδια», με διάφορους τίτλους, μας επιβάλλονται καθημερινά, με μορφή «καταιγίδας» και με την επιχρύσωση, πως γίνονται ... για το καλό μας!

Αγαπητοί «προπαγανδιστές» των συμβάσεων παραχώρησης και των ΣΔΙΤ, που γίνονται για την ευημερία μας, για την οικονομική μας ανάπτυξη κλπ κλπ, {δεν έχουν τελειωμό οι ... «ωφέλειες» μας!}, σταθείτε μια στιγμή, βγείτε από τις αίθουσες των ατέλειωτων συσκέψεων, και αναπνεύστε το ελεύθερο οξυγόνο του δρόμου!

Περάσετε από την κοντινή γωνία των οδών Σαλαμίνας και Αρκαδίου της πόλης μας, συγκεντρωθείτε και διαβάστε τις πέντε λέξεις της νεανικής «κραυγής»!

Αν μπορείτε, αν την έχετε, προσπαθείστε να δώσετε μια απάντηση γράψτε την, από κάτω, με πράσινο χρώμα γραφής (χρώμα της ελπίδας)!!!

Αν το κάνετε, τότε θα διαπιστώσετε την δυσκολία, (το εκτιμώ μετά βεβαιότητας, εκ του μέχρι σήμερα αποτελέσματος!) και θα συμφωνήσουμε πως αρμενίζουμε «στραβά»!

Όμως οι νέοι μας έχουν κατανόηση και υπομονή, θα μας δώσουν τον χρόνο που χρειάζεται και θα μας περιμένουν να αλλάξουμε «ρότα»!

Το οικονομικίστικο και επικοινωνιακό, «πρώτα ο πολίτης», να το αλλάξουμε στο «πρώτα ο **άνθρωπος** πολίτης»!!!

Δεν είναι τυχαίο, ότι η πλήξη είναι η «αρρώστια» των ανεπτυγμένων (οικονομικά το εννοούν) χωρών.

Να διώξουμε τα «σύννεφα» της πλήξης και «να ανοίξει ο ουρανός» του τόπου μας να απολαύσουμε το γαλάζιο της αισιοδοξίας, της ποιότητας ζωής, της παραγωγικής δραστηριότητας, της ζωογόνου απασχόλησης!

Εχουμε αργήσει, όμως ποτέ δεν είναι αργά!

Το μήνυμα της νέας γενιάς είναι «εκκωφαντικό», και δεν υπάρχει καμιά δυνατότητα επίκλησης οποιασδήποτε δικαιολογίας, (συνηθίζεται να τις ψάχνουν οι αρμόδιοι!), «ότι «δεν το άκουσαν»! ■

30.1.2011

nikninos@yahoo.gr, www.dimotiki-kinisi.gr

Διαφημιστείτε

στο Περιοδικό

ΕΠΙ+ΕΠΙ
ΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

του Επιμελητηρίου Ρεθύμνης

Θα διαβάσουν το μήνυμά σας 7.000
συνδρομητές - Μέλη του Επιμελητηρίου
Ρεθύμνης

epixelplus / 28310.23101

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ

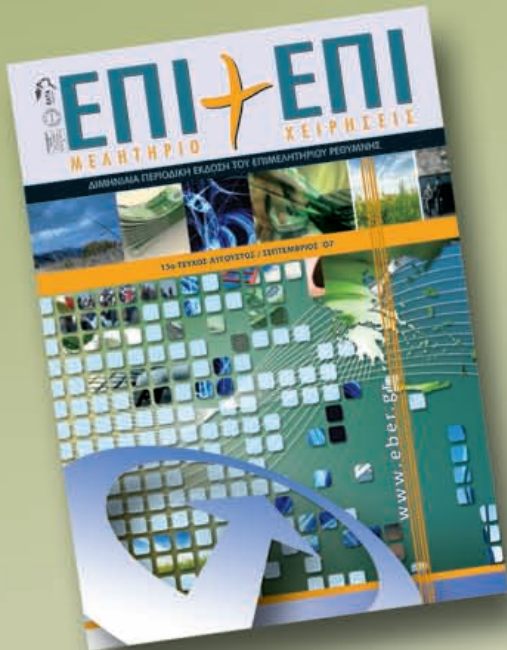
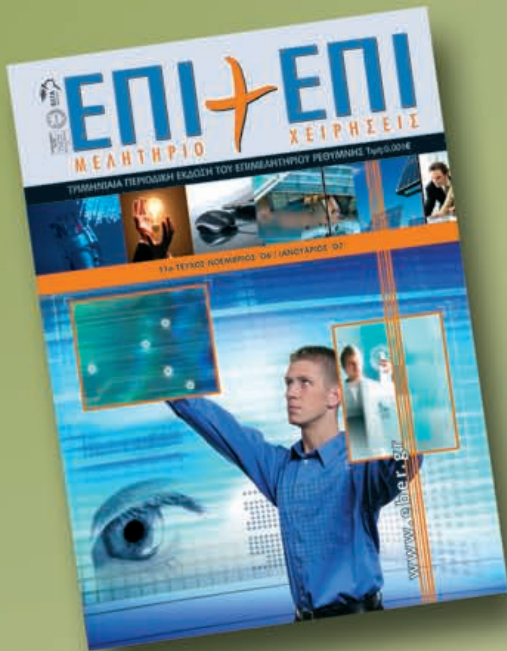
1. Οπισθόφυλλο	420 ευρώ
2. Σαλόι (2 σελ.)	360 ευρώ
3. Α' Εσωτερική	270 ευρώ
4. Τελευταία Εσωτερική	240 ευρώ
5. Εσωτερική Σελίδα	210 ευρώ
6. Μισή (1/2) Σελίδα	120 ευρώ

* Οι τιμές επιβαρύνονται με Φ.Π.Α. 23%

** Για 2-3 συνεχόμενες καταχωρήσεις έκπτωση 10%

** Για 4 συνεχόμενες καταχωρήσεις έκπτωση 20%

*** Για διαφημιστικά γραφεία έκπτωση 20%

Προτιμούμε τις τοπικές επιχειρήσεις για να μένουν
τα χρήματα σ' εμάς, τους συγγενείς, τους φίλους
και τους συνεργάτες μας!

*Στηρίζουμε την τοπική οικονομία,
δίνουμε λύση στην κρίση!*